

శ్రీలకూరు గ్రామం

19 జూలై 2020

మన చదరంగం జగ్గజ్ఞేత

కెనడా మెట్రో..
మేడిన్ కడవ

నలు చిరుతతో
దీఖుచుచులాడాడు!

నేటి అవసరం కర్ణిలాను జయించడం
హోమోయోకేర్ ఇమ్యూనిటీ బూస్టర్ తో ఇది సాధ్యం

ఇప్పుడు హోమోయోకేర్ ఇమ్యూనిటీ బూస్టర్ కిట్ homeocare.in లో ఆర్డర్ చేయండి

స్నేహాలిటీ వికిత్వలు
కీళ్ళ నొప్పులు
డెస్క్ సమస్యలు
R.A & గూట్
దయాబెట్టిస్
ఔరాయిడ్
సంతాపలేమి
PCOD
పెశిలయాసెస్
బైల్స్ | ఆస్టమి | అలర్జ్

టోల్ ట్రై 1800-108-1212

50కి ప్రా. క్రిస్తీన్ - శెలంగాం | ఆంధ్రప్రదేశ్ | కర్ణాటక | తమిళనాడు | ప్రదీప్పురం

నేను చరలా

“కచ్చితంగా ప్రేమ పెళ్ళే చేసుకుంటా.. వ్యక్తిగతంగా నేను బోల్డ్” అంటూ బోలెడన్ని కబుర్లు చెబుతోంది నటి శ్రద్ధా శ్రీనాథ్. ‘జేర్సీ’ చిత్రంతో సారాగా తెలుగు ప్రేక్షకులకు దగ్గరైన ఈ కన్నడ భామ.. ఇప్పుడు ‘కృష్ణ అండ్ హియ్ లీలా’ చిత్రంలోని సత్య పాత్రతో ఒట్టీ వేదికలపై సందడి చేసేటంది. తన వ్యక్తిగత, సిని కెరీర్ల గురించి శ్రద్ధ చెబుతున్న ముచ్చటివి..

బోల్డ్..

ఆ పుస్తకాలిష్టం

పెద్ద పుస్తకాల పురుగునేమీ కాదు కానీ, అప్పుడప్పుడూ వదువుతుంటా. చదివిన వాటిలో ‘హరీపోట్టర్ సిరీస్ చాలా ఇష్టం. ఎప్పుడు చదివినా చాలా ఎంజాయ్ చేస్తుంటా.

విభవంగా చేయాలి

నాకంటూ ప్రత్యేకంగా ట్రైమ్ రోల్స్ ఏమీ లేవు. ఏం చేసినా విభిన్నంగా చేయాలి. ‘జేర్సీ’లో ఓ తల్లిలా సీరియస్ ఎమోషన్ ఉండే పాత్ర చేశా. ఇప్పుడు ‘కృష్ణ అండ్ హియ్ లీలా’లో సత్య పాత్రలో చాలా బోల్డ్గా కనిపించా. ఆ పాత్రలో నన్న చూసి ప్రతిభక్తురూ ఆమె శ్రద్ధేనా? అని ఆశ్చర్యపోయారు.

సూర్తి

నయనతార, సమంత అంటే చాలా ఇష్టం. వాళ్ళని సూర్తిగా తీసుకుంటా. వాళ్ళ కదా నాయికల్లో సూపర్స్టార్స్. పురుషాదికృత ఎక్కువగా ఉండే ఈ చిత్ర పరిశ్రమలో వాళ్ళకి దీటుగా తమ సినిమాలలో ప్రేక్షకుల్ని ధియెటర్లకు రప్పించే సత్తా ఉన్న త్రాడ్ పుల్లర్నీ వీళ్లు.

నచ్చిన సినిమా..

నాకు బాగా నచ్చిన సినిమాలు ఎప్పటికప్పుడు మారిపోతుంటాయి. ప్రత్యేకంగా ఒకటి చెప్పాలంటే.. ‘లక్ష్మి’. వ్యాతికోపన్, ప్రీతి జింటా జంటగా నటించారు. మా నాన్న ఆర్టీలో ఉన్నారు. అందుకే ఆర్టీ బ్యాక్ట్రాప్లో వచ్చే చిత్రాలన్నీ చాలా నచ్చుతాయి.

కొత్త సినిమాలు..

ప్రస్తుతం తెలుగు, తమిక్లో హీరో విశాల్తో ‘చక్ర’ చిత్రం చేస్తున్నా. మాధవన్తో తమిక్లో ‘మారా’ అనే సినిమా చెయ్యబోతున్నా. మరికొన్ని చర్చల దశలో ఉన్నాయి.

ప్రేమ పెళ్ళే

పెద్దలు కదిర్చిన పెళ్ళికి వ్యతిరేకం కాదు కానీ, నేనైతే కచ్చితంగా ప్రేమ పెళ్ళే చేసుకుంటా. మా ఇంట్లో దాదాపుగా అందరివీ ప్రేమ పెళ్ళిస్తా. మా అమ్మానాన్న కూడా నాకు ఆ స్వేచ్ఛనిచ్చారు. ప్రస్తుతానికితే సింగిలే.

నాని..

చాలా సపోర్టింగ్ కో-యాక్టర్.

నటన పట్లు

ఎంతో నిబధ్యతతో ఉంటారు. చిత్ర పరిశ్రమలోని ప్రతి విభాగంపైనా మంచి పట్టు ఉంది.

ఇలాగే ఉంటా..

నిజ జీవితంలో నేను చాలా బోల్డ్. అంటే స్నేక్ చేయడం, మందు తాగడం కాదు. సౌంత కాళ్ళపై నిలబడగలగడం, నన్న నేను నిరూపించుకోగ లగడం. ఎంత పెద్ద బాధ్యత వైనా డైర్యంగా స్వీకరించడం.. ఇదీ బోల్డ్గా ఉండటమంటే.

బలం.. బలహీనతలు

నా కుటుంబమే నా బలం. నేను ఆర్టీ కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగినా అప్పుడప్పుడూ కొన్ని పనులు చెయ్యడానికి బధ్యకిస్తుంటా. అదే నా బలహీనత.

మెచ్చే దుస్తులు..

ప్రత్యేకంగా చీరలే కట్టుకోవాలి, జీన్స్ మాత్రమే ధరించాలి అని అనుకోను. చేతిలో డబ్బులుంటే ఎక్కువగా పొపింగ్ చేస్తా. మనసుకు నచ్చిన దుస్తులు కొనుక్కుంటా. నా బీరువాలో చాలా రకాల బట్టలున్నాయి.

లోపల...

నీలకంధరా దేవా
దీనబంధవా!

5

పరిశోధన

6

కెనడా మెట్రో..
మేడిన్ కడప

7

మన చదరంగం
జగజ్జేత

8

అరబై నాలుగు గళలో
మోహరించిన చతురంగ
దళాలు.. ఎత్తుకు పై
ఎత్తులు.. అంతిమ
విజయం కోసం
అలుపెరగని పోరాటాలు..
చదరంగమంటే మేధో రణరంగం. మన
గడ్డ మీద పుట్టి ప్రపంచమంతటికీ
ఇష్టమైన ఆట. అంతర్జాతీయ చెన్
దినోత్సవ ప్రత్యేక కథనం..

కదంబం

11

సీఎం మెచ్చిన
శ్రీమంతుడు

12

చలన
'చిత్రకళాకారులు'!

16

బీపర్స్కి రాళ్ల
మెరుపులు!

19

కథ
ఎగిరేవృక్ఖాలు

20

నల్ల చిరుతతో
దీబూచులాడాడు!

24

రుచి లభిరుచి

14

అడవి దాలలో ఏకాకి నొక!

15

మనసులు గెలిచిన పాశీనులు

23

బాల వినోదిని

26

సమీక్ష

28

రాశి ఫలం

29

పద వినోదం

30

మంచాల్లేని ఊళ్లు

ఇళ్లకు తలుపులుండని శని శింగణాపూర్ గురించి అందరికీ తెలుసు! కానీ, ఇళ్లలో మంచాలంటూ కనిపించని 'కోట్లావ్' గురించి విన్నారా ఎప్పుడైనా! ఒడిశాలోని నోపాడ జిల్లాలోని గ్రామమిది. తొమ్మిది మందల జనాబా ఉన్న ఈ ఊళ్లో ఏ ఇంట్లోనూ ఒక్క మంచం కూడా కనిపించదు. తరతరాలుగా అక్కడివాళ్లు మంచాలే కాదు, కుర్చీలూ వాడట్లేదు. ఎందుకంటే.. వాళ్ల ఇష్టదైవం 'ద్వారశని' కోసమని చెబుతారు. ఆ దేవత, ఆమె కొడుకు ఖతతలి బాబు, భర్త గురుబుడు ముగ్గురూ ఆ గ్రామానికి మొదట్లో ఉంటారట. ఆ ఊళ్లో ఎవరైనా మంచాలు, కుర్చీల మీద పడుకోవడమో, కూర్చీవడమో చేస్తే ఆ దేవతను అగోరపరచిన ట్యూనట! అందుకని వాళ్లంతా నేల మీదే పడుకుంటారు, కిందే కూర్చుంటారు. ఇదే రాష్ట్రంలోని దియోగఢ జిల్లా తిపిరిసింఘు పల్లెవాసులూ ఇంతే! 'బరిహని' అనే తమ దేవతకు అమర్యాదకరమని వీళ్లూ మంచాలేసుకోరు.

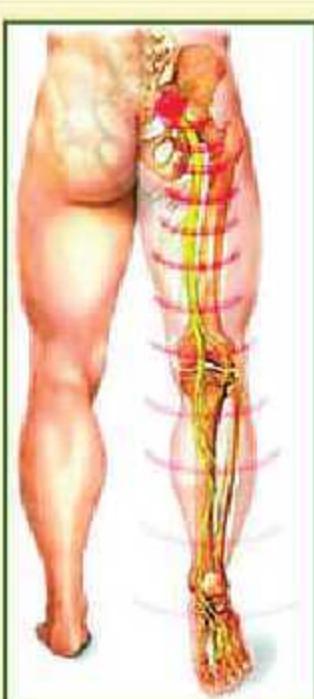
మంచి మాట

పరుల సేవలో
నిమగ్గులవ్వండి.
ధనంతో, అమూల్యమైన
పస్తువులతో నిండిన
నిది వశమైనప్పుడు
మీరు పొందే ఆనందాన్ని తలదన్నే
అనుభూతి మీ సొంతమవుతుంది.

- స్వామి వివేకానంద

తుంటి నంబంధమైన నొప్పి? సయాటికా కావచ్చు!

★ నడుము నొప్పి
★ కాలంతాపాకే నొప్పి
★ తిమ్మిద్దు, మంటలు
★ పొట్టు, జలదరింపు
★ నడుము కీంది భాగము
పెరుదులు, తెడలు
చాలిపెక్క, మడమలు
మరియు పాదాలో
తీవ్ర అసాకర్యం
ఒత్తిడి, శ్రుకోపము మరియు
తుంటి నరము వాయిట తలననే
తుంటి సంబంధమైన నొప్పి

★ హార్మియేటిడ్ డిన్స్
★ స్లివ్ డిన్స్
★ డిజెనరేటివ్ డిన్స్
★ స్పాండిలైటిన్

★ స్ప్రాండైలోలిస్టసిన్
★ టి.బి.ప్రైవ్
★ సైనర్ అర్థారైటిన్
★ ఎముకులు గుల్లబారే వ్యాధి

సరైన చికిత్స పాందని యొడల నడకలో తీవ్రమైన మార్పులకు,
సెక్క సమస్యలకు దారి తీస్తుంది.

అయిర్పేద వెన్నుముక సంరక్షణలో...
★ 2 దశబ్దాల ప్రాచీన్యాత
★ ఉత్తమ ఫలితాలు

డా॥ వర్ధన్

MD (Ayu); Ph.D.; M.S.(C&P)
Founder & Chief Physician

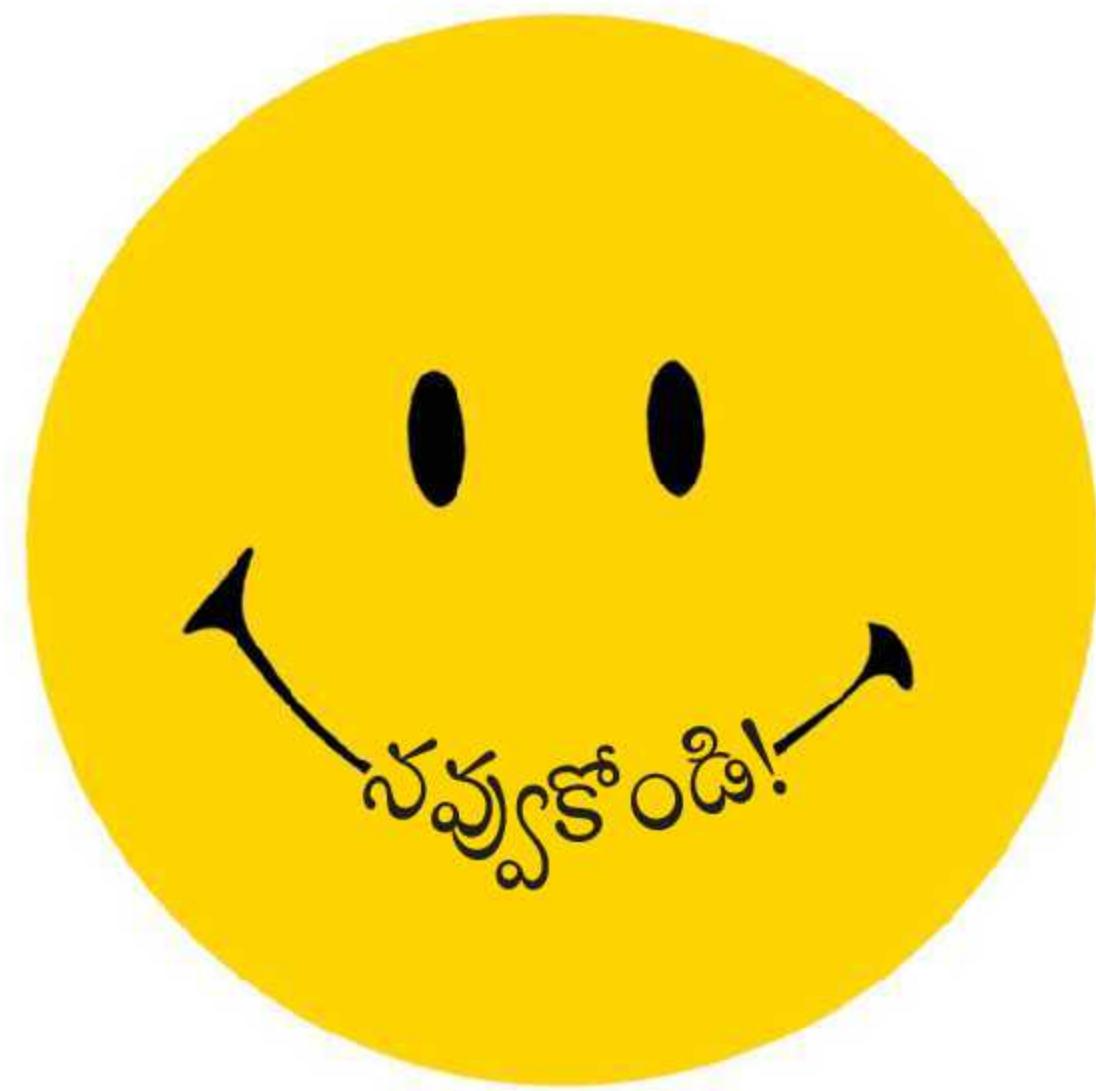
వర్ధన్

ఆయుర్వేద విస్మయాలు

బిష్ణు బాగ్ | ఆర్మ్యక | బంజారాపాల్స్ | విజయవాడ
రాజమండ్రి | కర్మాల్ | తిరుపతి

Info@vardhanayurveda.com; www.vardhanayurveda.com
Ph : 84 999 999 83

మూడూ అందులోనే
 ఒకసారి తెలుగు భాషలో పోటీ పరీక్ష
 నిర్వహించారు. వేలమంది మేధావులు
 అందులో పాల్గొన్నారు. పోటీ ఏంటంటే... శాంతి, సంతోషం,
 నిశ్చబ్దం ఈ మూడు అర్థాలూ వచ్చేలా ఒకే ఒక్క వాక్యం
 రాయాలి! గెలిచిన వ్యక్తి ఇలా రాశాడు...
 “నా భార్య నిద్రపోతోంది”
 న్యాయానిర్దేశితలు ఆ వ్యక్తిని అనందబాష్యాలతో హృదయానికి
 హత్తుకుని, బుగ్గలు నిమురుతూ అవార్డు అందజేశారు.

పంత విధి!

చేతులకు పదే పదే శానిటైజర్
 రుద్దుతుంటే ధనరేఖ
 అరిగిపోతుందేమో అనిపిస్తోంది..

పోనీ రుద్దుడం మానేడ్యం
 అనుకుంటే ఆయమ్మరేఖ
 మాయమైపోతుందేమో అని
 వణుకుపుడుతోంది!

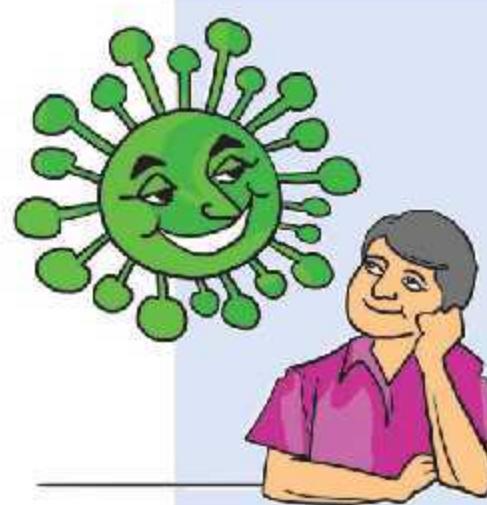

అమును.. నిజం..

జాగ్రత్తగా వినండి...
 వర్షపు నీటిని
 ఒక రాగి పాత్రలో పట్టి,
 నాలుగు రోజుల తర్వాత
 ఆ నీటితో
 తలస్నానం చేస్తే ఎం
 జరుగుతుందో తెలుసా...?
 ఎమువుతుందీ...
 మీ వెంట్లుకలు తడుస్తాయంతే!

ఎవరంటే..?

ఈ ప్రపంచంలో ఒకరినొకరు
 బాగా అర్థం
 చేసుకునేడవరు?
 డాక్టర్ - మెడికల్ పొపతను!!

గుటుక్కున మింగావా!

చిట్టి కరోనమ్మా
 చైనా కొట్టిందా?
 ఇండియాకొచ్చావా
 కేసులు పెంచావా
 మా ఎగ్గామ్సు అన్ని
 గుటుక్కున మింగావా!!

నిజమే కదూ!

- ఇంటికొచ్చిన వారికి గ్రీన్ టీ ఇవ్వడం వల్ల లాభాలు...
 1) మనం ఉన్నవారిలా కనిపిస్తాం!
 2) పాల ఖర్చు ఉండదు!
 3) బిస్కిట్లు అవసరం పడదు!
 4) ‘మరో రొండు’ అని అడగరు!
 5) రెండోసారి మనింటికి రాకపోవచ్చు కూడా!!

అందుకే అనందం!

“ఎంటూ, ఇవాళ ఇంత
 హుషారుగా ఉన్నావు,
 నిన్నేమో చాలా దిగులుగా
 కనిపించావు?”
 “నిన్న మా ఆవిడ పాతిక వేలు పెట్టి పట్టుచీర కొందిరా
 అందుకే దిగులు!”
 “మరి ఇవాళో!”
 “ఆ చీరని చూపించడానికి మీ ఆవిడ దగ్గరికి వెళ్లిందిరా!”

మరెలా తప్పించి?

డాక్టర్: మీ కిడ్నీ ఫెయిల్రైండండి. వెంటనే
 ఆపరేషన్ చేయాలి.
 వెంగళప్పు: అయ్యా నా కిడ్నీ ఏ పరీక్షలు
 రాయలేదండీ!

మానవతం

పోలీసు: మొన్న దొంగలు పడితే ఈ
 రోజు పిర్మాదు చేస్తున్నారెందుకు?
 వెంగళప్పు: రెండ్రోజులు నేను
 మానవతం...!

అంతే.. రాసెయ్!

సుబ్బు: ఒరేయ్! కవుల సమ్మేళనం అని
 అంగ్రెంలో ఎలా రాయాలో చెప్పు?
 వెంగళప్పు: ఆ మాత్రం తెలీదా నీకు? కౌన్స
 గేదరింగ్ అని రాసెయ్..!

తెలంగాణ కొత్త సచివాలయ అక్యుతికి స్నాల్నిచ్చిన ప్రాచీన కోవెల..
నిజామాబాదు నీలకంరేశ్వరాలయం. స్వయంభువుగా వెలిసిన శివుడు..
గర్భాలయంలో శేషతల్పం మీద శయనించిన విష్ణువు.. నాభిలో బ్రహ్మా..
బక్క ప్రాంగణంలో కొలువైన దివ్యక్షేత్రమిది. అతిపెద్ద నంబి విగ్రహంతో
అరుదైన శిల్పసంపదకు అలవాలమైన ఈ ఆలయ విశేషాలివి..

శిల్పంధరా దేవా దీనిబంధవా!

ఓఠ దూరు కంటాబరణంగా పేరొందిన ఈ నీలకంరుడి మందిరానికి 'తల్లిగోరి' (సమాధి)కి అవినాభావ సంబంధం ఉండంటారు. రథోత్స్వం నాడు రథయాత్ర అలయం నుంచి సమీపంలోని తల్లిగోరి వరకు వెళ్లి తిరిగి రావడం ఆనవాయితీ. దీని వెనుక ఓ కథనం ప్రచారంలో ఉంది. అదేమిటంటే.. నీలకంరేశ్వరాలయ పనులు జరుగుతున్నాయి. మాఘశుద్ధ సప్తమి రోజున శిల్పి శిఖర ప్రతిష్టాపన చేపట్టడు. భోజన వేళకు ఆయన మాతృమూర్తి ఆహారాన్ని తీసుకువచ్చింది. దాన్ని స్వీకరించి, వెనక్కిచూడకుండా వెళ్లాల్చిందిగా ఆ శిల్పి తల్లికి చెప్పాడు. కానీ, ఆమె ఆసక్తితో శిఖర ప్రతిష్ట చేస్తున్న తనయట్టి చూడగానే చనిపోయింది. ఆ వెంటనే శిల్పి అద్భుతమయ్యాడు. తర్వాతి కాలంలో ఆ శిల్పి తన వంశికులకు కలలో కనిపించి ఏటా రథసప్తమి రోజున తల్లి సమాధిని సందర్శించడానికి రథంపై తాను వస్తానని చెప్పాడని ప్రతీతి. అందుకే అలయానికి 150 మీటర్ల దూరంలో ఉన్న ఆ తల్లి సమాధి వరకు రథయాత్ర కొనసాగి, అక్కడ ప్రత్యేక పూజలు చేసి వెనుతిరిగి అలయానికి చేరుకోవడం సంప్రదాయంగా వస్తోంది.

14 వందల ఏళ్లకు పైగా..

జిల్లాకేంద్రం లోని ఈ మందిరానికి 14 వందల ఏళ్లకు పైగా చరిత్ర ఉంది. రెండో పులకేశి జైనమతాన్ని స్వీకరించిన తర్వాత దీన్ని జైనాలయంగా తీర్మాదిద్దారు. కాకతీయుల కాలంలో తిరిగి శివాలయంగా మార్చారన్నది చరిత్రకారుల మాట. ఇక్కడి గర్భగుడిలో విష్ణువు నాచి నుంచి ఉద్ధవించే బ్రహ్మ

రూపం ప్రత్యేకం. విశాల స్థలంలో పూర్తి జగన్నాధాలయ మాదిరి శిఖరంతో జైన, ఆర్యశిల్పకళల సమాహరంగా కనిపిస్తుంది కోవెల. ఉత్తరాన పుష్టిణి, ఆలయ ప్రాంగణంలో పార్వతీదేవి మందిరం, మహానందిశ్వరుడు, దాసాంజనేయుడు, వినాయకుడు, వీరభద్రుడు, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, నాగేంద్రుడు, ధ్యానమందిరం, పంచవటి, రథశాల ఆద్యాత్మిక నిలయాలుగా విలసిల్లు

తున్నాయి. ఈ ఆలయ శిల్పక స్నార్తితోనే తెలంగాణ రాష్ట్ర కొత్త సచివాలయ భవన నమూనాను తీర్మాదిద్దామని ఆస్కార్ అండ పొన్ని ఆర్మ్యుట్ట్స్ సంస్థ నిర్వహకులు ప్రకటించారు.

ఇందూరు నీలకంరేశ్వరుట్టి కోరిన కోర్కెలు తీర్చే స్వామిగా విశ్విస్తారు. గ్రహశాంతి, సంతానం, కోర్కెలేనుల పరిష్కారం తప్పనిసరిగా అవతాయని నమ్ముతారు. ఇక్కడి భారీ నందివిగ్రహం ఒక కన్నుతో స్వామివారిని, మరో కన్నుతో ఉత్తరదిక్కు లోకాన్ని చూస్తుందని భావిస్తారు. ఆలయ ప్రాంగణంలోని అల్లుబండపై నాటేలను నిలిపి తమ అద్భుత్తాన్ని పరీక్షించుకుంటారు.

రథసప్తమి.. మహాశివరాత్రి

ఏడాది పొడవునా ప్రతీ సోమవారం భక్తులు నీలకంరేశ్వరుడికి బిల్వపత్రార్బనలు, అన్న పూజలు చేసి తరిస్తారు. శ్రావణ, కార్తీక మాసం, దేవినవరాత్రి ఉత్సవాలు మనంగా జరుగుతాయి. ముఖ్యంగా మాఘశుద్ధ.. రథసప్తమిని పురస్కరించుకొని స్వామివారి రథయాత్ర వైభవంగా నిర్వహిస్తారు. శివ పార్వతుల ఉత్సవ మూర్తులు కొలువుదీరిన పురాతన రథాన్ని తల్లిగోరి వరకు భక్తులే తాళ్తో లాగుతూ డోరేగిస్తారు. అక్కడి నుంచి తిరిగి మందిరానికి తీసుకువస్తారు. పారాయణాలు, పుష్టిణిలో చక్రతీర్థం, అభిషేకాలుంటాయి. అయిదు రోజుల పాటు రథోత్స్వం కొనసాగుతుంది. జిల్లానుంచే కాకుండా సమీప జిల్లాలు, మహారాష్ట్రలోని నాందేడ్, కర్ణాటక బీదర్ నుంచి భక్తులు తరలివస్తారు. మహాశివరాత్రి నాడు అశేషభక్త జనావళి బారులు తీరతారు. స్వామిని అభిషేకించి భక్తిప్రపత్తులను చాటుకుంటారు.

ఇలా వెళ్లామ్మ

జిల్లాకేంద్రంలోనే ఉన్న ఈ ఆలయాన్ని చేరుకోవడం చాలా సులభం. బస్సు రైల్వే స్టేషన్లకు సుమారు మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఆర్మ్యారూ రోడ్డులో ఉంటుంది. ఆటోలో కూడా వెళ్లామ్మ.

కత్తి గంగాధర్, స్వాన్సెట్టుడే, నిజామాబాద్ సాంస్కృతికం

'గాలి కనబడుతోందా?' అని ఒక సినిమాలో అమాయకంగా అడుగుతూ ఎదుటివ్యక్తిని ఏడిపిస్తాడు ఏవీవన్. స్నేహితుల్ని కూడా ఈ ప్రశ్న అడుగుతూ ఆటపట్టిస్తుంటారు కొందరు. దానికి సమాధానంగా ఇక మీదట, 'అవను కనిపిస్తోందిగా! అదిగో అక్కడ రాయిలా ఉంది!' అని నిబ్బరంగా సమాధానమివ్యచ్చు మనం! అదెలా అంటారా? కార్బన్ డయాక్షెణ్టిని రాయిగా మార్చే పద్ధతిని ఈమద్యనే కనుక్కున్నారు శాష్ట్రవేత్తలు! అగ్నిపర్వతాలో దౌరికే రాయిని (వోల్గునిక్ బసార్ట్ రాక్) ద్రవరూపంలో అధిక పీడనానికి గురవుతున్న బోగ్గుపులును వాయువు (CO_2)లోకి పంపి సహజ రసాయన చర్యలకు గురిచేశారు. అప్పుడు కార్బన్ డయాక్షెణ్ట్ ఘనరూపం సంతరించుకుంది. అయితే ఈ వాయువు రాయిలా మారటానికి రెండేళ్ళ పట్టింది. ఈ రసాయన చర్య మరింత త్వరగా జరిగేలా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అవేవో త్వరగా పూర్తయితే విపరీతంగా పెరిగిపోతూ గ్లోబల్ వార్షిక్ కు కారణమవుతున్న కార్బన్ డయాక్షెణ్టిని చక్కగా రాళ్ళలా మార్చేసి పుడమిని కాపాడుకోవచ్చు. ఏమంటారూ!

బొగ్గుపులును రాళ్ళ..

పరిశోధన

సూది లేకుండా టీకా..

టీకాల మాట ఏమోగానీ, వాటి కోసం పొడిచే సూదుల గాట్లు జీవిత కాలం కొంతమంది శరీరాల మీద పెద్ద మచ్చల్లా మిగిలిపోతుంటాయి. షైగా, చిన్న పిల్లలు సూదులు పొడుస్తుంటే నొప్పితో విలివిలలాడిపోతారు. ఈ బాధలు ఇక మీదట ఉండవు. ఈ మద్యనే ఆవిష్కరించిన ఇమ్యూనోవ్యూక్సీన్ ప్యాచ్‌లతో ఇంజక్షన్ లేకుండానే వ్యూక్సీన్ వేయెచ్చు! ఈ ప్యాచ్ చూడటానికి ఒక చిన్న స్టైక్‌లూ ఉంటుంది. దాని మద్యలో ఉండే చిన్నపాటి ముళ్ళలో వ్యూక్సీన్ ఉంటుంది. ప్యాచ్‌ను కాసేపు చర్చం మీద అదిమి పెట్టుకుంటే వ్యూక్సీన్ శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. నొప్పి లేకుండా వ్యూక్సీనేపన్ అయిపోతుంది. ఈ ఆవిష్కరణ వల్ల మెడికల్ వ్యాధాలు తగ్గటంతో పాటు, కోట్ల రూపాయలు అదా అవతాయట. షైగా ఈ వ్యూక్సీన్ ప్యాచ్‌లను శీతల పెట్టిల్సి ఉంచాల్సిన అవసరమూ ఉండదట!

పాల నాణ్యత సులువుగా..

పాల నాణ్యత తెలుసుకోవడం ఎప్పుడూ పెద్ద పనే. ముఖ్యంగా పాశ్వరైజేషన్ తర్వాత పాల నాణ్యతని అందులో ఉండే ఆల్కాలిన్ ఫాస్టుపేజ్ ని బట్టి నిర్దరిస్తారు. ఈ ఎంజైమ్ ని కనుగొనాలంటే పెద్ద సరంజామానే అవసరం. దీన్ని మరింత సులభతరం చేసింది ఐటి గువాహాటి పరిశోధక బృందం. ఈ ఎంజైమ్ మోతాదును తెలిపే పేపర్ కిట్ సెన్స్యర్లను ఈ బృందం ఆవిష్కరించింది. ఇందులో పాల చుక్క వేయగానే ఆల్కాలిన్ తగిలిన వెంటనే ఈ కిట్లోని తెల్లని కాగితం రంగు

మారుతుంది. మారిన రంగును బట్టి ఆల్కాలిన్ ఫాస్టుపేజ్ శాతాన్ని గుర్తించి పాల నాణ్యత తెలుసుకోవచ్చు. ఈ కిట్ ల్యాబ్ పరిశోధనలతో పాటు, ఇంట్లో వాడుకోవడానికి కూడా వీలుగా ఉంటుందట. ఇంకేం.. మార్కెట్లోకి రాగానే తీసేసుకుంటే సరి!

మెడి సారథి

కోవిడ్-19 బారిన పడకుండా కంటైన్‌మెంట్ జోన్‌లల్లోని ప్రజలకు సేవలందించాలంటే ఎలా? ఛండీగఢ్లోని పోస్టుగ్రాడ్యూయేట్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యూకేషన్ అండ రీసెర్చ్, ఐటి రూపర్లు కలిసి దీనికో పరిష్కారాన్ని ఆవిష్కరించాయి. మెడి సారథి, ఆల్ పవర్ ట్రాలీల పేరిట వీళ్ళ రూపొందించిన ఉపకరణాలు ఆరోగ్య కార్బూకర్తలు, ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగ్యులు పనిని తేలిక చేస్తాయి. కృతిమ మేడటో పనిచేసే 'మెడి సారథి' ట్రోన్ ద్వారా మందులు, బోషధాలు, ఇతర సామగ్రిని ఎక్కుడికి కావాలంటే అక్కడికి

పంపించవచ్చు. దీనికి అమర్తిన కెమెరాల ద్వారా మనముల శరీర ఉపోగ్రతలనూ నమోదు చేయవచ్చు. రిమోట్ టో పనిచేసే ఈ ట్రోన్ అయి ప్రాంతాల్లో శానిటైజేషన్ పనులకూ అక్కరకొస్తుందట. బాగుంది కదా!

కెనడా మెట్రో.. మేడిన్ కడవ

సా ధించాలన్న తపన, దానికి తగిన కృష్ణ
ప్రణాళిక ఉంటే ఆకాశమే హద్దుగా అభివృద్ధి
సాధించవచ్చు. దీన్ని నిజం చేసి
చూపిస్తున్నారు నందన్‌రెడ్డి. ప్రకాశం జిల్లా
గిద్దలూరు మండలం కాల్యాపలైకు చెందిన
విశ్రాత ఉపాధ్యాయుడు వీరారెడ్డి, రాజమ్ము
దంపతుల చిన్నబ్బాయి ఈయన. అన్నయ్య
రమేష్ రెడ్డి అదామా కంపెనీ ఉన్నతోద్యోగి.
నందన్ ప్రాథమిక విద్య ప్రకాశం జిల్లాలోనే
సాగింది. పది, ఇంటర్వ్యూడియట్ నెల్లారులో
చదివారు. ఏలూరు సీతర్ రెడ్డి కళాశాలలో
బీట్కె మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ చేశారు. బీట్కె
పూర్తయ్యక రెండెళ్ళ పాటు పుణ్ణలోని టాటా
జాన్సన్ కంట్రోల్స్ కంపెనీలో పనిచేశారు.
తర్వాత 2015 వరకు ఆస్ట్రీయాలోని

మా మొదటి
ఏడాడి టర్నోవర్
రూ.5 లక్షలో
నాలుగేళ్ళలోనే
దాడపు రూ.20
కోట్ల టర్నోవర్కు
చేరుకున్నాం. ప్రస్తుతం సంస్థలో 175
మంది పనిచేస్తున్నారు. 40 మంది
ఇంజినీరింగ్ నిపుణులు కాగా, 135
మంది కార్బూకులు. వీరందరికీ నెలకు
రూ.25 లక్షల వరకూ వేతనాలు
చెలిస్తున్నాం. వ్యవసాయం, మాలిక
వసతులు, రక్షణరంగం, ఫర్మచర్
విభాగాల్లో విడిభాగాలు తయారు
చేయాలనే లక్ష్యంతో పనిచేస్తున్నాం.

- నందన్ రెడ్డి

మాగ్నాస్ట్రోర్ కంపెనీలో విధులు నిర్వహించారు.
విడిభాగాలతో పాటు ఏడాడికి 3 లక్షల కార్బు
తయారుచేసే సామర్యమున్న సంస్ ఇది.
అందులో పనిచేస్తానే, కంపెనీ ఆర్థిక
సహకారంతో ఆస్ట్రీయాలో ఎంఎస్ చేశారు
నందన్. విధుల్లో భాగంగా జపాన్, షైనా,
పలు పరోపా దేశాల్లో పర్యాటించారు.

సాంత కంపెనీ

ఆస్ట్రీయాలో ఉద్యోగానుభవంతో తానూ
సాంతగా పరిశ్రమ స్థాపించాలని నందన్‌రెడ్డి
అనుకున్నారు. తన ఆలోచనల్ని బీట్కె
క్లాన్స్‌మేట్ సునీల్ ఎల్లాప్రగడతో
పంచుకున్నారు. షైండ్రాబాద్‌కు చెందిన

కెనడా మెట్రో పరుగులకు మన కడవ వెలుగులద్దుతోంది. ఇక్కడి ట్రియోవిజన్
కాంపోజిట్ టెక్నాలజీ సంస్ తయారుచేస్తున్న విడిభాగాలతో అక్కడి రైలు
కూతపెదుతోంది. ఆ దేశమే కాదు, ఆస్ట్రీలియాకూ ఆయా భాగాలు ఇక్కడి నుంచే
ఎగుమతవుతున్నాయి. ఈ సంస్ ఎండ్ ఎం.నందన్‌రెడ్డి ఈతరం యువతరం
ప్రతినిధి. ఆయన విజయప్రసాద్ నమిది.

సునీల్ మెక్ట్రానిక్స్, డిస్ట్రీబ్యూషన్ టెక్నాలజీలో
ఎంఎస్ పట్టబద్రులు. ఆయన భాగస్వామ్యంతో
కడవ జిల్లా చింత కొమ్మదిన్నె మండలం
కొప్పర్తి పారిశ్రామిక వాడలో 2016 ఆగస్టులో
ట్రియోవిజన్-కాంపోజిట్ టెక్నాలజీ
పరిశ్రమను ప్రారంభించారు నందన్. రూ.9
కోట్ల పెట్టుబడితో ఇది మొదలైంది.
ప్రాఫిక్బూత్తలు, విండ్మిల్ యంత్రాల
రెక్కలు, జారుడు బల్లలు, ఎలక్ట్రిక్ల
వాహనాలు, మెట్రో రైలు విడిభాగాలు లాంటి
ఎన్నింటినో ట్రియోవిజన్ రూపొందిస్తోంది.
సునీల్ సంస్ డైరెక్టర్గా ఉన్నారు.

ట్రియోవిజన్లో తయారైన మెట్రో రైలు
విడిభాగాలను కెనడా, సింగ్హా మెట్రోలకు
ఎగుమతి చేస్తున్నారు. మెట్రో విడిభాగాలకు
అవసరమైన డిజైన్లు, కాంపోజిట్ తయారు
చేయడానికి రూ.2.50 కోట్ల వెచ్చించి జర్మనీ
టెక్నాలజీతో తయారైన రోబోటిక్ మిల్లింగ్
మిషన్ను తెప్పించారు. ఎనిమిది కోణాల్లో,
360 డిగ్రీల్లో తిరుగుతూ 15 మీటర్ల పొడవ,
5 మీటర్ల వెడల్పున్న ధర్మోకోల్, చెక్క
సామగ్రిని డిజైన్ చేయగల ఈ మిషన్
దేశంలోనే మొదటిదని చెబుతారు నందన్.
విడిభాగాలే కాకుండా షైండ్రాబాద్లోని లష్
సంస్కు ఓ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాన్ని
ట్రియోవిజన్ తయారుచేసి ఇచ్చింది.
వందేమాతరం ఎక్స్‌ప్రెస్‌కు అవసరమైన
ఇంటీరియర్ టూలింగ్ కూడా అందించింది.
బెంగళారు ప్రాఫిక్ బూత్తలు ఇత్కుడే
తయారవుతున్నాయి. పుష్, ముంబయి, చెన్నై,
సింగపూర్, ప్రాన్స్, అమెరికాల నుంచి
ట్రియోవిజన్కు ప్రస్తుతం ఆర్డర్లున్నాయి.
నందన్ భార్య ప్రసన్న లక్ష్మీ ఎలక్ట్రోనిక్స్
ఇంజనీర్. పుష్లోని ట్రియోబోట్క్స్
అటోమేషన్ సాల్వ్యాప్స్ కంపెనీకి
ఈమెడిస్ డైరెక్టర్. రోబోటిక్
యంత్రాలను విదేశాల నుంచి
దిగుమతి చేసుకుని ఇక్కడి
కంపెనీలకు విక్రయిస్తుంది
సంస్. దీనితో ఉన్న

అవగాహనా ఒప్పందంలో భాగంగా దేశంలోని
వివిధ ప్రాంతాల్లో ఉన్న కంపెనీలకు రోబోటిక్
మిషన్లు అమర్చి వచ్చింది ట్రియోవిజన్.
తయారీరంగంలో తెలుగునాడు ఖ్యాతిని
ఇనుమడింపజేస్తున్న ఈ సంస్.. దాని వెనక
ఉన్న నందన్ స్వ్యాప్సుం.. ‘కలలు కనండి-
వాటిని సాకారం చేసుకోవడానికి శ్రమించండి’
అన్న అబ్బల్ కలాం మాటలకు ఆచరణీయ
రూపాలు!

జి.మురళీమోహన్ గాడ్,
తఱీవీ, కడవ

మన చదరంగం

జగాజ్యేత

రాజుగాలి సభకి ఓ వేదపండితుడు వచ్చాడు. 'పాండిత్యం సరే, నాతో ఓ ఇరవై ఎత్తులు చదరంగం ఆడి నిలువు, కోరినంత ధనమిస్తాను' అన్నాడు రాజు పండితుడితో.

ఇరవై ఎత్తులూ అయ్యాయి. పండితుడి ప్రతిభకు మెచ్చిన రాజు ఏం కావాలో కోరుకోమన్నాడు. 'రాజు చదరంగంలో 64 గళ్లన్నాయి. మొదటి గడిలో ఒకటి, రెండిఁ గడిలో రెండూ, మూడులో నాలుగు చొప్పున రెట్టింపు చేసుకుంటూ చివరికి వచ్చినన్ని ధాన్యం గింజలు ఇప్పించండి చాలు' అన్నాడు పండితుడు విన్నమంగా. 'ఓన్ అంతేనా' అనుకున్న రాజు ఆ పని మంత్రికి అప్పజెప్పాడు. అది ఎంతమందో లెక్కావేయించిన మంత్రికి నోట మాట రాలేదు. అంత ధాన్యాన్ని ప్రపంచంలో ఎవరూ ఇష్టలేరు మహాప్రభో అంటూ రాజుకు విన్నవించుకున్నాడు.

అరవై నాలుగు గళ్ల ఈ ఆట వెనక ఇలాంటి ఆస్తికరమైన కథలే కాదు, ఎంతో ఘన చరిత్రా ఉంది. జులై 20 ప్రపంచ చదరంగ దినోత్సవం సందర్భంగా...

K్కుముందు కనిపించేది నలుపు తెలుపు గళ్లే. కానీ ఒకసారి పాపల్ని కదపడం మొదలు పెడితే ఆటగాడు తనని తాను మర్చిపోతాడు. రాజ్యాలు లేని రాజులూ రాణులూ వారి సైన్యాలూ..! అదో రణరంగం. మొదటి ఎత్తు నుంచి ఆఖరి ఎత్తు వరకు హోరహోరీగా సాగే పోరాటం. మొదడుకు పనిచెబుతూ... వ్యాహాలకు పదును పెడుతూ... 64 గళ్లలో అనంతమైన యుద్ధ తంత్రాల్ని ఆవిష్కరించే అద్భుతమైన ఆట చెస్తి! ఇందులో మొదటి ఎత్తు 20 రకాలుగా వేయొచ్చు. ప్రత్యేకి 20 రకాలుగా బదులివ్వోచ్చు. అంటే మొదటి ఎత్తు పూర్తి చేయడానికి 400 రకాల అవకాశాలున్నట్లు లెక్క. మొదటి ఎత్తు తర్వాత బలగాల కదలికలో మార్పు వస్తుంది కాబట్టి ఈ ఎత్తును 25 రకాలుగా వేయొచ్చు. అంటే $400 \times 25 = 10000$ రకాలు. ప్రత్యేకి కూడా 25 రకాలుగా ఎత్తు వేయొచ్చు. కాబట్టి తొలి రెండు ఎత్తులు పూర్తవడానికి 2.5 లక్షల రకాల అవకాశాలు

ఉన్నాయి. ఇక్కడి నుంచి అవకాశాల పెరుగుదల ఇంకా ఎక్కువవుతుంది కాబట్టి మొదటి పది ఎత్తులు వేయడానికి 10 తర్వాత పది సున్నాలు చేరిస్తే వచ్చే సంబ్య కన్నా ఎక్కువ అని గణిత శాస్త్రజ్ఞులు లెక్క తేల్చారు! మనిషి మేధశక్తికి పరీక్ష పెట్టడంలో చెన్నను మించిన ఆట మరొకటి లేదు.

మనదేశంలో పుట్టి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 196 దేశాల్లో ఆదరణ పొందిన చెన్ ప్రయాణంలో మలుపులూ విశేషాలు బోలడు..

మండోదరి కోసం..!

రావణుడు తన భార్య మండోదరికి యుద్ధం గురించి చెప్పడానికి ఈ ఆటను కనిపెట్టి నేర్చించాడనీ, ఎంతో తెలివైన మండోదరి తరచూ ఆ ఆటలో భర్తను ఓడించే దనీ చిన్నప్పుడు అమృతము ఓ కథ చెప్పేదని విశ్వానా ధన ఆనంద ఓసారి చెప్పాడు. ఆ కాలంలో మహిళలకు యుద్ధ ప్రవేశం

నిషిద్ధం కాబట్టి వారు యుద్ధ అనుభూతిని పొందెందుకు రూపొందించిన ఆట కావచ్చు ఇది! దీని ప్రస్తావన కౌటిల్యడి అర్థశాస్త్రం లోనూ వస్తుంది. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటి వర్షువల్ వార్ గేమ్ ఇదేనన్నమాట. చరిత్ర ప్రకారమైతే గుప్తుల కాలంలో ఉత్తర భారతంలో చదరంగం మూలాలు ఉన్నాయి. రాజుల కాలంలో గుర్రాలు, ఏనుగులు, ఒంటలు, మనుషులతో చదరంగం ఆడేవారట! ఆరో శతాబ్దింలో చెన్నను ‘చతురంగ’ (సంస్కృతం) అనేవారు. కాలక్రమేణా అది చదరంగంగా మారింది. ఏడో శతాబ్దింలో భారత నుంచి పర్శియాకు వ్యాపించింది. క్రమంగా ఇతర దేశాలకూ విస్తరించి ఆదరణ పొందింది. ఇప్పుడు ఆడుతున్న చెన్న, దాని నిబంధనలు 15వ శతాబ్దింలో దక్కిణ యూరోపులో రూపుద్దమున్నాయి.

అధునిక చదరంగం

పదిహేనో శతాబ్దిం తర్వాత కొన్నేళ్ళపాటు ‘రోమాంటిక్ చెన్’ ప్రజల్లోకి వెళ్లింది. త్వరగా సరదాగా ముగినే ఆటని ఇష్టపడేవారనడనానికి భార్యాభర్తలు చదరంగం ఆడుతున్న చారిత్రక చిత్రాలే నిదర్శనం. కొంతకాలం పాచికలు వేయడం ద్వారా పావులు కదులుతూ డబ్బుపెట్టి చదరంగం ఆడిన ఆనవాళ్లు ఉన్నాయి. అది జూదంలా మారిపోతోందని క్రమంగా పాచికలను తీసేని చెన్నని ఆలోచనా త్వక్ క్రీడగా అభివృద్ధి పరిచారు. పండోమ్మో శతాబ్దిం ద్వ్యాతీయార్థంలో ఆధునిక చదరంగం పోటీలు మొదలుయ్యాయి. 1886లో మొట్టమొదటి ప్రపంచ చెన్ ఛాంపియన్సిప్పు జరిగింది. విల్హెల్మ్ స్టేనిట్ (ఆస్ట్రీయా) తోలి ప్రపంచ ఛాంపియన్. 1924లో పారిస్లో తోలి ఒలింపియాడ్ జరిగినప్పుడే ప్రపంచ చెన్ సమాఖ్య (ఫిడె) ఏర్పడింది. ఆ తర్వాత మూడేళ్ళకి మహిశల ప్రపంచ ఛాంపియన్సిప్పు జరిగింది. 1948 నుంచి ఓ పాతికేళ్ళపాటు చెన్లో రఘ్యాకు ఎదురేలేదు. ఆ దేశ ఆటగాళ్ల బోత్తువిక్, వాసిలీ సిస్కోవ్, మైఫెల్ తాల్, టైగ్రాన్ పెత్రోసియన్, బోర్స్ స్టోస్లు ప్రపంచ చెన్నను శాసించారు.

మాడకుండా అడవచ్చు!

ప్రొంచ్ ఆటగాడు పిలిడోర్కి రాత్రిళ్లు నిద్ర పట్టేదికాదు. దాంతో పడుకునే కళ్లు మూసు కుని చెన్ బోర్డును తలచుకుని ఊహల్లోనే ఆట ఆడేనేవాడట. ఆ అలవాటు అతడిని బోర్డు చూడకుండా ఒకేసారి ముగ్గురు ప్రత్యర్థులతో చెన్ ఆడి గెలిచేలా చేసింది. 1783లో అతడి సామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శించగా మర్మాడు పత్రికలన్నీ పతాకశీర్షికలతో ప్రశంసించాయి. సాధారణంగా చెన్ ఆడేవాళ్ల గళలో ఉన్న పావల్నీ వాటి కదలికల్నీ ఎన్నో కోణాల్లో ఊహించుకుని, తన ఎత్తుకి ప్రత్యర్థి స్పందన

ఎన్ని రకాలుగా ఉండవచ్చే ఆలోచించు కుంటూ బోర్డునే చూస్తుంటారు. అలాంటిది కళ్లకు గంతలు కట్టుకుని పావుల స్థానాల గురించి చెప్పే నోటేషన్ విని ఆట ఆడేస్తారు ఈ బ్లోండఫోల్డ్ చెన్ నిపుణులు. ప్రత్యర్థి బలహీనంగా ఉన్నప్పుడు ఆ విషయం మరో క్రీడాకారుడికి తెలియకుండా ఉండటం కోసం మొదలైన ఈ విధానం క్రమంగా ఒక ప్రత్యేక సామర్థ్యంగా మారింది. ఒకరితో కాదు, ఒకే సారి పాతిక, ముఖ్య మందితో బ్లోండఫోల్డ్ చెన్ ఆడగల క్రీడాకారులూ ఉన్నారిప్పుడు. హెచ్జెఅర్ ముర్రె రాసిన ‘ఎ హిస్టరీ ఆఫ్ చెన్’ పుస్తకంలో మరో రకం చెన్ గురించి ఉంది. గుర్రం మీద పక్కపక్కనే స్వారీ చేస్తూన్న ఇద్దరు సైనికులు అసలు బోర్డు పావులూ లేకుండానే నోటితో ఎత్తులను చెప్పు కుంటూ చెన్ ఆడేవారట. అయితే బ్లోండ ఫోల్డ్ చెన్ ప్రాచుర్యం పొందిన ట్యూగా ఈ ‘నోటిమాటతో ఆట’ ప్రజ

ప్రత్యేకత ఇప్పటికే సాగుతోంది. క్లాసికల్ చెన్లో తిరుగులేని క్రీడాకారుడిగా, శతాబ్దపు అత్యుత్తమ క్రీడాకారుడిగా పేరు తెచ్చుకున్న కాస్పరోవ్ తమ దేశానికి చెందిన కార్పోవ్ని ఎన్నోసార్లు ఓడించాడు. ఫిడెతో విభేదించి, ఇంగ్లాండ్కి చెందిన నిగెల్ పార్ట్రెతో కలిసి ప్రొపెషనల్ చెన్ అసోసియేషన్ ఏర్పాటు చేశాడు కాస్పరోవ్. దాంతో ఏటా ఇద్దరేసి ప్రపంచ ఛాంపియన్సు వచ్చేవారు. పదిహేనేళ్ క్రితం మళ్లీ రెండు సంఘూలూ

అసామాన్యాడు

ఏడేళ్ క్రితం చెన్నై లో జరిగిన ప్రపంచ ఛాంపియన్సిప్పులో మాగ్నస్ కార్ల్సన్ (నార్చె) అనంద్పై గెలిచి ప్రపంచ ఛాంపియన్ అయ్యాడు. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకూ కార్ల్సన్కు ఎదురేలేదు. ఆధునిక చెన్లో కార్ల్సన్ ఒక విప్పవం. ఓపెనింగ్, మిడిల్, ఎండ్ గేమ్లను సమాన స్థాయిలో ఆడగల సమర్థుడు. ఎన్ని గంటలైనా అలసిపోయి. ప్రత్యర్థి ద్రా చేసుకుండామన్నా ఒప్పుకోయి. చివరివరకు ఆడతాడు. గెలుపే లక్ష్మింగా అఖిల క్షణం వరకూ పోరాదతాడు. చెన్ చరిత్రలోనే అత్యధిక ఎలో రేటింగ్ (2882) సాధించిన ఒకేబక్కడు!

ల్లోకి చేరలేదు. క్రామ్ముక్, ఆనంద్, షిరోవ్ లాంటి వాళ్లంతా బ్లోండఫోల్డ్లోనూ రాణించారు.

20వ శతాబ్దపు మ్యాచ్

దాదాపు పాతికేళ్లపాటు చదరంగంలో రారాజుల్లా వెలిగిపోయారు రఘ్యా ఆటగాళ్లు. వాళ్లకి నాటకీయంగా చెక్ పెట్టడు అమెరికా వాసి బాబీ ఫిషర్. 20వ శతాబ్దింలోనే గొప్ప మ్యాచ్గా అభివర్ధించే 1972 ప్రపంచ ఛాంపియన్సిప్పు పోరు పస్టలాండ్ రాజధానికి 26కి.మీ. దూరంలో ఉన్న ఓ ప్రాంతంలో జరిగింది. వరసగా రెండు రోజులూ అక్కడికి ఆలస్యంగా చేరుకుని రెండు పాయింట్లు కోల్పోయిన ఫిషర్ ముగ్గో రొండో బోర్స్ రిస్ను చిత్రుగా ఒడించాడు. అతడి ఆటకు ఫిదా అయిన బోర్స్ సైతం చప్పుల్లు కొట్టి అభినందించాడు. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత రఘ్యాయేతరుడు ప్రపంచ ఛాంపియన్గా నిలవడం అదే ప్రథమం.

చదరంగం ఇద్దరు మాత్రమే ఆడే ఆట కావటంతో ఛాంపియన్సుగా నిలిచే వ్యక్తులు యావత్ ప్రపంచ దృష్టినీ ఆకర్షిస్తారు. కాస్పరోవ్, కార్పోవ్లతో మొదలైన ఆ

బక్కడవటంతో జగజ్జేతగా ఒక్కరి పేరే మార్కోగుతోంది.

యంత్రంతో పాటీ

మనిషిలోని సహజ మేధస్సుకూ యంత్రాల కృతిమ మేధకూ మధ్య పోటీకి చదరంగం గొప్ప వేదికైంది. సూపర్ కంప్యూటర్లు, అటగాళ్ల మధ్య ఎన్నో ఆస్క్రికర గేమ్లు జరిగాయి. ఎనభయ్య దశకంలో మొదలైన ఈ విధానంలో అత్యుత్తమ చెన్ ఆటగాళ్లను పైతం కంప్యూటర్లు ఒడించాయి. 1997లో డీప్ బ్యా అనే సూపర్ కంప్యూటర్ అప్పటి చాంపియన్ కాస్పరోవ్నే ఒడించింది. ఆపై కంప్యూటర్లతో పోరాటాలను ద్రా చేసుకునే స్థాయికి ఆటగాళ్ల ఎదిగారు. 2002లో డీప్ ప్రైట్ అనే యంత్రంతో పోరాడిన క్రామ్ముక్ ఆ

గేమ్సు డ్రాగా ముగించాడు. ఆ తర్వాత మనిషి, యంత్రం మధ్య ప్రపంచ టీమ్ చాంపియన్స్‌పై కూడా నిర్వహించారు. రెండు టోర్నోలుగా సాగిన ఆ పోటీల్లో కంప్యూటర్ లేకపోతారు. 2004లో కర్రకిన్ తొలిసారి కంప్యూటర్ పై గెలిచాడు. అంతరిక్షానికి, భూమికి మధ్య చెన్ పోటీలు జరిగాయి. 1970 జూన్ 9న తొలిసారి ఈ తరఫో గేమ్ జరిగింది. రష్యా వ్యోమసౌకలో అంతరిక్షంలోకి వెళ్లిన ఇద్దరు వ్యోమగాములు భూమిపై ఉన్న ఆటగాళ్లతో తలపడ్డారు. ఆ మ్యాచ్ జరిగి 50 ఏళ్లయిన సందర్భంగా ఈమధ్య మరోసారి అంతరిక్ష పరిశోధన కేంద్రంలో ఉన్న వ్యోమగాములు భూమిపై ఉన్న ఆటగాళ్లతో పోటీపడ్డారు. ప్రస్తుతం పలు దేశాల్లో ఆన్‌లైన్ చేస్ టోర్నోలను నిర్వహిస్తున్నారు.

మేధస్సు పెంచుతుంది

గుట్టు ముండా కోడి ముండా అన్నట్టు ఒక దశలో మేధావులు చెన్ ఆడతారా లేక చెన్ ఆడితే మేధావులవుతారా అన్న చర్చ కూడా

మరికాన్ని విసేపాలు

- ఇంట్లో అందంగా ప్రదర్శించుకోవడం లోనూ చెన్ పావులదే మొదటి స్థానం. బ్రిటన్‌లోని ఆభరణాల సంస్థ జువెల్ రాయల్ ఓ చెన్ సెట్‌ని రూ. 73 కోట్లకు అమ్మింది. బంగారం, ప్లాటినం, వజ్రాలతో తయారుచేసిన సెట్ మరి అది.
- ప్రత్యేకి ఏకాగ్రతని చెడ్‌గొట్టి ఆటలో పైచేయి సాధించడానికి రకరకాలుగా ప్రయత్నిస్తారు కొండరు. సిగరెట్ తాగడం, బోర్డు మీద టీకప్ప పెట్టుకో వటం లాంటివే కాదు, పెంపుడు పిల్లిని ఒళ్లో పెట్టుకుని కూర్చున్నవాళ్లు ఉన్నారు.
- అరబిక్‌లోని 'పో మా' నుంచి వచ్చిన చెక్కెమేట్‌కి అర్థం 'రాజు చనిపోయాడు'!

తెలుగు తేజాలు

తెలుగు నేలపై దీక్షితులు, రెంటాల సుబ్రహ్మణ్యం, దర్జా వెంకయ్య, బీటి రంగారావు, కె.త్రినివాసరావు, నరసింహమూర్తి, భాపిరాజు తొలి తరం చెన్ క్రీడాకారులు. 1959-1966 మధ్య డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి అఖిల భారత చెన్ సమాఖ్య (ఎస్‌ఎస్‌ఎఫ్)కు అద్యక్షుడిగా వ్యవహారించారు. స్వాతంత్య పోరాటంలో జైలుకెళ్లిన ఆయన అక్కడ కూడా చెన్ ఆడారని చెబుతారు. ఘోదరాబాద్లో నసీరుద్దిన్ గాలిబ్ ఎపసీఎఫ్కు కార్యదర్శిగా ఉండేవారు. అప్పట్లో నారాయణగూడలోని వైఎసీఎ భారత చెన్కు కేంద్రం. విశ్వాదన్ ఆనంద్ తన తల్లితో కలిసి అక్కడికి వచ్చేవాడు. గాలిబ్ దగ్గర సలహాలు, సూచనలు తీసుకునేవాడు. పీడీఎస్ గిరినాథ్, లంక రవి కూడా చెన్లో తెలుగు గడ్డకు పేరు తెచ్చారు. అనంతరం హరికృష్ణ, హంపిల శకం మొదలైంది. 15 ఏళ్లకే గ్రాండ్ మాస్టర్ గా ఎదిగి హరికృష్ణ రికార్డు సృష్టించాడు. 2001లో ప్రపంచ జూనియర్ చాంపియన్‌గా హంపి అవతరించింది. 2002లో గ్రాండ్ మాస్టర్ గా మారిన హంపి మహిళల్లో ఈ మునత సాధించిన అత్యంత పిన్న వయస్కురాలిగా రికార్డు నెలకొల్పింది. ప్రస్తుతం హంపి ప్రపంచ ర్యాపిడ్ చెన్ చాంపియన్ కూడా. ప్రపంచ అండర్-14, అండర్-18 కేటగిరుల్లో స్వర్ణలు సాధించి 2008లో ప్రపంచ జూనియర్ చాంపియన్ టైటిల్ దక్కించుకుంది ద్రోణవల్లి హరిక.

అయిదుసార్లు... మన 'ఆనంద్'

చెన్లో రష్యా గోడను బద్దలుకొట్టిన మనత ముమ్మాటికి మన విశ్వాదన్ ఆనందే. ర్యాపిడ్, బీట్ల్లో వేగంగా ఆడుతూ 'లైటెనింగ్ కిడ్'గా రంగంలోకి దిగిన ఆనంద్ 1988లో గ్రాండ్ మాస్టర్ గా ఎదిగి క్రమంగా ప్రపంచ చెన్పై తనదైన ముద్ద వేశాడు. 1995... స్వాయార్కులోని వరల్ ట్రైడ్ సెంటర్ 107వ అంతస్తులో ప్రపంచ చాంపియన్స్‌పై మ్యాచ్ జరుగుతోంది. అప్పటికే జగజ్జేత అయిన కాస్పరోవుని వరుసగా 8 గేమ్లో డ్రాలతో నిలువరించాడు ఆనంద్. తొమ్మిదో గేమ్లో ఆనంద్ నెగ్గడం కాస్పరోవ్ జీర్ణించుకోలేక పోయాడు. తర్వాతి గేముల్లో ఎలాగో పుంజుకుని విజయం సాధించాడు. ఆ తర్వాత పదేళ్లకి అలక్ష్మీ పిరోవ్పై నెగ్గి ఆనంద్ తొలిసారి ప్రపంచ చాంపియన్ అయ్యాడు. ఆసియా తరఫున మొదటి ప్రపంచ చాంపియన్ తనే. ఇరవై ఒక్క నెలల పాటు ఆనంద్ ప్రపంచ నంబర్వనగా కొనసాగాడు. 2007లో క్రామిక్స్‌పై గెలిచి మరోసారి ప్రపంచ చాంపియన్ అయ్యాడు. 2008లో క్రామిక్స్, 2010లో తొపలోవ్, 2012లో బోర్డు గెల్చాండ్లను ఉడించిన ఆనంద్ మొత్తం అయిదుసార్లు ప్రపంచ చాంపియన్ కిరీటం అందుకున్నాడు.

జరిగింది. చదరంగం మేధస్సును పెంచుతుందని పరిశోధనలూ రుజువు చేశాయి. అందుకే చాలా దేశాల్లో పారశాలల్లో చెన్ నేర్చిస్తారు.

వెనిజువెలాలో పిల్లలకు చెన్ నేర్చించి చేసిన అద్యయనంలో వారి ఐక్య పెరిగినట్లు గమ నించారు. చదరంగం గురించి వివిధ పరిశోధనల్లో తేలిన మరికొన్ని లాబాలేమిటంటే... వృద్ధప్యంలో ఆల్టీమర్స్, డిమెన్సియాలాంటి మతిమరపు వ్యాధుల్ని నిపారించవచ్చు. మెదడులోని రెండు భాగాలకూ పని చెప్పే చెన్ వల్ల సొంతంగా ఆలోచించే శక్తి సృజనాత్మకతా పెరుగుతాయి. జ్ఞాపక శక్తిని

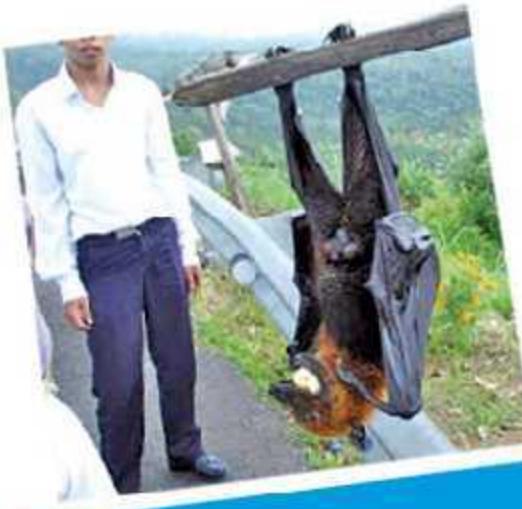
పెంచుతుంది. పిల్లల్లో పరిశాస్క్రిట్ ఏకాగ్రతనీ

పెంపొందిస్తుంది. సమస్యల్ని పరిష్కరించే నైపుణ్యం వస్తుంది. పథకం ప్రకారం పని చేయడమూ దూరధ్వంపీ అలవడతాయి. ఊరికి మరొకో ఏ వీధిలో చూసినా అరుగుల మీద చెన్ ఆడుతూ కన్నిస్తారు. అక్కడ ప్రతి ఇంట్లో కనీసం ఒక్కరికైనా చెన్ వచ్చు. ఒక గ్రామం ఇంతలా చదరంగ ప్రియులుగా మారడానికి కారణం చెడు వ్యసనాల నుంచి బయట పడాలనే సంకల్పమే. ఆ ఊరికి చెందిన ఉన్నికృష్ణన్ పట్టుంలో చెన్ నేర్చుకున్నాడు. ఆ అట నేర్చి ఊరివాళ్లను వ్యసనాలకు దూరం చేయుచ్చనుకున్నాడు. ఊరికి మకాం మార్చాడు. అక్కడో టోట్లు పెట్టుకుని వచ్చిన వాళ్లకు చెన్ నేర్చించేవాడు. అతని ప్రయత్నం పలించింది. చెన్ అంటే ఇప్పం ఒకరి నుంచి ఒకరికి ఊరికి చెందిన తాగడు, జూదం మర్చిపోయి చదరంగం బల్లకు కళప్పగించడం మొదలెట్టారు. అలా చెన్ మొత్తంగా ఆ ఊరినే మార్చిసింది.

ఇప్పుడు సగరాల్లోనూ 'ప్రైట్ చెన్' ఆదరణ పొందుతోంది. అమెరికాలోని వాషింగ్టన్ డీసీ, స్వాయార్కు లాంటి సగరాల్లో పర్యాటకులు ఎక్కువగా సందర్శించే పార్చుల వద్ద ఒక బల్ల మీద చెన్ బోర్డు పెట్టుకుని నేర్చించేవాళ్ల కన్నిస్తారు. కాలక్షేపం కోసం ఆడేవాళ్లా, పందిం కాసి ఆడేవాళ్లా ఉంటారక్కడ. చెన్ ఆడే దేశాలన్నిట్లోనూ ఇప్పుడు వీధి చెన్ క్లబ్సులు తరచూ టోర్ను మెంట్లు నిర్వహిస్తున్నాయి.

* * *

ప్రపంచంలో ఎక్కువగా ఆడే ఆట ఇప్పటికీ చదరంగమే. ఆ మధ్య ఫిడె చేయించిన ఒక అద్యయనంలో అరవై కోట్ల మంది చదరంగం ఆడతారని తేలింది. కనీసం ఏడాడికోసారైనా చెన్ ఆడేవాళ్ల జర్జునీలో నూటాకి 23 మంది ఉంటే, రష్యాలో 43, భారతీలో 70 మంది ఉన్న

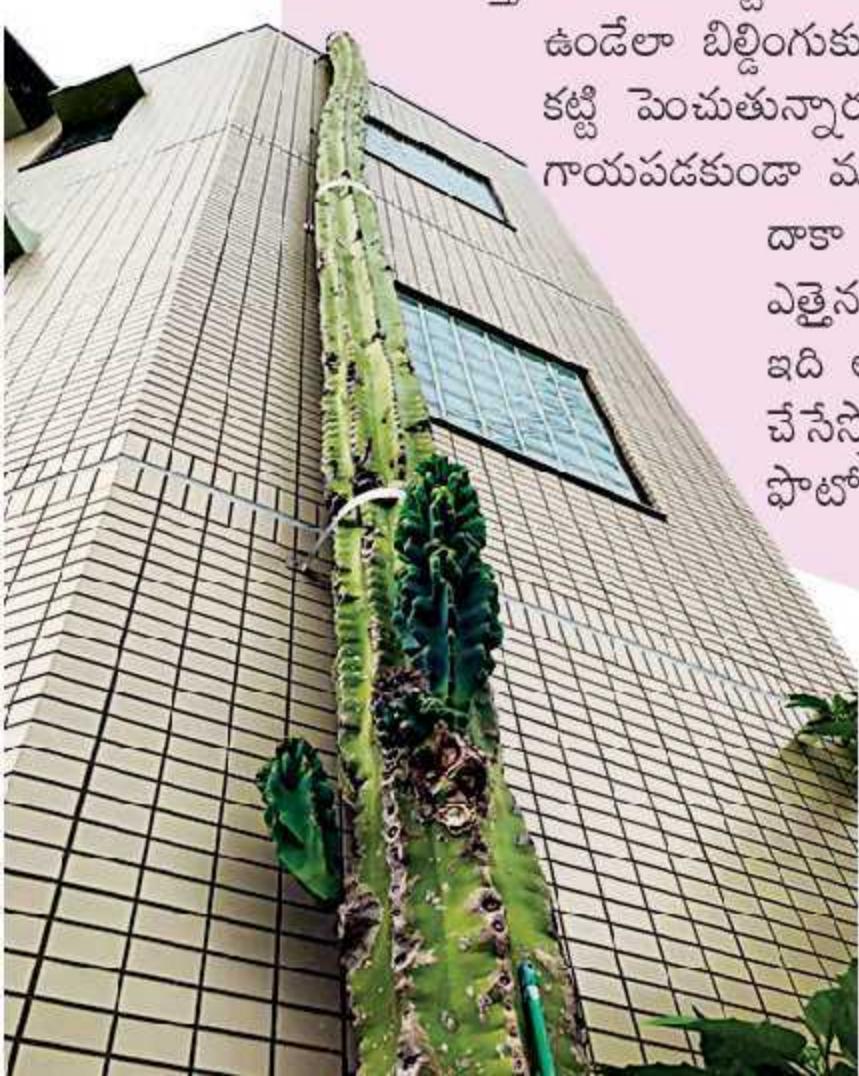
మనిషంత గజ్యలం!

ఇదెంటి కుక్కని దెంట్లోనో ప్యాక్ చేసి, వేలాడదీశారు అనుకుంటున్నారా? కాదండి బాబూ!.. ఇదో గబ్బిలం. కానీ ఇదెంటి ఇంత భారీగా ఉంది అని అనుమానం కలగవచ్చు. ఇలా ఉండటమే మెగాబ్యాట్లుగా పిలిచే ఈ రకం గబ్బిలాల ప్రత్యేకత. కేవలం పండ్లనే తినే విచిని ప్రూట్ బ్యాట్, ఘ్యయంగ్ పాణ్ట్ అంటారు. ఇవి నక్కలేదా కుక్కను పోలిన ముఖంతో, మనిషంత పరిమాణంలో ఉంటాయి. దాదాపు అయిదడుగుల ఆరంగుళాల ఎత్తు వరకూ పెరగగలవు. ఆస్ట్రేలియా, స్వాజిలాండ్, స్వా గినియా, ఆఫ్రికా తదితర దేశాల్లో కనిపిస్తాయి. ఈ మధ్య పిలిప్పీన్స్కు చెందిన ఒక వ్యక్తి తన పక్కన ఉన్న పెద్ద గబ్బిలం పొటోను సామాజిక మాధ్యమాల్లో షేర్ చేయడంతో ఈ మెగాబ్యాట్లు ఇప్పుడు అందరి దృష్టినీ ఆకర్షిస్తున్నాయి.

అయ్యబాబోయ్ ఎంత పాడుగో...!

కాక్సన్లుగా పిలిచే ఎడారిమొక్కలు మనకు సుపరిచితమే. ముళ్ళతో ఉండే ఇవి సాధారణంగా ఒకటీ రెండు అడుగుల ఎత్తుతో కనిపిస్తాయి. కానీ జపాన్లోని ఓ చోట మాత్రం ఈ జాతికి చెందిన ఓ చెట్టు మూడు అంతస్తుల ఎత్తు పెరిగింది. వినడానికి వింతగా ఉన్నా ఇది నిజం. టోక్స్ నగరంలోని ఓ బిల్దింగ్ పక్కన ఇది పెరుగుతోంది. అక్కడికి వెళ్లిన యాంగ్ అనే వ్యక్తి తీసిన పొటోలే ఇక్కడ మనం చూస్తోంది. ఈ చెట్టు బరువు వల్ల పడిపోకుండా ఉండేలా బిల్దింగుకు ఇనుప రింగుల సాయంతో కట్టి పెంచుతున్నారట. దీని వల్ల ఎవరూ గాయపడకుండా ముళ్ళను తీసేశారట. ఇప్పటి దాకా ఉన్న కాక్సన్లలో అతి ఎత్తెనది 19.2 అడుగులే ఉండగా, ఇది ఆ రికార్డును బ్రేక్ చేసేస్తోందటూ నెట్జనం ఈ పొటోను తెగ షేర్ చేసేస్తున్నారు.

కాదంబి

ఇది బాబ్ కట్ ఏనుగు!

మొహం మీదకు జుట్టు పడేలా మనం చేయించే బాబ్ కట్ పిల్లలకు ఎంతో ముద్దుగా ఉంటుంది. అయితే ఇప్పుడొక ఏనుగు అచ్చం అలాంటి హాయిర్కట్తోనే జనాన్ని ఆకర్షిస్తోంది. ఇక్కడున్న ఏనుగు పేరు సెంగమలం. ఇది తమిళనాడు మన్నార్గుడిలోని రాజగోపాల స్వామి ఆలయంలోది. దీని మాపటి ఒకసారి యూట్యూబ్లో ఇలాంటి హాయిర్కట్తో ఉన్న ఏనుగును చూశాడట. దాంతో తన దగ్గరున్న ఏనుగునూ అలా తయారు చేయాలనుకొన్నాడు. అప్పటి నుంచి దాని జుట్టుని వక్కగా దువ్వడం, కట్ చేయడం, రోజుకు మూడుసార్లు యాంటి దాండ్రఫ్ పాంపూతో తలంటడం చేస్తూ వచ్చాడట. అంతేకాదు, రూ.45 వేలు వెచ్చించి దాని కోసం ప్రత్యేకంగా షవర్నూ కట్టించాడు. దాంతో ఈ ఏనుగు మిగిలిన వాటికన్నా ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తోంది. ఇక, ఈ మధ్య దీన్ని చూసిన ఒక వ్యక్తి ఈ ఏనుగు పొటోలను సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోష్టు చేయడంతో అవి ఇప్పుడు నెట్టింట్లో వైరల్ మార్కెట్లలో వ్యాపారం చేస్తున్నాయి.

ఇచ్చట కరోనా సామాను దొరుకును!

కరోనా... మన జీవన విధానాన్నే మార్చేసింది. మొహానికి మాస్కును తగిలించింది. చేతులకు గ్ర్యావ్లు తొడిగింది. శానిటై జర్లను తప్పనిసరి చేసింది. ఇవేకాదు, ఇంకెన్నో మనం ఎన్నడూ చూడనీ, వాడనీ వస్తువుల్ని మనకు పరిచయం చేసింది. అయితే, ఇలాంటి కప్పకాలంలో కావలసిన వస్తువులన్నీ ఒక్కచోటే దౌరికితే ఎంత బాగుంటుందో కదా అన్న ఆలోచనతో అమెరికాలోని మియామీ నగరంలో కొవిడ్ ఎసెన్సియల్స్ పేరిట ఓ సోర్స్ ని తెరిచారు. అందులో డిజ్ఞానర్, కస్టమ్యూజియల్ మాస్కులూ, ఫేస్ పీల్యులూ, యూపీ కిరణాలతో పనిచేసే పోన్, బెడ్, వెజిటబుల్ శానిటైజర్లూ, రకరకాల హ్యాండ్ శానిటైజర్లూ, ముట్టుకోకుండానే తలుపులు తెరచుకునేలా చేసే పరికరాలూ... ఇలా అవీ ఇవీ అని లేకుండా ఈ సమయంలో కావాల్సినవన్నీ అందులో అందుబాటులో ఉంచారు. సో, ఇక ఎవరికేం కావాలన్నా ఆ ఒక్క షాప్కి వెళ్లే సరిపోతుందన్నమాట. మంచి ఆలోచన కదూ!

నీఎం మెచ్చిన శ్రీమంతుడు

తెలివింటిలకు మంచి ఆలోచన,
అలుపెరగని శ్రేష్ఠ తోడైతే ఎవరికీ
అందసంత ఎత్తుకు ఎదగాచ్చు, బోలెడు
డబ్బు, అస్తులూ సమకూర్చుకోవచ్చు.
కానీ మనతోపాటు మన చుట్టూ
ఉన్నవాళ్లూ ఎదిగేలా చేయగలగడమే
అసలైన ఎదుగుదల అంటారు పెద్దలు.
అందుకే కాబోలు పుట్టి, పదపశరేళ్లు
పెలగిన సాంతురును ఎప్పుడో విడిచి
వెళ్లపశయినా, ఆ ఊరి ప్రజల
బాగుకోసం మెరుగైన సాకర్యాలు
కల్పిస్తున్నారు కేవన్ ఆర్ కన్స్ప్రక్స్ న్న్
అభినేత కామిడి సర్వింహారేడ్డి. కోట్లు
వెచ్చించి గ్రామస్థుల అవసరాలు
తీర్చుతూ, వారి ముఖాలపై
చిరునవై మెరుస్తున్నారు.

“చే సింది చెప్పుకోవడం నాకు
ఇష్టముండడు. ఎందుకంటే సాయం
చేయడమనేది నలుగురికి చెప్పుకోవాల్సిన
విషయం కాదు... తోటివారి పట్ల మన
బాధ్యత. అందుకే నా సంపాదన
ప్రారంభమైనప్పటి నుంచే అవసరమున్న
వారికి చేయుతనందిస్తున్నా” అంటారు
కామిడి సర్వింహారేడ్డి. ఆయన స్థాపించిన
కేవన్ ఆర్ సంస్థ వివిధ రాష్ట్రాల్లో
బైపాస్ లూ, ఎక్స్‌ప్రెస్ వేలూ, టోల్ రోడ్లూ
నిర్మిస్తుంటుంది. ఆ పనుల్లో భాగంగా
ఆయ ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు స్థానిక
గ్రామాల్లో సమస్యలూ, అవసరాలూ
తెలుసుకుని సాయపడేవారు సర్వింహారేడ్డి.
తాను అందుబాటులో లేకపోయినా
ఉద్యోగుల్లో ఎవరో ఒకరికి ఆ పని
అప్పగించేవారు. అయిదేళ్ల నుంచి తమ
స్థాంతురు దమ్మున్న పేటను బాగు చేస్తూ
స్థానికులకు తోడుగా ఉంటున్నారు. దీన్ని
గమనించిన ప్రభుత్వ అధికారులు
పల్లెప్రగతి రెండో విడతను దమ్మున్న పేట
లోనే ప్రారంభించారు. అలా తెలంగాణ
ముఖ్యమంత్రి కేవన్ ఆర్ కి సర్వింహారేడ్డి
గురించి తెలిసి అసెంబ్లీలో ప్రస్తావించారు.
తర్వాత ఆయన గురించి, సేవా
కార్యక్రమాల గురించి నలుగురికి తెలిసింది.
సర్వింహారేడ్డిది వరంగల్ గ్రామీణ జిల్లా
వర్ధన్న పేట మండలంలోని దమ్మున్న పేట
గ్రామం. 800 కుటుంబాలుండే ఆ ఊళ్లో
వారిదో మధ్యతరగతి కుటుంబం.
అమ్మాన్నాలు వ్యవసాయదారులు. ఇద్దరు
అడపిల్లల తర్వాత పుట్టడంతో ఆయన్ని
చాలా గారాబంగానే పెంచారు. బాగా
చదివించాలనీ అనుకున్నారు. అయితే
ఊళ్లో సరైన రోడ్లకానీ, మంచి బడి కానీ

ఉండేవి కావు. దాంతో చాలామంది గ్రామ
పారశాలలో ఉన్నంత వరకూ.. అంటే
నాలుగో తరగతితో చదువు ఆపేసేవారు.
సర్వింహారేడ్డి మాత్రం అయిదు కిలోమీటర్ల
దూరంలో ఉన్న రెడ్డిపాలేనికి
నడుచుకుంటూ వెళ్లి చదువుకునేవారు.
అలా కష్టపడి స్వాలు చదువు పూర్తి
చేశాక పీయుసే కోసం వరంగల్
వెళ్లిపోయారు. ఆ తర్వాత అభ్యాసి బీఏలో
చేరారు. కారణాంతరాలతో డిగ్రీ మధ్యలోనే
ఆపేయాల్సి వచ్చింది. ఆ సమయంలో
సర్వింహారేడ్డికి ఓ కాంట్రాక్టరు
పరిచయమయ్యారు. ఆయనను చూసి
సర్వింహారేడ్డికి ఆ పని మీద ఆసక్తి
కలిగింది. తానూ సివిల్ కాంట్రాక్టలు
తీసుకుని రోడ్లూ, కల్వర్షులూ, చిన్న చిన్న
వంతెనలూ కట్టించడం మొదలుపెట్టారు.
కాంట్రాక్ట వర్షులంటే అమ్మాన్నాలులు
కాస్త భయపడ్డారు. కానీ, సర్వింహారేడ్డి
మాత్రం వారిని ఒప్పించి పని చేసుకుంటూ
వెళ్లిపోయారు. ఛైర్యంగా ఒక్కో అడుగు
ముందు కేస్తూ ఒక్కరే అన్ని పనులూ
చూసుకుంటూ ఆరేళ్లు కష్టపడ్డారు. ఆ
తర్వాత క్రమంగా ఉద్యోగుల్లి చేర్చుకోవడం
మొదలుపెట్టారు. కొన్నాళ్ల వరంగల్లలో
కాంట్రాక్టలు చేశాక సంస్థను విస్తరించాలనే
ఉద్దేశంతో ఘోదరాబాదు వచ్చేశారు.

జంటినే కాదు ఊరిని కూడా..!

కేవన్ ఆర్ నెమ్ముదిగా పరిచయాలు
మెంచుకుంటూ పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు
తీసుకోవడం మొదలుపెట్టారు. క్రమంగా
జాతీయ స్థాయిలో టెండర్లు వేయడం
ప్రారంభించారు. అలా తెలంగాణ,
ఆంధ్రప్రదేశ్ లతో పాటు మరో పన్నెండు
రాష్ట్రాలూ, బంగార్ దేశ్ లలో పనిచేస్తూ పాన్

ఇందియా సంస్గా కేవన్సర్ కన్స్టిక్షన్స్ ను తీర్చిదిద్దారు. ప్రస్తుతం వీరి సంస్థలో నేరుగా ఆరువేల మందికి, పరోక్షంగా మరో నాలుగు వేల మందికి ఉపాధి లభిస్తోంది. వాళ్లలో దమ్మన్నపేట, ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాల వాళ్ల దాదాపు 600 మందికి ఔనే ఉన్నారు. క్రైస్తవులు, అపరేటర్ల నుంచి ఇంజినీర్ల వరకూ రెండు తరాల వారు పనిచేస్తున్నారు. “ఇప్పటికే ఉద్యోగం కోసం ఎవరు వచ్చినా కాదనకుండా తీసుకుంటా. ఎందుకంటే మా ఊరంటే నాకెంతో ప్రేమ” అంటారు నర్సింహరెడ్డి. అయితే, పనుల ఒత్తిడి వల్ల సొంతూరుకు వెళ్లడమే తగ్గిపోయిందని బాధపడుతూ తాతముత్తాతల కాలం నాటి తమ ఇల్లు శిథిలావస్థకు చేరిందని తెలిసి 2014లో ఒకసారి కుటుంబంతో కలిసి చూడ్డానికిభారు. పాడుబడిన ఇంటిని చూసి ఆయన గుండె కలుక్కుమంది. తన బాల్య స్నేహితులను నిలబెట్టుకునేలా అక్కడే ఓ భవంతిని నిర్మించుకున్నారు. ఆ గృహ

ఎద్దడి, రోడ్లు లేక బస్సు సాకర్యం లేకపోవడం, వర్షాకాలం వస్తే పొంగిపొద్దే వాగు, పాడుబడిపోయిన సూక్లు బిల్లింగు, ఎండిపోయిన చెరువు... ఇవన్నీ తెలిశక తమ ఇంటితోపాటు ఉపాధి జాగు చేసుకోవాలనిపించింది. అప్పట్టుంచీ ఉపాధికి కష్టమేస్తే తనకు కష్టమేచ్చినట్టు భావించి అండగా నిలుస్తున్నారు నర్సింహరెడ్డి.

నీటి అవసరం తీర్చి...

గ్రామస్థుల ఇబ్బందులు విన్నాక-ముందుగా వారికి అత్యవసరమైన తాగునీరు అందించాలనుకున్నారు కేవన్సర్. ఉపాధి చివర లోతుగా ఓ పెద్ద బావి తవ్వించి గ్రామం లోపలకి పైపు లైన్లు వేయించారు. ఆ బావికి చుట్టూ ఇంకుడు గుంతలు తీయించారు. దాంతో నీటి నిల్వలు పెరిగి ఆ బావి వేసవిలో పైతం ప్రజల అవసరాలు తీర్చింది. అలానే దమ్మన్నపేట నుంచి ఆ పక్కనే ఉన్న జగ్గిపేట వరకూ నాలుగు కిలోమీటర్ల మేర బీటీ రోడ్లు వేయించి,

ఫీజులు కట్టి విద్యలో ప్రోత్సహిస్తున్నారు. చుట్టుపుర్కల గ్రామాలకు కూడా రోడ్లు వేయించారు. దీంతో దమ్మన్నపేట వాసుల రవాణా కష్టాలు తీరాయి.

ఆరోగ్యానికి అభయం

ఈ క్రమంలోనే మండల కేంద్రమైన వర్ధన్నపేట ప్రాధమిక ఆసుపత్రిలో పరికరాల కొరత, గదులు, ప్రహరీ, రోగులతోపాటు వచ్చేవాళ్లకి వసతి లేకపోవడం తదితర సమస్యల గురించి నర్సింహరెడ్డికి తెలిసింది. దాన్ని ఎలాగైనా బాగు చేసి మండల ప్రజలకు మంచి ఖైద్యం అందేలా చూడాలని అపరేషన్ ధియేటర్, పోస్ట్ ఆపరేషన్ వార్డు, ఖైద్యులకు ఓపీ గదులూ, రోగులతోపాటు వచ్చేవారికి వసతీ, ఇతర సాకర్యాల కోసం తన మంతుగా కోటిస్తుర రూపాయలు తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి అందించారు. అలాగే, ఉళ్ళోని అంగనవాడీ కేంద్రంలో ఫస్ట్ ఎయిడ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేసి మందులు సమకూర్చి, ఇరవైనాలుగ్గంటలూ ఓ అంబులెన్స్, క్రైస్తవ

కేవన్సర్ సంస అభివృద్ధిలో నరసింహరెడ్డి కుమారుడు జలంధర్ రెడ్డిది కీలకపాత. కరాటక, జిహ్వర్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, ఒడిశా లాంటి పన్నెండు రాష్ట్రాలతో పాటు బంగార్ దేశిలో కూడా సివిల్ పర్యాలు చేశారు. ప్రస్తుతం కొన్ని చోట్ల పనులు నడుస్తున్నాయి. 2018లో ఈ సంస పొస్ట్ గ్రీటింగ్ కన్స్టక్షన్ కంపనీ విభాగంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అవార్డు అందుకుంది. కేవన్సర్ వయసు 75 ఏళ్లు. ఇప్పటికే రోజు పాద్మన్మేఘ అరుగంటలకే సైట్ కి వెళ్ల పని చూసుకుని మళ్లీ పది గంటలకి అఫీసుకి వెళ్తారు. ఏసీ గదులో నాలుగోడల మధ్య దీర్ఘకసి సంతృప్తి మందుటండలో పనిప్రదేశంలో దొరుకుతుందని, అదే తనను ఉత్సాహంగా ఉంచుతుందంటారు.

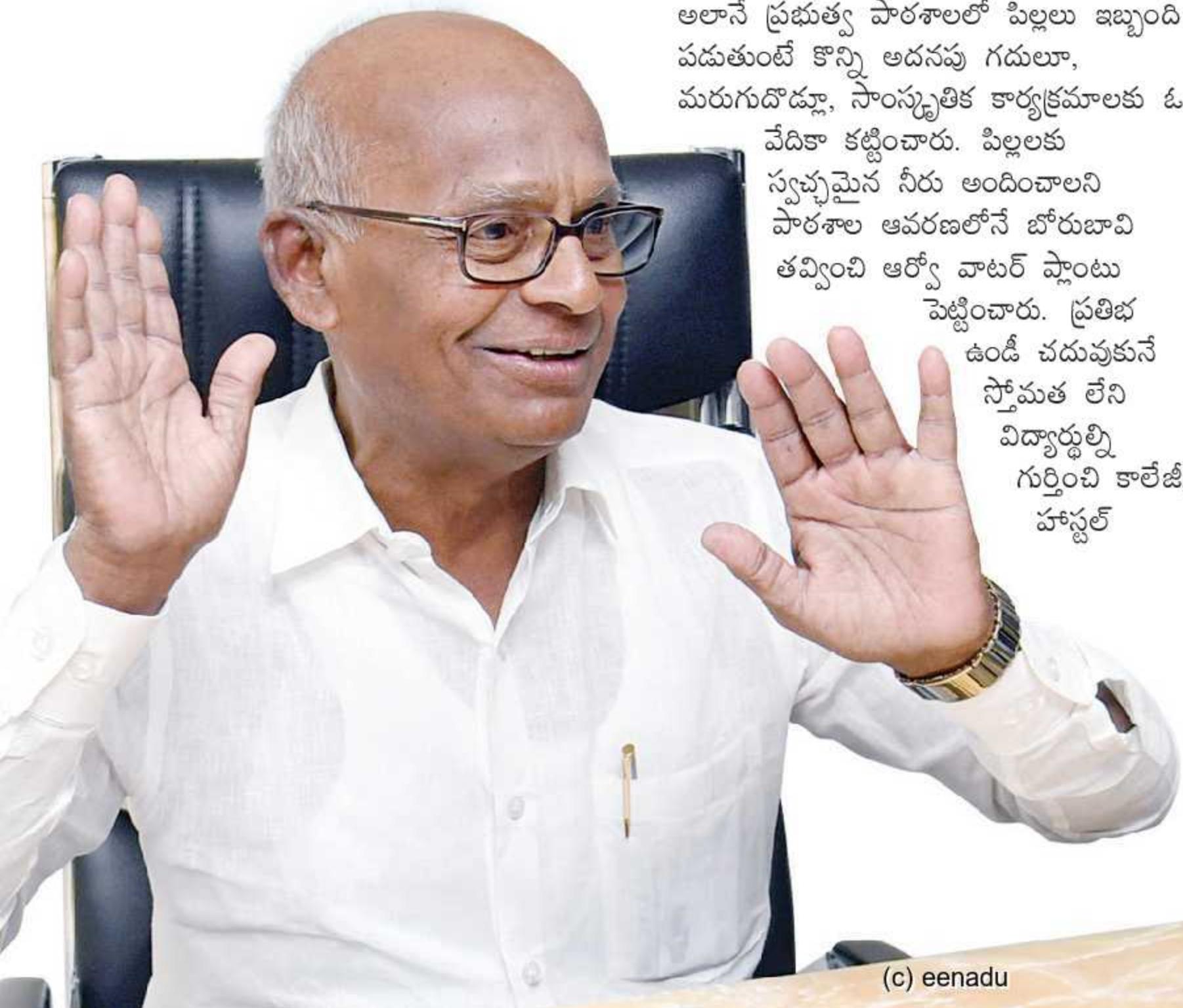
ప్రవేశానికి బంధువులు, గ్రామస్థులందర్నీ పిలిచారు. అప్పుడే ఒక్కొక్కరుగా వచ్చి సమస్యలు చెప్పడం మొదలుపెట్టారు. నీటి

మధ్యలో అడ్డంకిగా ఉన్న వాగుపై వంతెన నిర్మించారు. గుడిని బాగు చేయించారు. శృంగానం కోసం పదెకరాల స్థలం కొనిచ్చారు. అలానే ప్రభుత్వ పారశాలలో పిల్లలు ఇబ్బంది పడుతుంటే కొన్ని అదనపు గదులూ, మరుగుదొడ్డు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలకు ఓ వేదికా కట్టించారు. పిల్లలకు స్వచ్ఛమైన నీరు అందించాలని పారశాల అవరణలోనే బోరుబావి తవ్వించి ఆర్యో వాటర్ ప్లాంటు పెట్టించారు. ప్రతిభ ఉండీ చదువుకునే సోమత లేని విద్యార్థుల్ని గుర్తించి కాలేజీ, హస్పిల్

అందుబాటులో ఉండేలా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దీంతోపాటు కొంతకాలంగా వర్షాలు సరిగా పడకపోవడంతో చెరువు నిండక రైతులు చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పక్క ఊరునుంచి నీరు తెప్పించి చెరువును నింపితే ఏటా రెండు పంటలు పండి రైతుల కష్టాలు తీరుతాయి, కూలీలకు చేతి నిండా పని దొరుకుతుంది. నర్సింహరెడ్డి ప్రస్తుతం ఆ పనిమీదే ఉన్నారు.

“మా ఉపాధి సమస్యలు చాలా వరకూ తీరాయనే అనుకుంటున్నా. భవిష్యత్తులో ఇంకే అవసరం వచ్చినా తీర్చడానికి సిద్ధంగా ఉన్నా. ఇప్పటి వరకూ ఉపాధి కోసం రూ. పాతిక కోట్లకుపైగా ఖర్చు పెట్టుగలిగానంటే... అది నా అదృష్టం. నాకు ఆ శక్తి ఇచ్చిన దేవుడికి కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నా” అని వినమ్రంగా చెబుతారు నర్సింహరెడ్డి. అమృతాంటి పల్కెత అన్నీ తానే అయ్యి కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటున్న కేవన్సర్.. అసలు సిసలు శ్రీమంతుడంటే ఎవరు కాదనగలరు!

జి.పాండురంగశర్మ, తఱనాడు, వరంగల్లు

బ్రెడ్ వుడ్‌టోంగ్... వేసందుగా!

ఇంట్లో బ్రెడ్ ఉంటే... గబగబా శాండ్ విచ్ లేదా బ్రెడ్ అమ్మెట్ చేసుకుని తినేయడంలో కొత్తేంలేదుగా. అందుకే ఈసారి కాన్త వెరైటీగా స్నాక్స్, స్వీట్స్ ప్రయత్నిధ్వాం. చేసుకోవడం నులువే కాదు, రుచి అదిలపోతుంది.

కార్బన్ బ్రెడ్ ప్లాట్టింగ్

కావలసినవి:

చక్కెర: ముప్పావుకప్పు, నీళ్ళు: మూడుచెంచాలు, బ్రెడ్ సైసులు: నాలుగు, చిక్కని పాలు: కప్పు, కష్టర్ పొడర్: మూడు చెంచాలు, కరిగించిన నెయ్యి: చెంచా.

తయారీ:

ముందుగా కారమిల్ చేసుకోవాలి. పాన్లో పావుకప్పు చక్కెర, నీళ్ళు తీసుకుని పొయ్యామీద పెట్టాలి. చక్కెర కరిగి... పాకం గోధుమరంగులోకి మారుతున్నప్పుడు దింపేసి ఓ నెయ్యారాసిన గిన్నెలోకి పోసుకోవాలి.

పాలను ఓ గిన్నెలోకి తీసుకుని స్టోమీద పెట్టాలి. పాలు మరుగుతున్నప్పుడు మిగిలిన చక్కెర కొద్దిగా నీటిలో కలిపి కష్టర్ పొడి వేసి బాగా కలిపి మంట తగ్గించాలి. పాలు చిక్కగా అవుతున్నప్పుడు బ్రెడ్ పొడి వేసి కలపాలి. ముద్దలా అయ్యాక ఈ మిశ్రమాన్ని చక్కెరపాకం వేసిన గిన్నెలో వేసి పైన అల్యూమినియం ఫాయిల్ చుట్టేసి ఆవిరిమీద అరగంట సేపు ఉడికించి తీసుకోవాలి. ఈ మిశ్రమం చల్లగా అయ్యాక రెండుగంటలసేపు ప్రైజ్ లో ఉంచి తీసుకోవాలి.

కావలసినవి:

బ్రెడ్ సైసులు: పది, ఉల్లివేయి: ఒకటి, పచ్చిమిర్చి: రెండు, కలవేపాకు

రెబ్బలు: రెండు, అలం: చిన్న ముక్క,

జీలకర్ర: చెంచా, వేయించిన పల్లిల పాడి:

మూడు చెంచాలు, జయ్యప్పిండి: అరకప్పు, పెరుగు:

కప్పు, వంటసారిదా: చిట్టికెడు, కొత్తిమీర: కట్ట, నూనె: వేయించేందుకు

సరిపడా, ఉప్పు: తగినంత.

తయారీ: బ్రెడ్ సైసుల అంచుల్ని తీసేసి, ముక్కల్లా కోసుకోవాలి. వీటిపైన నూనె తప్ప మిగిలిన పదార్థాలన్నీ ఒక్కిక్కటిగా వేసుకుని బాగా కలపాలి.

తరువాత స్టోమీద కడాయి పెట్టి నూనె వేయాలి. ఈ పిండిని కొద్దిగా తీసుకుని వడల్లా తట్టుకుని కాగుతోన్న నూనెలో వేసి

కాగుతోన్న నూనెలో వేసి

ఎర్రగా

వేయించుకుని

తీసుకోవాలి.

ఇదేవిధంగా

మిగిలిన

పిండి

చేసుకోవాలి.

వుడ్

కావలసినవి:

బ్రెడ్ సైసులు:

ఎనిమిది, పనీర్

ముద్ద: కప్పు, మైదా: రెండు

బేబుల్ స్టోమ్పు, కొత్తిమీర: కట్ట,

పాలు: ముప్పావుకప్పు, జీడిపప్పు: పావుకప్పు, అల్లం ముద్ద: చెంచా,

మిరియాలపాడి: పావుచెంచా, పచ్చిమిర్చి: రెండు, కారం: పావుచెంచా,

ఉప్పు: తగినంత, దనియాలపాడి: చెంచా, నూనె: వేయించేందుకు సరిపడా.

తయారీ:

ముందుగా బ్రెడ్ సైసుల్ని మిక్రీలో పొడిలా చేసి ఓ గిన్నెలోకి తీసుకోవాలి.

మైదాలో నీళ్ళ పోసి జారు పిండిలా చేసుకోవాలి. కొద్దిగా బ్రెడ్ పొడిని విడిగా

తీసుకుని మిగిలిన దాంట్లో.. ఒక్కొ పదార్థాన్ని వేసుకుంటూ అన్నింటినీ

కలుపుకోవాలి. ఈ పిండిని కొద్దిగా తీసుకుని ఉండలా చేసి, మొదట బ్రెడ్ పొడిలో, తరువాత మైదా మిశ్రమంలో

అద్ది... కాగుతోన్న నూనెలో వేసి

వేయించుకుని తీసుకోవాలి. మిగిలిన

మిశ్రమాన్ని ఇలాగే చేసుకోవాలి.

రుచి అభిరుచి

ప్రతిక చెత్తు

బ్రెడ్ మహాత్

కావలసినవి:

బ్రెడ్ సైసులు: అయిదు, వెన్న: రెండు

చెంచాలు, వెల్లుల్లి తరుగు: చెంచా,

పచ్చిమిర్చి ముక్కలు: చెంచా, ఉల్లికాడల

తరుగు: రెండు బేబుల్ స్టోమ్పు,

ఉల్లిపాయముక్కలు: పావుకప్పు, క్యారెచ్, క్యాబేజీ,

క్యాప్పికం తరుగు: అన్ని కలిపి అరకప్పు, టొమాటోలు:

రెండు, పావ్ భాజీ మసాలా: చెంచా, ఉప్పు: తగినంత,

టొమాటోసాన్: రెండు బేబుల్ స్టోమ్పు, కొత్తిమీర: కట్ట.

తయారీ:

స్టోమీద కడాయి పెట్టి వెన్న వేయాలి. అది కరిగాక వెల్లుల్లి,

పచ్చిమిర్చి, ఉల్లికాడల తరుగు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు వేయాలి. అన్ని

వేగాక కూరగాయ-టొమాటో ముక్కలు, తగినంత ఉప్పు వేసి

వేయించాలి. టొమాటో ముక్కలు వేగాక పావ్ భాజీ మసాలా,

టొమాటోసాన్ వేసి కలపాలి. రెండు నిమిషాలయ్యాక బ్రెడ్

ముక్కల్ని వేసి అన్నింటినీ కలిపి కొత్తిమీర చల్లి స్టోమ్పు కట్టేయాలి. ★

అడవి దారిలో ఎకాకి నొక!

**మనస్థికి నిజాయతీకి మించిన
సంపద మరొకటి లేదంటాడు
ప్రభ్యాత నాటక కర్త
పేక్షియర్. నమ్మకున్న
విలువలకు కట్టుబడి, నీతి
నిజాయతీలతో పనిచేసేవారు
మన చుట్టుపక్కల ఐదరో
కనిపిస్తుంటారు. అలాంటి
వాళ్లలో ముందు వరుసలో
నిలుస్తారు తమిళనాడుకు
చెందిన లిఫ్ట్రైట్ పణస్టమన్
డి.శివన్.**

**“ఎండలో వానలో/ ఎండిన చివికిన/ ఒక
చిన్నపైజు జీతగాడు/ చెవిలో పెన్నీల్/ చేతిలో
సంచీ/ ఖాకీ దుస్తులు/ అరిగిన చెప్పులు/ ఒక
సాదాసీదా పేదవాడు/” దేవరకొండ
బాలగంగాధర్ తిలక్ రాసిన ‘తపాలా బంట్రోతు’
కవితకు నిలువెత్తు ప్రతిరూపం శివన్. తన
ఉద్యోగ విధుల్లో భాగంగా సరైన రహదారి
సౌకర్యాలు లేని మారుమూల అటవీ ప్రాంతాల్లో
ఉత్తరాలు, మనియార్థర్లు, పెస్సన్న అందించడానికి
మూడు దశాబ్దాల పాటు రోజుకు 15
కిలోమీటర్లు నడక సాగించాడు శివన్. ఇటీవలే
ఉద్యోగ విరమణ పొందిన శివన్ నిబద్ధత
గురించి ఐఎస్ అధికారి సుప్రియా సాహు
ట్యూబర్ వేదికగా ప్రశంసలు కురిపించారు. ఈ
ట్యూబ్ వైరల్ కావడంతో నెటిజన్లు శివన్ సేవలకి
పెద్ద ఎత్తున నీరాజనాలు పలుకుతున్నారు.**

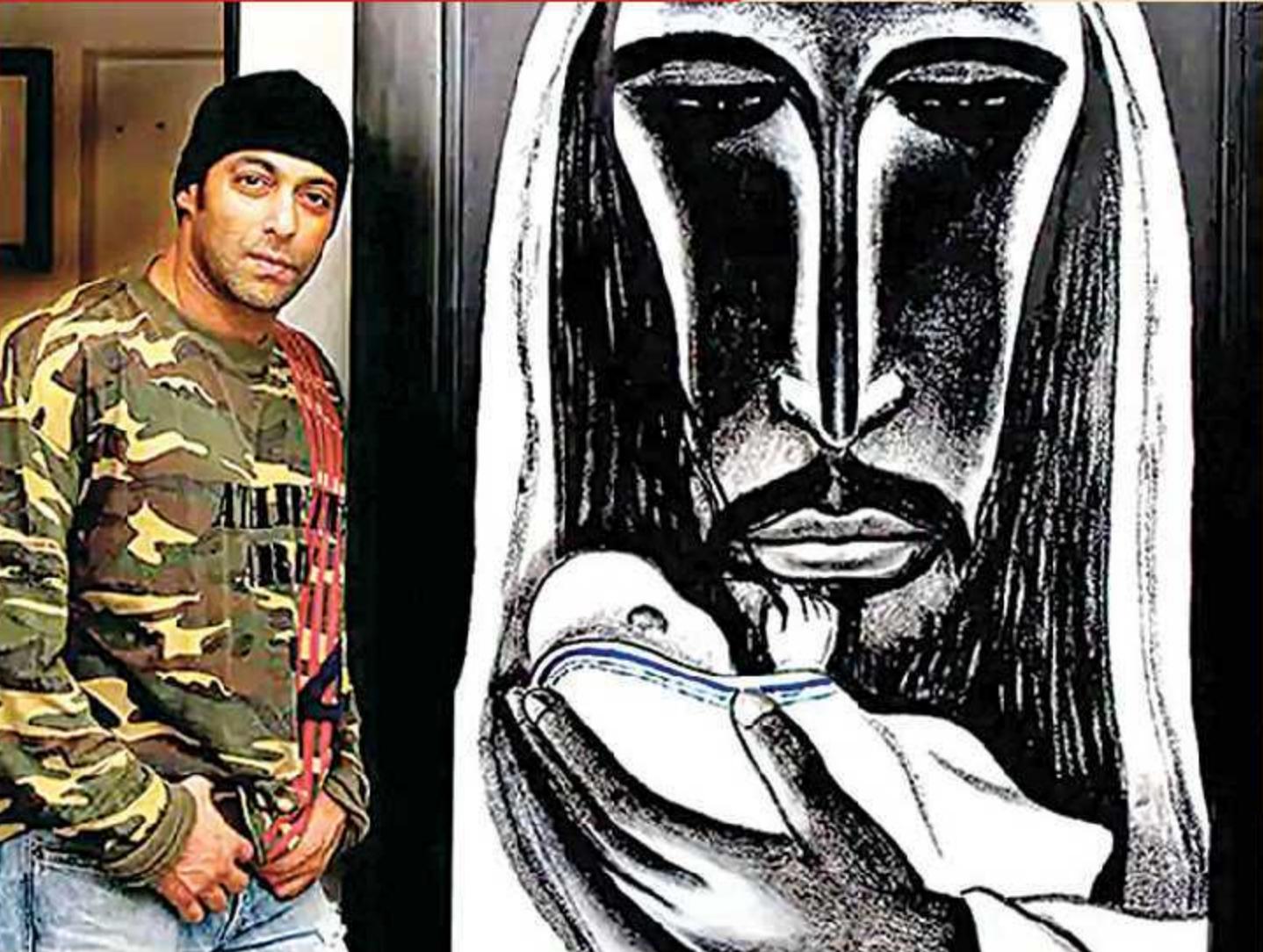
నిబధ్యతకి మారుపేరు

కూనూర్ సమీపంలోని హాల్గ్రోవ్
పోస్టాఫీసులో తపాలా బంట్రోతుగా పనిచేసే
వారు శివన్. దీని పరిధిలోని మారుమూల
అటవీ ప్రాంతాల్లోని బురిలియార్,
మరప్పలమ్లలో ఎస్టేట్ కూలీలకు ఉత్తరాలు
అందించేందుకు రోజూ పదిహేను కిలోమీటర్లు
అయన నడక సాగేది. ఈ క్రమంలో ఎన్నో
సౌరంగాలు డాటేవారు. జారే జలపాతాలు,
వాగులూ, వంకలూ ఎదురయ్యేవి. అడవన్నాక
జంతువులు సహజం. ఏ సమయంలో ఏ మూల
నక్కి ఏది దాడి చేస్తుందో తెలియని పరిస్థితి.
పలుమార్గులు ఏనుగులు, ఎలుగు బంట్లు,
అడవిదున్నలు అయన మీద దాడికి
యత్నించాయి కూడా. అయినా, విధి
నిర్వహణలో వాటికి ఏనాడూ భయపడలేదు
శివన్. “దశాబ్దాల నా నడక అనుభవంలో అడవి

జంతువులు ఎక్కుడ గుంపులుగా
తిరుగుతుంటాయో నాకు అవగాహన వచ్చింది.
అలాంటి చోట్ల మరింత జాగ్రత్తగా ఉండేవాణ్ణి”
అని చెబుతారాయన.

పట్టణీకరణలో భాగంగా మారుమూల
గ్రామాల నుంచి చాలా మంది కూనూర్,
మెట్టుపొళయానికి తరలివెళుతున్నారు. పోన్లు,
ఇంటర్నెట్లూ విరివిగా వాడుకలోని వచ్చాక
ఉత్తరాలు రాయడమూ తగ్గింది. ఈ క్రమంలో
ఒక వారానికి సరాసరిన బురిలియార్,
మరప్పలమ్లలో మూడు చొప్పున ఉత్తరాలు
బట్టుడా చేస్తున్నానని గతంలో ఒకసారి
అన్నాడు శివన్. ఆ దట్టమైన అడవిలో రోజు
నడుచుకుంటూ వెళ్లి ఆ కాసిని ఉత్తరాలు
ఇవ్వకపోతే ఏం పోయిందిలే అనుకోకుండా
విధులు నిర్వహించడంలోనే ఆయన నిబద్ధత
ఎలాంటిదో అర్థమవుతుంది. గతంలో ఒక వ్యక్తి
అనారోగ్యం పాలయ్య కోయింబతూర్ ఆస్పత్రిలో
ఉంటే, అడ్రెస్ కనుక్కుని మరీ సొంత ఖర్చులతో
వెళ్లి పెస్సన్ ఇచ్చి వచ్చారట శివన్. ఈ
నిజాయతీ చూసి కదిలిపోయిన ఎందరో ఐఎస్,
ఐఎస్ అధికారులు సుప్రియా సాహు ట్యూబ్కి
స్పుందించారు. “శివన్ ఉద్యోగ విరమణ జీవితం
ఆనందమయంగా సాగాలి. ఆయన సేవ
అత్యద్యుతం. యువతరం శక్తివంచన లేకుండా
పనిచేయడానికి ఇది స్వార్థి” అని రీట్యూబ్
చేశారు ఐఎస్ అధికారి ముత్తు కుమారస్వామి.
“అయన నిబద్ధతకి వందనాలు” అని
కొనియాడారు ఐఎస్ అధికారి విజయ్కుమార్.
ఇన్నాళ్లూ నిబద్ధతతో పనిచేసిన శివన్ జీవితాన్ని
చూస్తే “ఉత్తరం యిచ్చి నిర్విష్టిలాగ వెళ్లిపోయే
నిన్న చూసినపుడు/ తీరం వదిలి సముద్రంలోకి
పోతున్న ఏకాకి నొక చప్పుడు” అన్న తిలక్
పంక్తులు మదిలో మెదలక మానవ. ★

వెండితెర వేలుపులు బొమ్మలేస్తే ఎలా
ఉంటుంది? వేశామంటే ఏదో గీశామన్నట్టగా
కాకుండా చెయ్యితిలిగిన చిత్రకారుల్లా
కాన్నాసును వర్షరంజితం చేస్తే
ఏమనిపిస్తుంది? అసలు నమ్మలనిపించడు
కదా.. కానీ, ఈ సెల్యూలాయిడ్
సెలబ్రిటీలందరూ చిత్రకారులు కూడాను!
తీరుక దొరికినప్పుడు కుంచె పట్టుకునే
వారెవరెవరో చూద్దామా!

బొమ్మల బజరంగి భాయిజాన్

కండలవీరుడు కుంచె పడితే
ఏమవుతుంది.. ఒక్క బొమ్మ రూ.2.5
కోట్లు పలుకుంది. అప్పు.. సల్యాభాయ్
సూపర్ పెయింటర్. సమయం
తదిరినప్పుడుల్లా ఇంక్, యాక్రలిక్, చార్కోల్
బొమ్మలు చేస్తుంటాడు. చిత్రకళలో శిక్షణ
పొందిన సల్యాన్ నిత్యం సాధన
చేస్తుంటాడు. తను వేసిన పరమ శివుడు,
బుద్ధుడు, ఏనుకేస్తు చిత్రాలు కొత్తకంగా
కనువిందు చేస్తాయి. కరోనా లాక్డోన్
కాలంలో ఇంట్లో బొమ్మలేస్తున్న వీడియోను
కూడా సల్యాన్ మొన్నామట్టు
అభిమానులతో పంచు కున్నాడు. పారిసోలో
చిత్రకళ ప్రదర్శన ఇవ్వాలనుండని చెప్పిన
ఈ క్రేచీహారో.. తరచూ బాలీవుడోని
సహానుటకు తన చిత్రాలను
బహుమతులుగా అందిస్తుంటాడు.

చలన 'చిత్రకళకారులు'!

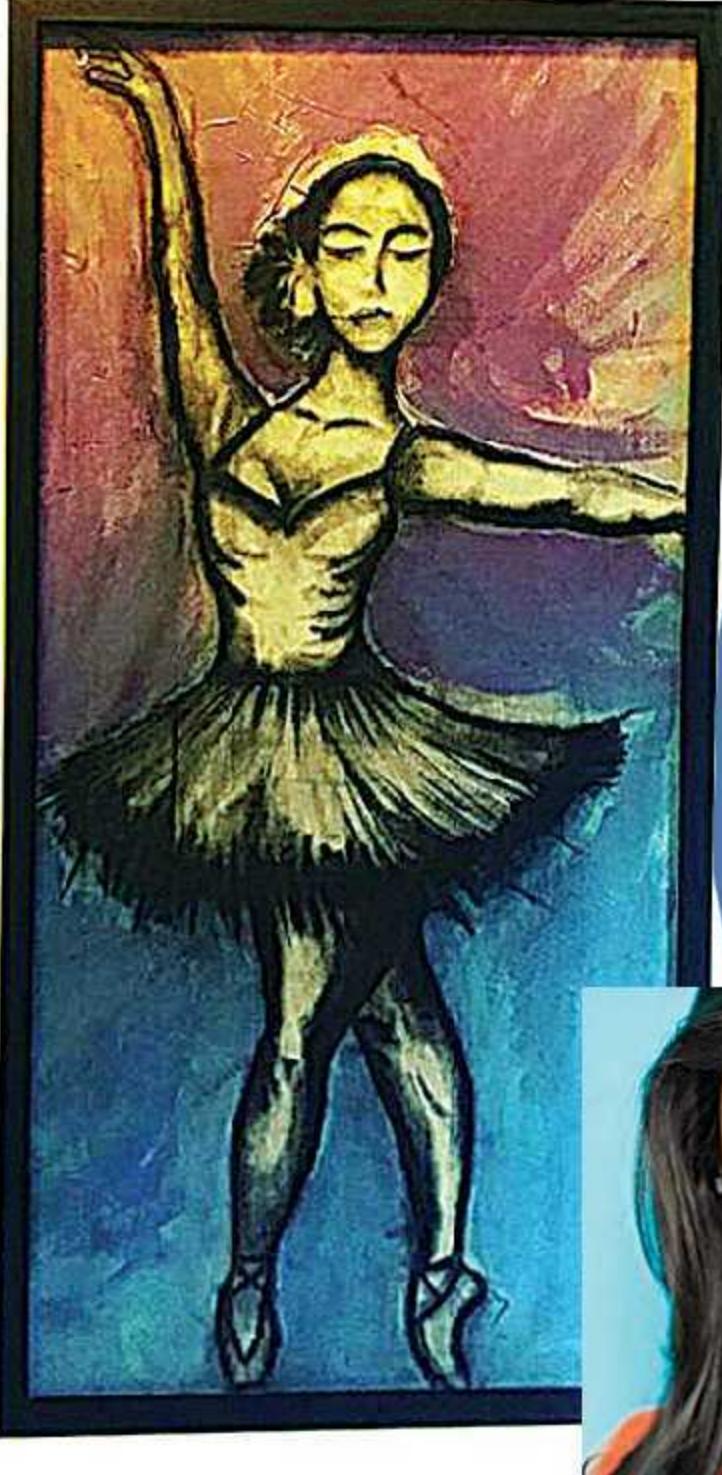
లాలేట్న కళాప్రేమ

మలయాళ సూపర్స్ట్రో మోహన్లాల్కు చిత్రకళ అంటే చాలా ఇష్టం. తనను
తాను 'కళా సంరక్షకుడిగా చెప్పుకునే లాలేట్న, చాలా పెయింటింగ్సును
నేకరించాడు. వాటితో తన ఇంట్లో సౌంత ఆర్క్ గ్యాలరీని కూడా ఎర్యాటుచేశాడు.
బొమ్మ వేసినది చెచ్చిన చిత్రకారులు, ప్రసిద్ధులా అన్నది పట్టీంచుకోకుండా తనకు
బాగా నచ్చిన చిత్రాలన్నింటినీ ఆయన నేకరిస్తాడు. 'వాటిని చూసినప్పుడుల్లా నాలో
ఏదో తెలియని ఆనందం ఉప్పుగుతుండని మురిసిపోతాడు. మీరెప్పుడైనా మా
ఇంటికి వచ్చి నా ఆర్క్ గ్యాలరీని చూడవచ్చని తన అభిమానులను ఆహ్వానించాడు
కూడా ఆయన. అప్పుడప్పుడూ కుంచె పట్లుకుని బొమ్మలూ వేస్తాడు. పాత
కొత్తకులను నేకరించడమూ మోహన్లాల్కు అలాటు. 'తువ్వ పట్టిన పాత
వస్తువును దేస్తుయినా చూపించండి.. ఆయన వెంటనే దాన్ని తీసుకుంచారు'
అంటూ సినీ పరిశ్రమలోని సన్నిహితులు ఆయన గురించి చమత్కరిస్తారు.

ఇలియానా గీత.. రాత!

ఇలియానా ఎంత అందంగా ఉంటుందో,
అమె వేనే బొమ్మలూ, వాటికి రానే
వ్యాఖ్యలూ అంతే బాగుంటాయి. పెన్నిల్
స్క్రూపులు వేయడంలో బాగా ఆసక్తి ఉన్న
జల్లీ అప్పుడప్పుడూ తన బొమ్మలను
ట్రైప్పులో పోస్తు చేస్తుంటుంది. అంతేందు,
వివిధ రంగుల కలయికతో ఔరూప్య
చిత్రాలనూ చేస్తుంది. ఈమద్దీ లాక్డోన్
సమయంలో తన వేసిన ఓ చిత్రాన్ని
జన్సన్స్ట్రామ్ పేజీలో పెట్టి ఇలా రాసించి
"ఇప్పక కుంచె పట్లుకున్నాను.. శూన్యంతో
ప్రార్థించించాను.. 'గీత..ప్రపాచాన్ని అలా
కొనసాగనిచ్చాను.. చివరికి దింతో
ముగించాను- ఆశావాదంతో ప్రకాశించే ఓ
ప్యాదయ స్పూడనలివి"! ఇలియానాలో నటి,
చిత్రకారిణితో పాటు కవయిత్రి ఉన్నట్టేగా!

ఆర్ బై అలియా

వెండితెర వెన్నెల అలియాబాబు మంచి గాయని. జంతు
ప్రేమికురాలు. అలాగే, చార్కోల్ పెయింటింగ్లో మంచి
ప్రతిభాశాలి కూడా. సినిమాల్లోకి రాకముందు చార్కోల్
బొమ్మల చిత్రణను సీరియస్ నొర్మకోవాలనుకుండట
అలియా. కొన్ని చిత్రకళ తరగతులకు కూడా వెళ్లింది.
తొమ్మిదో తరగతి సుంచె బొమ్మలతో దోస్తి చేస్తున్న ఈ
బాము, మనుకు ఒకే ఒక విశ్వభాష ఉండి.. అదే కళ
అంటుంది. తన మొదటి చార్కోల్ పెయింటింగ్ ను
అమద్య జన్సన్స్ట్రామ్లో పోస్తు చేసింది.

అలయ.. వహ్వి!

అలనాటి అందాలతార పూజాబేట్టి,
పర్మాన్ ఇంప్రోఫ్ పర్మిచర్ వాలాల
కుమారై అలయ ఈ ఏడాడే తెరంగేట్రుం
చేసింది. 'జానేమన్ చిత్రంలో ఔప్ప ఆలీఖాన్కు తోడుగా
సటించింది. అలయ జన్సన్స్ట్రామ్ ఖాతాలో తన వేసిన చిత్రాలు బోలెడు
కనిపిస్తాయి. తొమ్మిదో తరగతిలో ఉన్నప్పుడే 'బాలకోరత్తు జాతీయ
చిత్రకళ బహుమతి' పొందిన అలయ.. ఆ తర్వాత బొమ్మల పోటీల్లో
అనేక బహుమతులు గెలుచుకుంది. వాటర్ కలర్స్ యాక్రలిక్ష్టో
అద్యాత్మమ బొమ్మలు వేనే ఈ యువనటి ఇప్పుడు పెన్ను.. పెన్నీ,
మార్కుర్చుతో కాన్స్సు మీద ప్రయోగాలు చేస్తోంది. చిత్రకళ తనను
ప్రశాంతంగా ఉంచుతుందని చేప్పే అలయ మంచి చదువరి కూడా.

ప్రకృతి ప్రేమికురాలు

ఎన్జెప్రెస్ రాజా,
బీరువా,
జెంలీల్వెన్
చిత్రాలతో
తెలుగువారికి దగ్గరైన దిలీ భామ సురచి
ప్రైన్ ఆర్ట్స్ లో పట్టు పుష్పులన్న తమె ప్రాకృతిక
చిత్రాలను చూడమట్టుగా చిత్రిస్తుంది. ఆయల్,
వాటర్ కలర్స్ ను వాడుతూ కాన్స్సును
శోభాయమానంగా తీర్చిదిద్దుతుంది. సినిమా
చిత్రికరణ మధ్య సమయం దొరికినప్పుడుల్లా
పెయింటింగ్లో కొనమే పర్యాటనలు చేస్తుంటుంది. ★

అందం చర్చం రంగులో ఉండదు. దాలికి అడ్డంపదే ఆటంకాలను ఎదిలంచే ఆత్మవిశ్వాసంలో ఉంటుంది. న్యాకిమ్ గట్టీక్కు ఆ విషయంలో తిరుగేలేదు. అందుకే ఆమె ఇప్పుడు ప్యాప్స్ ప్రపంచంలో ఓ సంచలన తార! వర్షవివక్క గోదలను బద్దలుకొట్టుకొచ్చిన ఈ నల్లకలువకు నేల నలుచెరగులా ఎందరో అభిమానులు!

తజుకుమన్నణి నల్చుప్పు సితారీ!

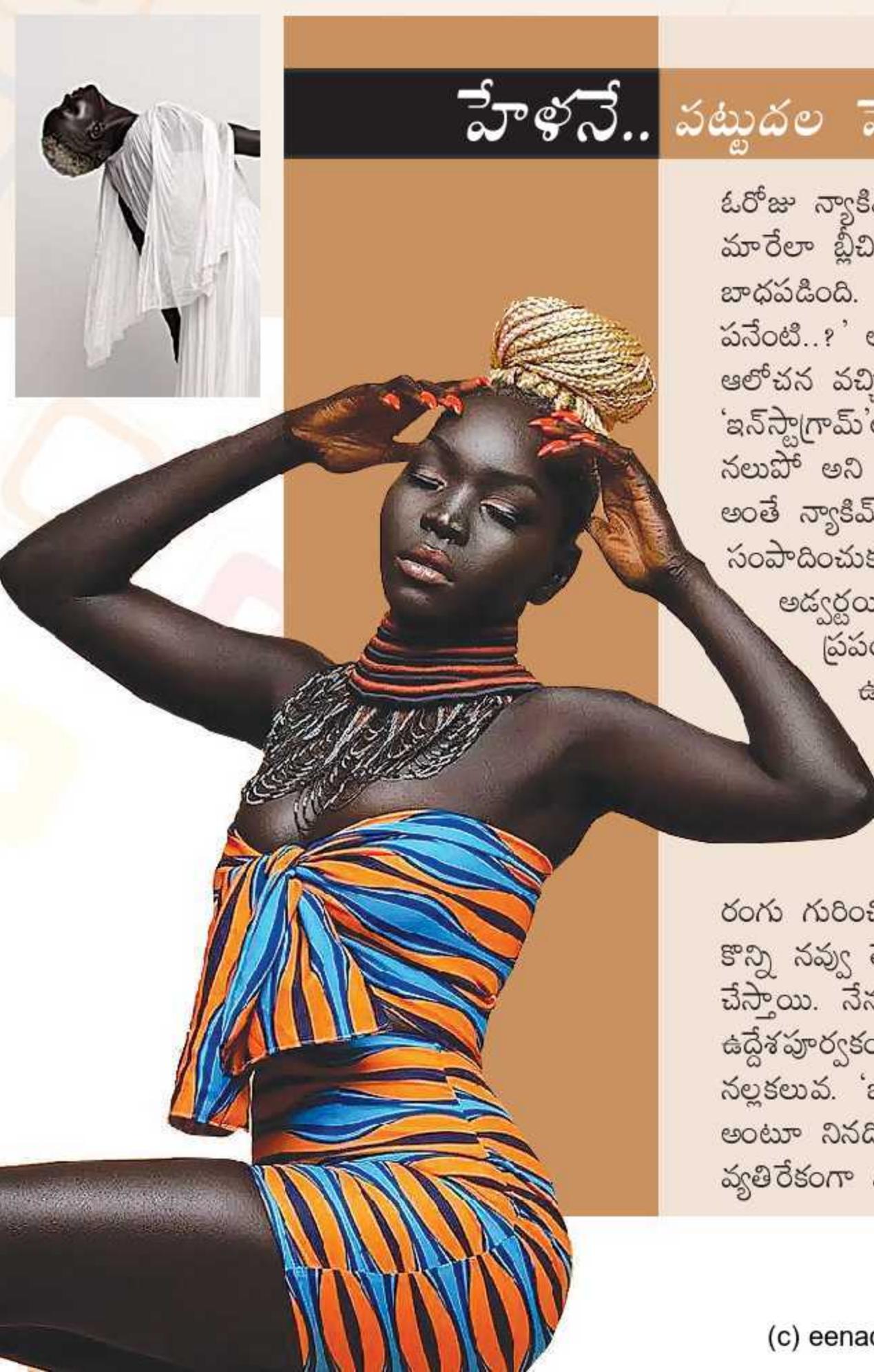
అమ్యాయంటే.. అందులోనూ మోడల్ అంటే... తాకితే మాసిపోయేలా ఉండాలన్న భావం చాలామందిలో ఉంటుంది. అదే అందమని కీర్తించేవారూ కొల్లలు. కానీ, అందం మేని రంగులో కాదు మేటి మనసులో ఉండని నిరూపించింది న్యాకిమ్ గట్టీక్. ఓ విమర్శ.. తనని విశ్వానికి పరిచయం చేసింది. వివక్క.. తన ప్రత్యేకతెంటో ప్రపంచానికి చాటి చెప్పింది.

అమెరికాలో ఓ నల్లజాతీయుడి మీద అక్కడి పోలీసు దాఫ్ఫీకం నేపద్యంలో పెల్లుబికిన ప్రజాందోళన.. నల్లగా ఉన్నవారు తెల్లగా మారిపోతారంటూ ప్రచారం చేసే ఓ పేస్ క్రీమ్ పేరునూ మార్చేలా చేసింది. నలుపులోనే మెరుపుండంటూ ప్యాప్స్ ప్రపంచంలో తన అస్తిత్వం

చాటుతున్న
న్యాకిమ్
ప్రాధాన్యాన్ని
చాటి చెప్పింది.
దక్కిణ సూడాన్
మూలాలున్న ఈ
కృష్ణతార వయసు ఇరవై
ఏడేళ్ల. అంత ర్యాధం
సమయంలో అమె తల్లిదండ్రులు
ఆప్రికాలోని పలు దేశాల్లో శరణార్థులుగా
ఉన్నారు. వారు ఇధియోపియాలో ఉండగా న్యాకిమ్
జన్మించింది. పదమూడేళ్ల వయసులో వారి కుటుంబం
అమెరికాకు వలస వెళ్లింది. ప్రస్తుతం అమెరికాలోని
మినియపొలిన్ నగరంలో నివసముంటోంది.

హోళనే.. వట్టుదల పెంచింది!

ఓరోజు న్యాకిమ్ను ఓ వ్యక్తి ఎగతాళి చేశాడు. 'రూ. కోటి ఇస్తాను. చర్చం రంగు మారేలా భీచింగ్ చేయించుకో' అంటూ ఆట పట్టించాడు. దీంతో న్యాకిమ్ చాలా బాధపడింది. 'మనుషులంటే గుణగణాలు మాడాలి కానీ చర్చం రంగుతో పనేంటి..?' అని తీవ్రంగా అంతర్మధనం చెందింది. ఆ క్రమంలో తటిల్లతలూ ఓ ఆలోచన వచ్చిందే తడవుగా వివిధ భంగిమల్లో దిగిన తన పోటోలను 'ఇన్స్పోర్చ్యూమ్'లో పోష్ట్ చేసింది. అవి ఒక్కసారిగా సంచలనం సృష్టించాయి. ఎంత నలుపో అని ఈసడించుకున్న వాళ్లే 'అబ్బా ఏం నలుపునే మెచ్చుకోళ్లు పలికారు. అంతే న్యాకిమ్కు స్టార్ ఇమేజ్ వచ్చేసింది. 'క్యోన్ ఆఫ్ డార్క్' అనే పేరు సంపాదించుకుంది. ఆమెను మోడల్గా పెట్టుకుని ప్రచార చిత్రాలు తీసేందుకు అడ్వర్ట్యూజింగ్ సంపులు ఇప్పుడు పోటీలు పడుతున్నాయి. ఇప్పుడు ప్రపంచంలోనే అత్యధికంగా ఆర్జ్యస్తున్న మోడల్లో అమె మొదటి వరసలో ఉంది.

'నలుపు నారాయణుడు మెచ్చు' అంటారు కానీ, మన దగ్గర కూడా చాలామంది ఆ రంగునెందుకో ఇష్టపడరు. కానీ, అదే వర్షం న్యాకిమ్కు ఓ ప్రత్యేక గుర్తింపు తెచ్చి పెట్టింది. అగ్రరాజ్యంలో వర్షవివక్క ఎదుర్కొంటున్న ఎందరికో అమె ఇప్పుడో ఆదర్శం. "నా రంగు గురించి ప్రతికూలంగా మాటలుడేవారి మాటలు నాటై ప్రభావాన్ని చూపవు.. కొన్ని నవ్వు తెప్పిస్తాయి కూడా.. మరికొన్ని మాత్రం గుండెలోతుల్లో గాయం చేస్తాయి. నేను సహజ సౌందర్యరాశినని కోట్ల మంది ప్రశంసిస్తుంటే.. కొద్దిమంది ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసే విమర్శలను నేనెందుకు పట్టించుకోవాలి.." అంటుంది నల్లకలువ. 'బ్లాక్ రష్జ్ బోల్డ్.. బ్లాక్ రష్జ్ బూటీపుల్.. బ్లాక్ రష్జ్ గోల్డ్' అంటూ నినదించే న్యాకిమ్, మోడలింగ్తో పాటు న్యాయవాదిగానూ వర్షవివక్క వ్యతిరేకంగా వివిధ వేదికలపై పోరాదుతోంది. ★

టీపుర్సు రోక్ మెర్యెపులు!

కాంతి పడితే తళుక్కున మెరినే
రాళ్లూ, నగలూ యాక్సెసరీలకు
ఎంతో అందాన్ని తెచ్చిపెడతాయి.
ఇప్పుడు టీపుర్సులకూ అలాంటి రాళ్ల
మెరుపులు అద్దుతున్నారు డిజైనర్లు.
క్రిస్టల్ టీ పుర్సులుగా ఇవి జనం
అదరణను పొందుతున్నాయి.

పో ఈ 2020 సంవత్సరం అంతా రెండు టీ పుర్సులూ రెండు వైట్ ప్యాంట్లతో గడిచిపో యెట్టు ఉంది' అంటూ దిగులుగా కూర్చున్న బ్రహ్మనందం పొట్ ఒకటి నెట్టింట్లో ఆ మధ్య తెగ చక్కర్లు కొట్టింది. లాక్డోన్ కొంతమేర సదలించినా చాలా కంపెనీల్లో 'పర్స్ ప్రమ హోమ్' కొనసాగుతుండటంతో చాలా మంది టీపుర్సుల్లోనే రోజులు గడివేస్తున్నారు. ఇలా క్యాబువల్ లుక్కి మారుపేరైన టీ పుర్సుకు మిల మిలలూడే రాళ్లను జోడించి గ్రాండ్ లుక్ తెప్పిస్తే ఎలా ఉంటుందీ అని ఆలోచించారేమో, చిక్కటి చీకటిలా కనిపించే నల్లటి టీపుర్సులకు సప్తవర్షాల కాంతుల్ని విరజిమ్మె స్వరోవీస్ ట్రిప్పశ్లూ, రాళ్లనూ జోడించారు డ్రెస్ డిజైనర్లు. సాధార ణంగా చొక్కల మీద పూలూ, తీగలూ, జంతు పులూ, పక్కలూ, కొబేపన్లూ.... ప్రింట్లుగా రావడం మనకు తెలిసిందే. ఇప్పుడు అదే తర హలో చొక్కల మీదా రాళ్లతో అలాంటి డిజై ఫ్లను సృష్టిస్తున్నారు. అబ్బాయిలకు నచ్చేలా, అమ్మాయిలు మెచ్చేలా, ప్యాపునబుల్గా కనిపిం

చేలా వీటిని ఆవిష్కరిస్తున్నారు. మామూలుగా మనకు కనిపించే సీతాకోక చిలుకలూ, నెమళ్లూ, పువ్వులతోపాటు ప్యాపన్ ఐకాన్లుగా చెప్పే హృదయకారాలూ, పెదవులతో పాటు పురై భోమ్మలూ వీటి మీద ప్రత్యుషమవుతున్నాయి. ఇక, పిల్లల కోసం కేకులూ, సైలీల్లాంటి డిజైన్లూ రూపొందుతున్నాయి. మన సంస్కృతిని ప్రతిబిం బించేలా గణపతి, లక్ష్మిలాంటి దేవతా రూపాలూ దౌరుకుతున్నాయి. మెడకు రాళ్ల నెక్కెన్ పెట్టుకు నుట్లు కనిపించేలా రంగు రంగుల రాళ్లతో నెక్ డిజైన్లనూ రూపొందిస్తున్నారిందులో. మామూలు టీపుర్సుల్లాగే వీటిని కూడా రకరకాల వెబ్‌సైట్లు ద్వారా ఆన్‌లైన్‌లో ఆర్డరిచ్చి కొనుక్కొపుచ్చు. కాక పోతే దర మాత్రం ఎక్కువే. మనం ఎంచుకున్న డిజైన్లో వాడే రాళ్ల సంబ్యా, నాణ్యతలను బట్టి ఆయా చొక్కల ఖరీదు ఉంటుంది. మామూలు టీ పుర్సులా మెత్తగా హాయిగా ఉండటంతోపాటు, గ్రాండ్గా సమ్మింగ్ స్టేప్స్గా కనిపించాలంటే మాత్రం ఈ క్రిస్టల్ టీ పుర్సును కొనేయాల్సిందే! ★

“ము త్తానికి నాన్నను పెట్టిలో
పెట్టించావు” కృష్ణరావు మామయ్య కర్నీలో
వెనక్కువాలి వేపరు కింద వడేశాడు.

తలెత్తి చూశాను. నాన్న బాడీ మార్చురీలో
ఉంది. సుమిత్ర, పిల్లలూ వచ్చేదాకా ఉంచాలని
నా నిర్దయం.

“నీతోనే రాకపోయిందా? ఎప్పుడు రావాలి,
కార్యక్రమం ఎప్పుడు ముగియాలి.”

“వస్తుంది మామయ్య. శాన్స్ట్రాన్స్‌స్ట్రోలో
బయలుదేరింది. రేపటికల్లా ఫైదరాబాదులో
ఉంటుంది.”

“సరే. అప్పటిదాకా మనందరికీ సత్తం
భోజనం - మరం నిద్ర”

క్యాటరింగ్ నుంచి బ్రేక్ ఫాస్ట్, లంచ్, డిన్హర్ వస్తున్నాయి. ఇంట్లో ఇద్దరు వంటమనుషులతో
పదారుసార్లు కాపీ, టీల ప్రహసనం
సాగుతూనే ఉంది. ఎవరో మిర్చి బజ్జీలు
తెప్పించుకొని తినడం కూడా చూశాను... ఇదీ
సత్తం భోజనం.

ఒంట్లో బాగాలేక, రెండు మూడు ఎళ్ల
నుంచీ గుండె జబ్బులకు మందులు
వేసుకుంటున్నారు కానీ, హరాత్తుగా పది
నిమిషాల వ్యవధిలో ప్రాణం పోతుందని
మేమెవ్వరమూ అనుకోలేదు. అమ్మి ఒక్కటే
ఇంట్లో ఉంది. తెలిసిన డాక్టర్కు పోనేచేస్తే,
వచ్చి చూసి, అప్పటికే అంతా
అయిపోయిందన్నాడు.

శాన్స్ట్రాన్స్‌స్ట్రోలో ఉన్న నాకు కబురు
తెలిసేటప్పటికే 3-4 గంటలు పట్టింది.
అఫీసులో ఉన్న సుమిత్ర, కాలేజీలలో
దూరంగా ఉన్న పిల్లలు...
వీళతో కలుపుకుంటే కుదరదని
సాధ్యమయినంత త్వరగా
దొరికిన పైట్లో వచ్చేశాను.

“నువ్వేచ్చేటప్పటికే దాదాపు 2
రోజులయింది. అందరూ నీతోపాటే
బయలుదేరితే ఈ పాటికి ముగించేనేవాళ్లం”
అంది అనసూయ అత్తయ్య.

“సుమిత్ర అఫీసులో ఉంది. పిల్లలు..
ఒకడు పిట్టుబర్గులో, ఇంకొకడు
టెక్స్సోలో ఉన్నారు. వాళ్లందరినీ
గంటల వ్యవధిలో కూడగట్టడం
కుదిరేపని కాదు అత్తయ్య.”

“అపునులే నువ్వేమో అమెరికా
వెళ్లావు. నీ పిల్లలకు అమెరికాలో
నీ దగ్గర కూడా కుదరక ఇంకా
దూరం వెళ్లారు.”

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలలోని
ప్రతీ మారుమూల గ్రామం
నుంచీ తమ పిల్లల్ని రామయ్య
పపటి కోచింగ్కు పంపుతున్నవాళ్లు
వీళ్లేనా అనిపించింది నాకు.

“నువ్వు ఇండియా వచ్చి
ఏడాది దాటిందా” అనసూయ
అత్తయ్య ప్రశ్న.

నాన్నకు అరోగ్యం బాగాలేని
ఏటినుంచి, దాదాపు ఏడాదికి

మూడు, నాలుగుసార్లు ఇండియా వస్తున్న
సంగతి, వచ్చిన ప్రతిసారీ కనీసం వారం
రోజులు అమ్మానాన్నలతో గడుపుతున్న సంగతి
అత్తయ్యకు కచ్చితంగా తెలుసు.

మరిచిపోయిందో, లేక నలుగురి ముందూ
అడిగితే నా సమాధానం చూడాలనుకుందో
నాకర్ధం కాలేదు.

“రవి బాగున్నాడా అత్తయ్య”
మాటమారుస్తా అడిగాను.

“ఎం బాగు నాయనా. ఎక్కుడో జోర్రాట్. మన భాషకాదు, తిండికాదు. మనుషులు
కూడా మనలాగా ఉండరట. అంత దూరాభారాన ఉన్నాడు వాడు. చూడక
ఏడాది అయింది.”

అనసూయత్తయ్య భర్త రావుమామయ్య
అరోగ్యం బాగాలేక కూడా రెండు, మూడు
ఎళ్లు అవుతోంది. రవీ, నేనూ మంచి
స్నేహితులం. ఒకే వయసువాళ్లం.
ఉన్నజిసెలో చిన్న ఉద్యోగం చేస్తూ జోర్రాట్కు
శ్రాన్స్పర్ అయిన రవి, తల్లిదండ్రులను
చూడలేక పోతున్నందుకు పడుతున్న బాధ
నాకు తెలుసు. అయినా అత్తయ్య అడిగిన
ప్రశ్నలో నేను ఇండియాకు రాలేదన్న
బాధకన్నా, అమెరికాలో స్థిరపడ్డానన్న మంటే
ఎక్కువ కనిపించింది నాకు.

“నువ్వు గూగుల్లోనో పేగుల్లోనో
పనిచేస్తున్నావుగా. ఇక్కడ వాళ్ల అఫీస్

ఫైదరాబాదులో ఉందిగా.
శ్రాన్స్పర్ చేయించుకోవచ్చగా”
కృష్ణరావు మామయ్య
సందేహం.

“ఇండియాలో సీనియర్
పొజిషన్లు- అందులో నేను
పనిచేసేవీ ఉండాలిగా
మామయ్య. అదీకాక, రెండు,
మూడు ఎళ్లు ఇండియాలో ఉద్యోగం
అంటే పోటీపడే గూగుల్ ఉద్యోగులు
ఎంతోమంది ఉంటారు.”

“ఎమ్మెన్, పీపోచ్డే అయ్యక ఇండియా
వస్తే పోయేది” రామారావు బాబాయ్ మాట.

“నిజమే బాబాయ్, కానీ చేసిన అప్పులూ
అయిన ఖర్చులూ తీర్చడం ఎలా?
బాధ్యతలూ, ఆర్థిక ఇబ్బందులూ లేనివారిమాట
ఎమోకానీ, మధ్యతరగతి కుటుంబం నుంచి,
లోన్న తీసుకుని అమెరికా పోయి, వెంటనే
ఇండియా వచ్చేస్తే, తేలికగా దౌరికే ఉద్యోగం
జక్కటే... ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో లెక్కర్ర!
మనకు టీచింగ్ అంటే ఇష్టం, చెప్పగలమన్న
షైర్యం రెండూ ఉండాలి కదా?”

“అయితే మంచి కాలేజీలో చదువుకున్న
ప్రతివాడూ అమెరికాలో స్థిరపడాల్సిందేనా?”

“అలా అనికాదు. ఉబుసుపోకనో,
రాజకీయాల్లో పాల్గొనడానికో చేసిన పీపోచ్డే
కాదుకదా నాది. ఆరేళ్ల చదువు తరువాత,

ఎదో ఒక సబైట్లో, అందులో ఒక
ప్రత్యేకమయిన అంశంమీద అభిరుచి
కలిగి, దాన్ని పెంచుకుంటూపోయి,
ఆ రంగంలో ఒక నిర్దిష్టమయిన
కృషి చేస్తే ఆరేళ్లలో వచ్చిన
పీపోచ్డే అది. అదంతా
మరచిపోయి, మళ్లీ మొదటికి
రావడం చాలా కష్టం బాబాయ్.”

తలపంకించి ఉఱువున్నాడు
అయిన. ఇంగ్రీష్లో పీపోచ్డే చేసి
ప్రాఫెసర్గా రిటైరెంటున ఆయనకు
నేనన్నమాట బాగానే అర్థమైంది.

అమ్మానూ, నాన్ననూ అమెరికాలో
నా దగ్గర ఉంచుకుండామని నేనూ,
సుమిత్రా కూడా చాలా
ప్రయత్నించాము. ఇండియాలో
చుట్టూ తమకు తెలిసిన
వాళ్లతోనూ, దగ్గరలో పొపులూ,
గుళ్లూ, బంధువులూ వీటన్నింటితో
యాక్షిష్వగా ఉంటున్నవాళ్లకి
అమెరికాలో ఉండటం చాలా
కష్టమయింది. మొదట కొన్ని
రోజులు మనవల ముచ్చట్లు
చూసినా, ఉదయం తొమ్మిది నుంచి
సాయిత్రం నాలుగు గంటలదాకా
ఒంటరిగా ఉండటం, మాట్లాడే
తోడు లేకపోవడం, కనీసం
అనుకున్నప్పుడు చటుక్కున
చెప్పులు వేసుకుని బయటకు
కూడా పోలేకపోవడం, వాళ్లిద్దరినీ

ఎగిరే వృక్షాలు

- బారు శ్రీనివాసరావు

బాగానే వేధించాయి. సాయంత్రం ఐదింటికల్లా ఇంటికివచ్చే నేను ప్రతిరోజు ఏదో పని కల్పించుకొని బయటకు తీసుకొని వెళ్లినా, మా అలసట, ఆ మొక్కుబడి ప్రయాణం కొన్ని రోజులకు వారికి వెగటు పుట్టించాయి.

తల్లి తండ్రి పెద్దవాళ్లయ్యాక, తోడు ఆవసరం. నీలాంటి పిల్లలు అడ్డప్పు అయి ఇండియా రావడం తప్పనిసరి” కృష్ణరావు మామయ్య గొంతులో కొంత అసహనం ద్వానించింది.

“మామయ్యా! అమెరికాలాంటి దూరదేశంలో స్థిరపడ్డ ప్రతి ఇండియన్‌నీ వేధించే పెద్ద సమస్య వ్యధులయిన తల్లిదండ్రులు. వాళ్లను ఆక్రూడకు తీసుకుపోయి కొన్ని నెలలపైన ఉంచుకోలేము. హెల్చ్ ఇన్స్యారెన్స్, బోర్డమ్ లాంటి కారణాలు అనేకం. అలా అని తాడూ కోలా తెంపుకుని మేము ఇక్కడకు రాలేము. నా భార్యను ఎలాగోలా ఒప్పించినా, అక్కడే పుట్టి పెరిగిన పిల్లల మాటేమిటి? ఆ చదువు, వాతావరణం, స్నేహితులు, అవకాశాలు అన్ని వదిలిపెట్టి మేము ఇక్కడకు వన్నే, అమ్మానాన్నలకు అర్థా ఏళ్ల వయసులో వచ్చిన కష్టం, మాకు నలభై ఏళ్లకే వస్తుంది. పిల్లలను ఆక్రూడ వదిలేసి మేము ఇక్కడ అన్యమనస్కంగా ఉంటే, అమ్మానాన్నా మాత్రం ఏం సంతోషంగా ఉంటారు?

“నాన్నతో అఖరుసారి ఎప్పుడు మాట్లాడావ... ఏమన్నారు నాన్న?” అనసూయ అత్తయ్య గొంతులో ఒక్కగానొక్క అన్నను పోగొట్టుకున్న దుఃఖం స్ఫుర్తంగా వినబడుతోంది.

“ఏమీ అనలేదు అత్తయ్య. ఆరోగ్యంగానే ఉన్నారు కాబట్టి ఏదో పిల్లల విషయం, క్రికెట్ మ్యాచ్ విషయం మాట్లాడి పెట్టేశారు.”

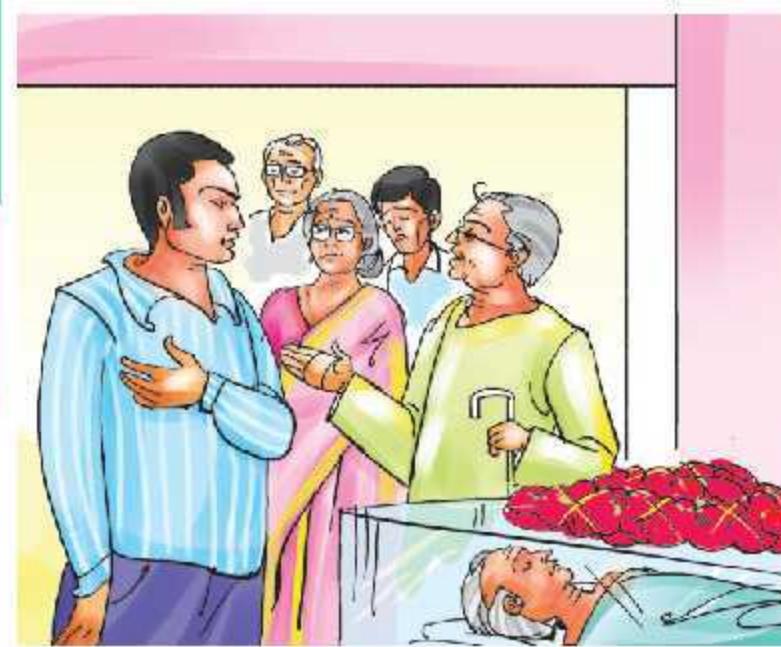
పొద్దున, సాయంత్రం తేడాలు చూసుకుని ప్రతిరోజు, లేదంటే రోజు విడిచి రోజు పోను చేసేవాడిని నేను నాన్నకు. చేసిన మొదటి అయిదు నిమిషాలు బ్రైక్సప్ట్ చేశారా మందులు వేసుకున్నారా లాంటి ప్రశ్నలు కానిచ్చినా, మిగతా 10-15 నిమిషాలు తాజా సమాచార సేకరణకు- ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే కాలాంపుం కబుర్లకు. ఇవాళ వంట ఏమిటి, పనిమనిషి వచ్చిందా, కొత్త చింతకాయలు మార్కెట్లో దొరుకుతున్నాయా, ఔన అద్దెవాళ్ల పిల్లకు సంబంధం కుదిరిందా, చిన్న బాబాయ్ మనవడి ఒడుగులో ఎంత భిక్షువేశారు... ఇలాంటి కబుర్లు. నేను గమనించిన సత్యం ఏమిటంటే చాలా ముఖ్యమయిన విషయాలే మాట్లాడుకోవాలంటే, రోజుా అలాంటి సంఘటనలు మామూలు మనుషుల జీవితాలలో జరగవు. జరగకూడదు. ఎక్కుడో పెళ్లిలో జిరిగిన పెద్దవాళ్ల డాన్స్యూలు, వినాయకడి నిమజ్జనంలో గొడవ, కాలేజీలో అడ్డిపస్సు- ఇలాంటి కబుర్లే సంభాషణలను పెంచుతాయి. ఇవి మానేస్తే మీరు బాగున్నారా, బాగున్నాము లాంటి పొడి మాటలతో సంభాషణ ముగిసిపోతుంది.

అమ్మానాన్నా ఆర్థికంగా ఇబ్బందుల్లో లేరు. వంటమనిషి, పనిమనిషి, ఇంట్లో చేతికింద పనికి ఓ పిల్లవాడు, ఉన్నారు. వీళ్లవరూ కొడుకునూ, కూతురునూ మరిపించలేరని తెలిసినా, ఈ సహాయం కూడా లేకపోతే శారీరకంగా కూడా చాలా శ్రమపడవలని వచ్చేది.

“ఈ బాధలు చూస్తుంటే, ఎక్కడికీ పోకుండా ఉన్న ఉండ్లో ఉద్యోగం చేస్తే బాగుంటుంది అనిపిస్తోంది” మామయ్య కొడుకు ప్రసాద్ ఉద్యోగంగా అన్నాడు.

“నిజమేనేమో! ఇక్కడే ఉండి సమయానికి హస్పిటలకు తీసుకుపోతే పరిస్థితి వేరేలా ఉండేదేమో” నా మనసులో ఉన్న వ్యధ మాటల్లోనే కాకుండా కస్టిషన్ రూపంలో కూడా బయటికి వచ్చింది.

నా కస్టిషన్, అందరూ చేస్తున్న సముదాయింపులూ విని అమ్మాకూడా బయటికి వచ్చింది. ఖజంమీద చేయివేసి, “ఏడవకు నాన్నా! నువ్వు మాత్రం ఏం చేయగలవు” అంటూ ఓదార్ఘసాగింది.

అప్పటిదాకా అక్కడే పడక కుర్చోలో కూర్చొని ఉన్న నాన్న చిరకాల మిత్రుడు రాధాకృష్ణగారు అసహనంగా కదిలారు. చుట్టూ ఉన్నవాళ్ల కొంత బాధగా, కొంతమంది బేలగా, కోపంగా, చిరాగ్గా అనేక స్థితులలో ఉన్నారు.

“అమ్మా సుజాతా! వాడు వచ్చి ఐదు గంటలయ్యింది. తినడానికి ఏమన్నా పెట్టారా? వాడు బయలుదేరి దాదాపు ముట్టెగంటలు కావస్తున్నది” అన్నారు.

అనసూయ అత్తయ్య గబుక్కున లేచి వంటింట్లోకి నడిచింది. నిస్త్రాణగా ఉన్న అమ్మ కుర్చోలో కూలబడింది.

“మనం పక్కన లేకపోవడం వల్ల ప్రాణం పోయిందనుకుంటాము కానీ, పక్కన ఉంటే మాత్రం మాసివ్ హర్ష ఎట్లక వచ్చిన మనిషి బతుకుతాడా సుజాతా? కార్టీక తోటిది, మా అమ్మాయి అమెరికాలోనే ఉంది. ఒక్కపిల్ల. పెళ్లవాళ్లయ్యాక అమెరికా వెళ్లింది. నేను ఎప్పుడో చెచ్చిపోతానని డాన్ని ఇండియాలో ఉండమనాలా? ఆ మాట అంటే కూతురూ, అల్లుడూ వింటారా?” అమ్మను చూస్తూ ప్రశ్నించారాయన.

“చూడు సుజాతా! టెన్టోలో, ఇంటర్లీడియటర్లో మంచి మార్కులు రావాలనీ, డాక్టర్లో ఇంజనీరో కావాలనీ, మనం పిల్లల్ని విపరీతంగా ఉత్సాహపరుస్తాము. వాళ్ల పరిమితులవల్లో, దురద్యుషంవల్లో, మంచి కాలేజీలో సీటు రాకపోతే, పిల్లల్ని పురుగుల్లాగా చూసి, నానా మాటలూ అనే తల్లిదండ్రులను నేను ఎరుగుదును. వీడు తన తెలివివల్లా, మనం ఇంట్లో కల్పించిన వాతావరణం వల్లా, అనుక్కణమూ ముందు ఉంచిన లక్ష్మిం వల్లా ఐపటీలో సీటు తెచ్చుకున్నాడు. వీడి తోటివాళ్లు ఎంపటీ, ప్రిన్సీపున్లాంటి కాలేజీలకుపోతే, అమెరికా పోయి, ఇంకా చదివి, మంచి ఉద్యోగం తెచ్చుకోమని ప్రేరించింది ఎవరూ... నువ్వు, నా ప్రైండూ, నేనూ- మనమందరం. అంత దూరం వెళ్లి, చదివిన చదువుకు కాస్తో కూస్తో సార్థకత లేకుండా వెనక్కి రమ్మనమంటే, జీవితంలో ఏ కాస్తుయనా సాధించిన తృప్తి కలిగేదట్లా?

చదువుకోసం కాదు, మామూలు ఉద్యోగాలకు కూడా మనవాళ్లు ఎంతోమంది అమెరికాకు పోతున్నారు, ఎందుకు? జపాన్, ఇంగ్లండ్, నార్చ్ ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ దేశస్థలు అమెరికా పోవడానికి ఎందుకు ఉవ్విశ్లూరడం లేదూ అంటే... ఆ దేశాల జనాభా, స్థానికంగా ఉన్న బోలెడు అవకాశాల వల్ల. అమెరికాలో చదువుకున్న అంబానీలూ, బిర్లాలూ ఆక్రూడ స్థిరపడుతున్నారా? లేదుకదా. మరి అమెరికా కోసం అర్థులు చాచి, ఈ చట్టంలో బిగుసుకుపోతున్న మనుషులు ఎవరు? జనాభా ఎక్కువయిన మనలాంటి దేశాలనుంచి వచ్చే మధ్య తరగతి వాళ్లే. భవిష్యత్తుకోసమో, పిల్లలకోసమో, చివరికి ఒక చిన్న ప్లాట్ కొనుక్కోవడానికి కూడా ఇవాళ పారిన్ ట్రీప్ తప్పనిసరి అపుతోంది. ఆక్రూడికి వెళ్లక తిరిగిరావడం అన్న విషయం పూర్తిగా ఒక్క వ్యక్తి నిర్దయం కాదు. అది ఒక కుటుంబ నిర్దయం.

“అమ్మా సుజాతా! మనమందరం పిల్లల్నికంటాము. వాళ్ల భవిష్యత్తు మీద బంగారు కలల్ని కూడా కంటాము. ఎంతో ఉన్నత పడవుల్లో సాధించాలని ఆశిస్తాము. డబ్బుకూ, హోదాకూ కొరత లేకుండా ఉండాలని మన ఆశ. అమెరికా పోమ్మంటా

మన తెలుగు రాష్ట్రముంచి బొంబాయి, కలకత్తా, డిల్లీలకు పోయి చిన్న చిన్న ఉద్యోగాలు చేసినవారున్నారు. నాటి వారి పరిస్థితికి, ఇవాళ్ళి అమెరికా ప్రయాణాలకూ నాకేం తేడా కనిపించడం లేదు”
రాధాకృష్ణగారి మాటల తరువాత గదిలో ఒక రకమయిన నిశ్శబ్దం అలుముకుంది.

“అయితే అన్నయ్య! పిల్లల్ని కనడం, పెంచడం, వాళ్ళ దూరాన ఉన్నారని మధన పడటం, ఆఖరి క్షణాల్లో కూడా చూడలేకపోవడం... ఇదంతా తప్పదంటావా” అనసూయ అత్తయ్య ప్రశ్నించింది.

“నీ ప్రశ్నకు జవాబు అంత సులభం కాదమ్మా. మన తండ్రులూ, తాతలూ ఇంటిదగ్గర ఉండి వ్యవసాయం చేసుకుంటే చాలనుకునేవారు. అవకాశానికో, అవసరానికో, మనతరం గ్రామం నుంచి జిల్లాలకు కదిలింది. మన పిల్లల తరం దేశ సరిహద్దులు డాటి, ఏ దేశమయినా సరే అన్న స్థితికి వచ్చింది.

కాకపోతే పిల్లలు, ఎక్కడ ఉన్నా తల్లిదండ్రుల కష్టసుఖాలు మనసులో ఉంచుకొని ప్రవర్తించాలి. రెండేళ్ళకు ఒకసారి ఇండియా వస్తే తిరుపతి, ఊటీ, స్నేహాతుడి తమ్ముడి బావమరిది పెళ్లి, పాపింగ్ అంటూ రోజంతా బయట తిరగకుండా, ఉన్న కొన్నిరోజులూ తల్లిదండ్రులతో, తోఱుట్టువులతో ఆప్యాయంగా కాలం గడపాలి. ఎంత దూరాన ఉన్నా, ఎన్నిసార్లు వీలైతే అన్నిసార్లు మాట్లాడటం, కుంటే సాకులూ పిచ్చి కారణాలూ చూపకుండా తల్లిదండ్రులను కనీసం ఏడాదికోసారన్నా చూసే ప్రయత్నం మనస్సుర్తిగా చేయడం, అవసరమయితే చేతనయిన ఆర్థిక సహాయం చేయడం... ఇవీ పిల్లలు తప్పక చేయవలసినవి.”

మరి మనం?

“పిల్లల తెలివినీ వారి ఆలోచనలనూ బట్టి వాళ్ళను వీలయినంత ప్రోత్సహించడం. అణకువగా సామాన్యంగా అందరిలాగే ఉండేట్లు విలువలనే వేళ్ళనివ్యడం, అందంగా అద్యాతంగా ఎగరగలిగే నమ్మకాన్నిచేస్తే రెళ్ళివ్యడం. వేళ్ళిచ్చామని వాళ్లు చెట్లలాగా ఇంటివెనక పాతుకొనిపోకపోవచ్చు. రెక్కలిచ్చామని పిల్లల నుంచి అసంభవాన్ని ఆశించడం తప్ప. సమాజంలో పేరూ ప్రతిష్టల కోసం పథక్కల్లా ఎగిరి, కావాలనుకున్నప్పుడు మొక్కల్లా ఇంటి ముందుండటం ఎవరికి సాధ్యం కాదు. పిల్లలు ఎగిరే వృష్టాలు కారు. మామూలు మనుషులు. అది అర్థం చేసుకుంటే మనకిన్ని కప్పాలుండవేమో”.

సుమిత్ర దగ్గర్నుంచి పోను వచ్చింది. పిల్లలతో సహా దుబాయ్లో దిగినట్లు. అక్కడ షైటు షైముకే ఉన్నట్లు. ‘హమ్ముయ్’ అనుకుని, అమ్మ భుజంమీద చేయివేసి కూర్చున్నాను.

చిట్టికలో మెహంది!

సింపుల్గా దుగా ఎరుపు రంగులో పెద్ద పెద్ద చుక్కలతో కనిపించే గోరింటాకు అందానికి సంప్రదాయానికి చిరునామా. అయితే, ఈతరం ఇష్టంగా పెట్టుకునే మెహంది మాత్రం ప్యాషన్కి కేరాఫ్ అడ్రెస్. పండగ ఏదైనా అమ్మాయిల చేతుల్ని అతుక్కుపోయే హెన్నా డిజైన్సును పెట్టాలంటే కాస్త కళా హైపుణ్యంతో పాటు ఇంకాస్త సమయమూ, ఓపికా

కావాలి. ఇవి పెద్దగా లేకపోయినా అరచేతుల్ని అందంగా అలంకరించేయుచ్చు అంటున్నాయి హెన్నా స్టైల్స్. అయితే, చూచక్కని పువ్వుల్లా, అందమైన తీగల్లా ముద్దులొలికే ముగ్గుల్లా ముచ్చుటగ్గా అరచేతిలో అమరిపోయేలా హెన్నా డిజైన్సును పెట్టడం అంత సులభమేమీ కాదు. మెహందిని ఇష్టపడేవాళ్లందరికి ఆ డిజైన్సు పెట్టడం రాకపోవచ్చు. పోస్టీ పెట్టేవాళ్లు అందుబాటులో లేకపోవచ్చు. అలాంటి వాళ్లకి అక్కరకొచ్చేవే ఈ స్టైల్స్. చూసేందుకు ఇవి మందపాటి ప్లాస్టిక్ స్టైల్కుర్రలా ఉంటాయి. వాటి అడుగున ఉన్న పల్పుటి పొరను తొలగించి చేతి మీద

వీటిలో నిండుగా, సింపుల్గా ఉండేవి, అరబిక్ మోడల్స్.. ఇలా రకరకాల డిజైన్సుని చేతులు, కాళ కోసం రూపొందిస్తున్నారు. సందర్భాన్ని బట్టి నచ్చినవి ఎంపిక చేసుకుంటే చాలు! అమెజాన్, ఎట్టీ, అలీఎక్స్ప్రెస్ లాంటి ఆన్‌లైన్ సైట్లలో ఇవి దొరుకుతున్నాయి. ఉసారి మీరూ ట్రై చేసేయండి మరి!

మనసులు గెలిచిన పోలీసులు!

డబ్యూలకోసం రెస్టారెంట్లో క్యాషియర్, కస్టమర్లని కత్తితో బెదిరించిన ఓ వ్యక్తి, ఆయుధాన్ని గాల్లో ఊపుతూ వెళ్తున్నాడు. జనం భయకంపితులవుతున్నారు. పోలీసులు అతనికి కాస్త దూరంలో నడుస్తూ కత్తి కిందపడేయాలని చెబుతున్నారు. అతను వినడంలేదు. ఇక కాల్పిపారేయడమే తరువాయి అని అందరూ అనుకుంటున్నారు. కానీ, అది జరగలేదు. చివరికి పోలీసులు అతను కత్తిని కిందపడేసేలా చేయగలిగారు! అమెరికాలో ఇలాంటి వాటిని ఊహించ గలమా! కానీ, క్యామ్డెన్ నగరంలో ఇలాంటివి తరచూ కనిపిస్తుంటాయి.

ప్రమాదకరమైన నగరం..

శాంతి భద్రతల పరిరక్షణలో పోలీసులు కీలకం. ఒక్కొసారి వారి దుండుడుకు చర్యల వల్ల ప్రజల హక్కులు, ప్రాణాలు గాల్లో కలుస్తుంటాయి. అమెరికాలో ఇలాంటివి తరచూ కనిపిస్తుంటాయి. అందుకే ఎట్లగా అక్కడి చాలా ప్రాంతాల్లో పోలీసు వ్యవస్థ ప్రక్కాళనమై ప్రజలు గళం విప్పుతున్నారు. ఈ క్రమంలోనే ఎనిమిదేళ్ల కిందట క్యామ్డెన్లో పోలీసు విభాగాన్ని తొలగించి కొంటే పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ (సీసీపీడి) పేరుతో సరికొత్త వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేశారు. న్యూజెర్సీలోని క్యామ్డెన్ నగర జనాభా 74 వేలు. దేశంలోనే అత్యంత ప్రమాదకర నగరంగా

గతంలో

ఇది పేరుపొందింది.

విచ్చలవిడి డ్రగ్స్

అమ్మకాలు, హత్యలు

సర్వసాధారణం. పోలీసుల్లోనూ విపరీతమైన అవినీతి. మరోఫైపు గతి తప్పుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థ. దీంతో 2012లో అప్పటి మేయర్, గవర్నర్, ఇంకా ఇతర ప్రజా ప్రతినిధులు సమావేశమై పోలీసు వ్యవస్థని రద్దుచేసి, సీసీపీడికి శ్రీకారం చుట్టారు.

రక్తకులు మాత్రమే

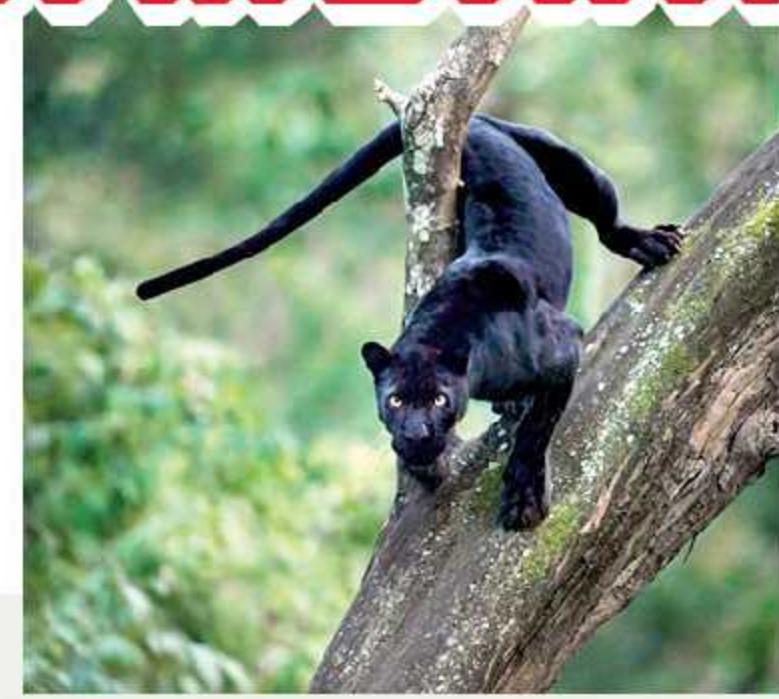
నేరాల్ని తగ్గించడం, పౌరుల భద్రతకు భరోసా కల్పించడం ద్వేయంగా ఏర్పాటైంది సీసీపీడి. పాత పోలీసులందర్నీ దాదాపుగా మార్చేసి కొత్త వారిని నియమించారు. కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్, నేర సంక్లోబాన్ని తగ్గించడం మీద అందరికి శిక్షణ ఇచ్చారు. అత్యవసరమైతే తప్ప బలప్రయోగం కూడదని, పోలీసులంటే సమాజ రక్కకులేగానీ, యుద్ధ వీరులు కాదని తెలియజెప్పారు. కొత్త పోలీసులు ఇంటింటికి వెళ్లి తమని పరిచయం చేసుకోవడం, యోగక్కేమాలు అడగటం, స్టోనికులకు తరచూ విందులు ఏర్పాటు చేస్తూ, సమావేశాలు నిర్వహిస్తూ సమస్యలు

అమెరికాలో జార్ట్ ప్లాయిడ్ మృతి తర్వాత మినియాపాలిన్ పోలీసు వ్యవస్థను రద్దు చేయాలనే డిమాండ్ ప్రజల నుంచి బలంగా వినిపించింది. ఆ సందర్భంగా అక్కడి 'క్యామ్డెన్ నగరం' బాగా వార్తల్లో నిలిచింది. 2012లో క్యామ్డెన్ పోలీసు విభాగాన్ని రద్దు చేసి ప్రత్యేక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు. అంతకు ముందు క్రాంప్స్, కాలిఫోర్నియాలూ పోలీసు విభాగానికి స్వస్తి పుటికాయి. అయితే, కొత్త వ్యవస్థ ఏర్పాటు తర్వాత క్యామ్డెన్లో నేరాల రేటు బాగా తగించి. పోలీసుల పట్ల పొరుల్లో గారపం, నమ్మకం పెరిగాయి. దీనికోసం వాళ్ళేం చేశారి చూడండి..

తెలుసుకోవడం, పిల్లలతో ఆటలాడటం, బహిరంగ సినిమా ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయడం... ఇలా పోలీసులంటే ప్రజల మిత్రులనే నమ్మకం కలిగించారు. ఈ ఊరూ, వాడా, వీదులు మావి, డ్రగ్ డీలర్లు, హంతకులవి కావు అనే ఛైర్యాన్ని ప్రజల్లో నింపారు. ఫలితంగా డ్రగ్ డీలర్ల దండాకి చోటే కరుఱై పోయింది. నేరగాళ్ళ ఆగడాలు ఆగిపోయాయి. పైగా క్యామ్డెన్లో దాదాపుగా అందరూ ఆప్రో అమెరికన్లు లేదంటే స్నానిష్ మూలాలు కలిగినవాళ్లు. కొత్త పోలీసుల్లో ఎక్కువమంది వారు ఉండేలా చూశారు. కొందరిని ఉన్నత స్థానాల్లో ఉంచారు. క్రమంగా నేరాలు తగ్గిస్తూ ప్రజలకు చేరువవుతూ అందరి మన్ననలు అందుకుంది సీసీపీడి. 2014 నుంచి నేరాలు ఇక్కడ 36 శాతం, హత్యలు ఏకంగా 72 శాతం తగ్గాయి. ప్రజలతో పోలీసులు నిజంగా స్నాఫిపూతుల్లా మెలిగితే ఎంత మంచి పుటితాలు ఉంటాయనే దానికి క్యామ్డెన్ వ్యవస్థ ఉదాహరణ. ★

నల్ చిరుతటిరీ దేఖుచుటాడు!

భారీ చెట్లు.. వాటిని అవలంచిన పాగమంచు.. దాన్ని చీల్చుకొస్తున్న సూర్యకిరణాల్సీ నల్లగా నిగనిగలాడుతూ లీవిగా నడిచి వెళ్తున్న ఓ చిరుత! ఆకు చాటు నుంచీ, చెట్లు మరుగు నుంచీ భయంగాలిపే కళ్ళతో చూస్తూ దాగుదుమూతలాడుతున్నట్లు మళ్ళీ అదే నల్ల చిరుత! ఇటీవల సెటిపుల్ మీడియాలో వైరల్ అయిన ఈ పాటీల వెనుక ఓ వైల్ట్లైఫ్ ఫాటోగ్రాఫర్ అయిదేళ్ల కష్టం ఉంది. కార్బూరేట్ ఉద్దీగ్యాన్ని కాలదన్ని, తన అభిరుచి కోసం అడవి బాట పట్టిన తెగువుంది. అతని పేరు పాజ్ జంగ్!

భీరు పాల్ లోని పరోడీ, హైదరాబాదులోని పైపు రాజ కుటుంబాల నుంచి వచ్చాడు పాజ్ జంగ్. తండ్రి సాద బిన్ జంగ్ టీమిండియా మాజీ క్రికెటర్. తల్లి సంగీత. అమ్మానాన్నలిద్దరూ పర్యావరణ ప్రేమికులు. కర్కూటకలో ఎకోటూరిజం అభివృద్ధిలో వీరి పాత్ర ప్రముఖైమైంది. అలా సహజంగానే ప్రకృతి, వన్యప్రాణులపై మక్కువ పెంచుకున్నాడు పాజ్. ఐరోపాలో ఆర్థికశాస్త్రంలో డిగ్రీ చేసిన పాజ్ కార్బూరేట్ కొలువుల్ని కాదని పడేళ్ల కిందట తిరిగి వచ్చేశాడు. కర్కూటకలోని నాగరహంలో జాతీయ పార్కులో కబిని రిజర్వ్యాయర్ ఒడ్డున పర్యావరణ హిత 'బైసన్ రిసార్ట్' ఏర్పాటులో అమ్మానాన్నలకు సహకరించాడు.

చిరుత పులల మీద అద్యయనంలో బాగంగా పాటోలు తీయడం ప్రారంభించిన పాజ్కు రాష్రానూ అదే లోకంగా మారింది. ఈ క్రమంలో కబిని అడవిలో తిరుగుతున్న నల్ల చిరుత 'సాయా' మీద దృష్టి పడింది. నల్ల చిరుతలు సతత హరితారణ్యాల్లో ఎక్కువగా జీవిస్తుంటాయి. కానీ, కబిని లాంటి ఆకురాలే అడవుల్లో 'సాయా' జీవన విధానాన్ని పరిశీలించాలని పాజ్కు ఆసక్తి కలిగింది. అలా దాని గుట్టుమట్టు తెలుసుకు నేందుకు అయిదేళ్ల సమయం వెచ్చించాడు. రోజూ ఉదయం ఆరింటికి కెమెరా భుజాన వేసుకుని 'సాయా'ను వెతుకుతూ, కనిపిస్తే దాని వెంట తిరుగుతూ సాయంత్రం ఆరున్నర వరకు గడిపేవాడు. వారంలో కనీసం రెండు సార్డెనా అది కనిపిస్తే అదే పెద్ద అదృష్టమనుకున్నాడు. తన కష్టం ఫలించి నల్ల చిరుత సయనానంద కరంగా కెమెరా కంటికి చికిత్సా అందింది. ఇటీవల టీటుర్ హ్యాండిల్ 'ఎర్త్' ఈ పాటోల్ని పేర్ చెయ్యడంతో వెంటనే వైరల్ అయ్యాయి. చాలా మంది దీన్ని 'జంగిల్బుక్'లోని బహురాతో పోల్చారు. వీటిని చూసి పాజ్ సమీప బంధువు, నటుడు వైపు అలీభాన్ పోను చేశారట. 'సాయా' గురించి తెలుసుకోవాల్సింది చాలానే ఉండన్నది పాజ్ మాట.

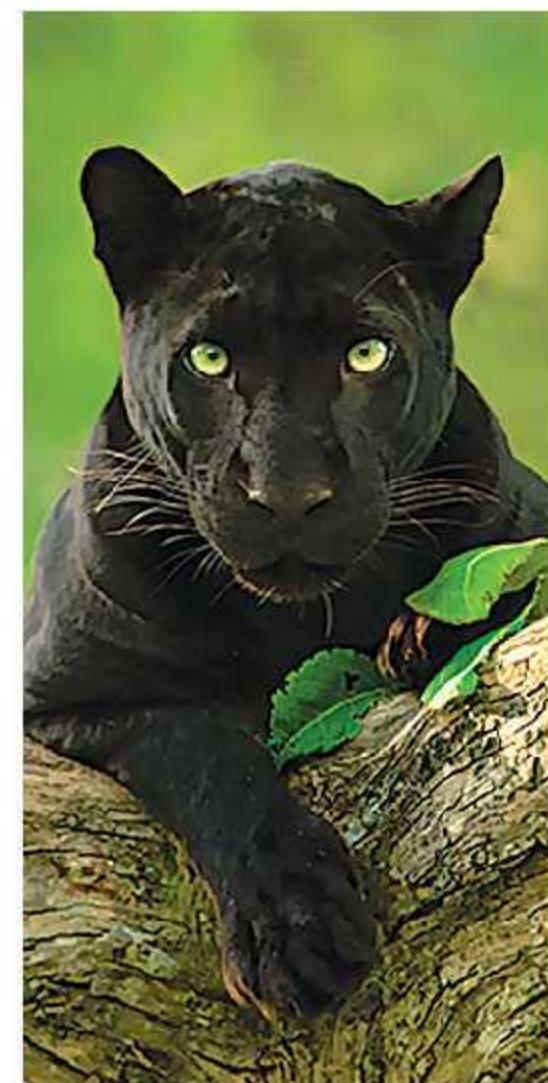
సేవలోనూ ముందంజ

ప్రస్తుతం 'బైసన్ రిసార్ట్' నడుపుతున్న పాజ్, వైల్ట్లైఫ్ పాటోగ్రాఫర్, గైడ్స్ గానూ పనిచేస్తున్నాడు. నల్ల చిరుత మీద నేషనల్ జాగ్రఫిక్ ఛానల్ తీసిన చిత్రానికి తనే డైరెక్టర్ ఆఫ్ పాటోగ్రఫి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చాలా చోట్ల పాజ్ చిత్రప్రదర్శనలు జరుగుతున్నాయి. 'పర్యావరణ అధివాస్తవికత' పేరుతో పైన్ ఆర్ట్కి పాటోగ్రఫిని జోడించి వెలుగు నీడల్లో పాజ్ రూపొందించిన అనేక పాటోలు మంచి గుర్తింపు తెచ్చాయి. ఆప్రికాలోని టంజానియాలో కూడా పాజ్ కుటుంబం వైల్ట్లైఫ్ క్యాంపులు నడుపుతోంది. ఇక్కడి జీవ వైవిధ్యం, ప్రజల జీవన విధానం మీద కూడా చక్కటి పాటోలు తీశాడు. వైల్ట్ లైఫ్ గురించి పాజ్ రాసిన వ్యాసాలు, తీసిన పాటోలు పలు మ్యాగజైన్సులు, పత్రికల్లో ప్రచురితమయ్యాయి.

ఇవేకాదు, సమాజ సేవలోనూ ముందుంటాడు పాజ్. సమీప గ్రామంలో నీటి ఎద్దడిని గుర్తించి బోరుబావి తవ్వించాడు. మైసూరు జిల్లాలో నలుగురు గ్రామీణ విద్యార్థుల్ని పైవేటు పౌరశాల్లో చదివిస్తున్నాడు. గిరిజనులకు వేసవిలో నీరు అందిస్తున్నాడు. స్థానిక ప్రజలకు కంబళ్లు, రెయిన్ కోట్లు, బూట్లు, బట్టలు సమకూరుస్తున్నాడు. దగ్గరలోని బడులకు కంప్యూటర్లూ అందిస్తున్నాడు. బఫర్ రీజియన్ పరిధిలో నెలకొనే వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు 'ద బఫర్ కాన్ఫిడ్ రిజల్యూషన్ ప్రస్తుతి' ఆండియా 'పేరుతో ఒక ట్రుస్ట్ ఏర్పాటు చేశాడు. చిరుతపులుల అద్యయనం కోసం దీని ద్వారా 'ప్రాజెక్ట్ పార్సన్'ను ప్రారంభించాడు. "అడవి నాకు సహనాన్ని నేర్చింది. ప్రతి క్షణాన్ని అనందంగా ఎలా గడపాలో అందులోని ప్రాణులు నాకు తెలియజెప్పాయి. అవే నా మెంటార్సు. నేనేం చేసినా ప్రకృతి గురించి ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించడమే నా ద్వేయం" అంటాడు. ఫలితాల కోసం ఆశించకుండా నచ్చిన పనిని ప్రాణంపెట్టి చేసుకెళ్లేవాళ్లైపుడూ విజయశిబిరాలను ముద్దాడతారు.. అచ్చం పాజ్లా!

(పాజ్ తీసిన కొన్ని అద్యుత చిత్రాలు పక్కపేసీలో)

పచ్చటి అడవిలో ప్రతి జీవి రాజే!

మన్యంలో
మనుగడకు
రేయింబవళ్ల
లెక్కలుండవు!

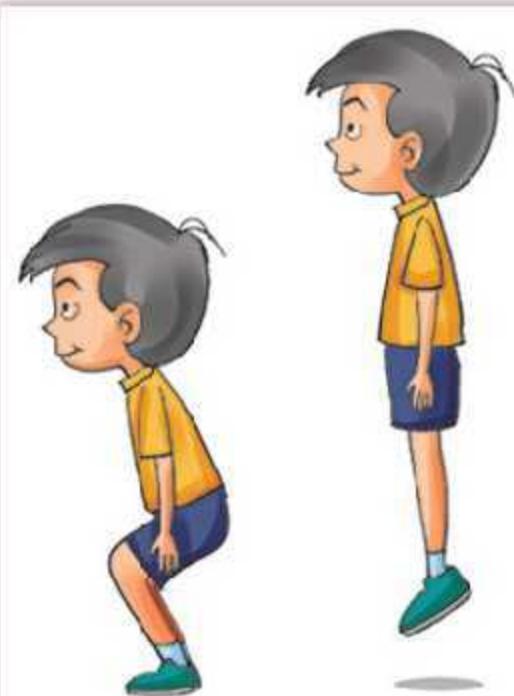
(మరికొన్ని చిత్రాలు..
ఈనాడు.నెట్లో)

యిందుల్ని వీరింది

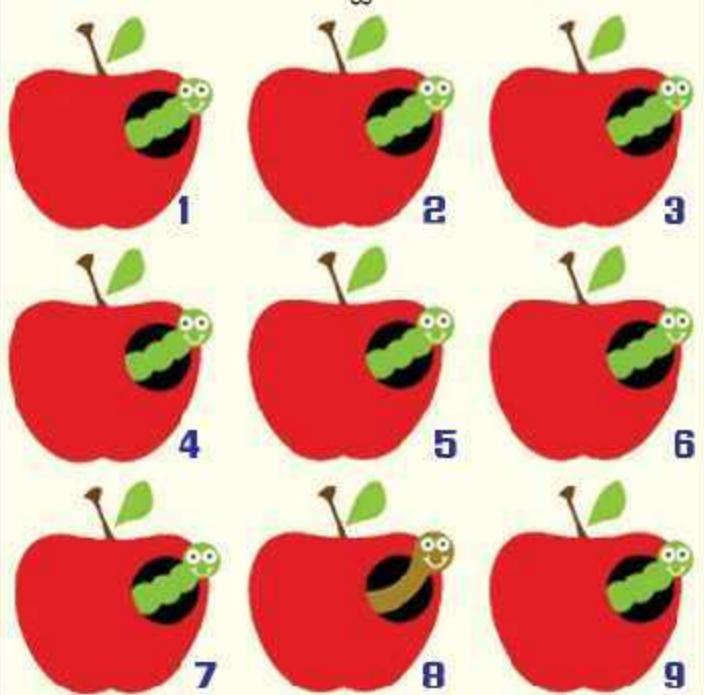
ఎగరండి హాయిగా!

పీల్లలూ! రోజుల్లో కానేపైనా తోటి పిల్లలతో అడుకోవడం మీకు ఇష్టం కదా.. ఈసాిల ఆటల్లో భాగంగా కనీసం పదిహేను నిమిషాలైనా స్క్రీప్సింగ్ చేస్తున్న ట్లుగా ఎగిరేందుకు ప్రయత్నించండి. అలా ఎగరడాన్ని వ్యాయామభాషులో జంపింగ్ జాక్స్ అని అంటారు. వాటివల్ల కలిగే అయిదు లాభాలేంటో చూడాలూ? ★ ఎగరడం వల్ల శరీరమంతటికీ వ్యాయామం అందదమే కాదు, మీ ఎముకలూ, కండరాలూ గట్టిగా అవుతాయి. ★ ఒత్తిడి లాంటిది ఉన్నా పోయి మీ మెదడు చురుగా పనిచేస్తుంది. ★ మీ కాళ్లు బలంగా మారతాయి. ★ అలా ఎగిలినప్పుడు శరీరం అలసిపోతుంది కాబట్టి పోయిగా నిద్ర కూడా పడుతుంది. ★ మీకు గుండె ఎక్కడుంటుందో తెలుసుగా... అది కూడా చాలా అర్థగ్యంగా మారుతుంది.

కసపెట్టండి

ఈ అపిల్పండ్ల నుంచి పురుగు బయటకు వస్తోంది కదా... పీటిలో ఒకటి మాత్రం తేడాగా ఉంది. దాన్ని కనిపెట్టండి.

ప్పుండి చూచ్చాం!

1. వెలుతురు ఉంటేనే కనిపిస్తాను. చీకటి పడితే మాయమవుతాను... నేనెవరిని?
2. నామం ఉంది కానీ.. పూజారి కాదు. తోక ఉంది కానీ కోతి కాదు. ఎమిటది?

చెప్పగలరా!

ఒక పిల్లికి ముందు రెండు పిల్లులు... వెనుక రెండు పిల్లులు. మధ్యలో ఒక పిల్లి ఉంది. మొత్తం ఎన్ని పిల్లులు ఉన్నాయో చెప్పగలరా..

ధార కనుక్కొండి

ఈ పాప వాళ్ల అమ్మను చేరుకునే మార్గాన్ని చూపించండి.

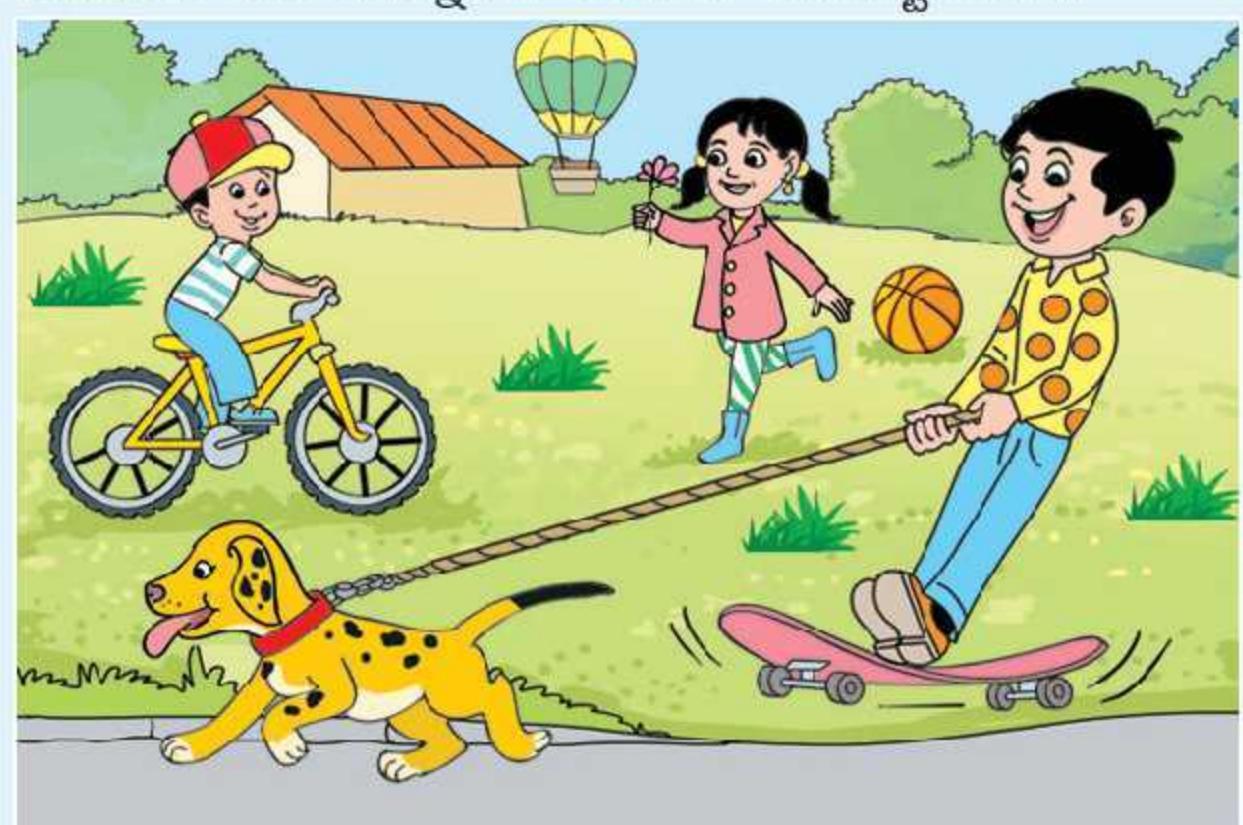
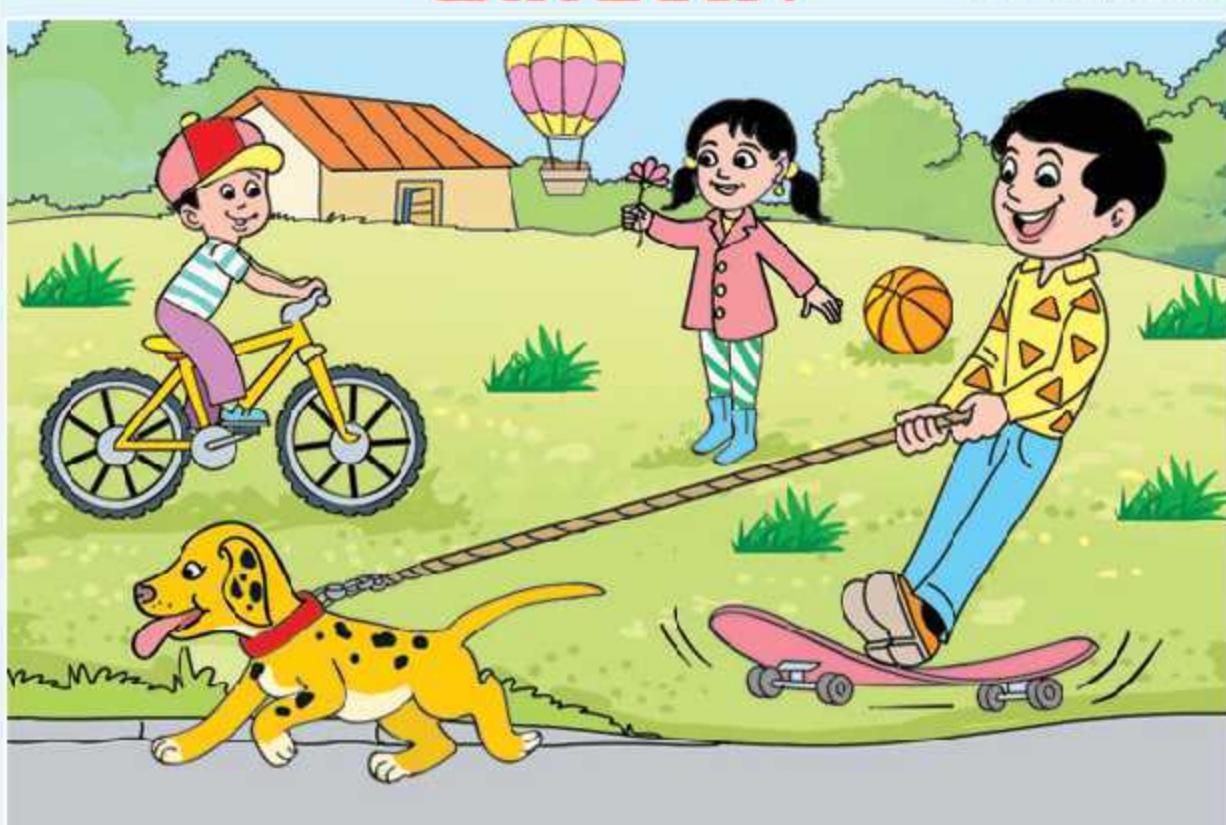
దాగుడుమూతలు

ఈ చిత్రంలో ఎన్నలప్, దువ్వెన, పేస్టు, సీతాకోకచిలుక, గంట, మామిడిపండు, చాకు, ఎముక ఎక్కడ ఉన్నాయో పసిగట్టండి.

తేడాలేంటో?

ఈ చిత్రంలో ఎనిమిది తేడాలున్నాయి. అవేంటో కసపెట్టగలరా...

బోషా జమీందారు

అనంతప్రభ నగరంలో వర్షసుడు అనే యువ జమీందారు ఉండేవాడు. అతని చుట్టూ ఎప్పుడూ నలుగురు మిత్రులు కబురు చెబుతూ కూర్చునేవారు. వాళ్లు వర్షసుణ్ణే తెగ పాగిదే వారు. ప్రజలు సమస్యలతో వచ్చినప్పుడు అనుభవ రహితుడైన వర్షసుడు సరైన పరిష్కారం చూపక పాయినా, అతని మిత్రులు మాత్రం ఆ తీర్చు సరైనదే అంటూ ఊదరగాట్టేవారు. ఒకసారి

వర్షసుడి చిన్ననాబి మిత్రుడు వివాహసికి అప్పేనించడానికి వచ్చాడు. తనతో పాటు బయలుదేలి రమ్మని కోరాడు. ప్రయాణం కోసం

పెద్ద గుర్రపు బగీ కట్టించారు. అందరూ ఎక్కారు. మధ్యలో ఒక కర్కట్ట మీది నుంచి వాగును దాటుతున్నారు. ఆ క్రమంలో బగీ బురదలో కూరుకు పాశియి తిరగబడింది. అందల వస్తేలు పాడైపోయాయి. చేసేది లేక నడుస్తూ ఒడ్డు చేరుకున్నారు. అక్కడ కొందరు జాలరులు చేపల వాటాల కోసం తగాదా పదుతుంటే వర్షసుడు మధ్యలో దూరి న్యాయం చెప్పబోయాడు. అంతే... వాళ్లలో ఒకడు వర్షసుణ్ణే తోసేసి... వెళ్లవయ్యా... వెళ్ల... పెద్ద మర్మాద్ద రామన్నలా వచ్చేశావు, నా వాటాకి ఒక చేవ వేస్తావా... అంటూ నానా తిట్టూ తిట్టాడు. వర్షసుడు చిన్నబోయాడు. అతని నేస్తాలు వెనకాలే కిసుక్కున్న నవ్వుకున్నారు. వెంటనే అతని బాల్యమిత్రుడు భుజం తడుతూ... మిత్రమా మీ నగరంలో అధికారం మీది కావడం వల్ల ఎలాంటి తీర్చు ఇచ్చినా చెల్లింది. దానికి మిత్రులు వంత పాడటంతో నీకు కొన్నిసార్లు విషయం అవగాహన కాలేదు కూడా. ఇప్పుడు ఇక్కడ నీకే అధికారం లేదు. నీ రూపం బురద అంటుకుని విలువ కోల్పేయింది కదా... అందుకే నిన్ను ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఇక్కున్నా విజ్ఞత ప్రదర్శించి మెప్పు పాందు అన్నాడు. వర్షసుడు అతనికి కృతజ్ఞతలు చెప్పి తనతో నిజాయతీగా ఉండమని తన నేస్తాలను మందిలించాడు. వాళ్లూ తప్పు తెలుసుకుని క్షమించమని కోరగా మన్నించాడు. అదే కదా నిజమైన స్నేహం!

రంగులేదాం

పేరొకలేంటే...

ఈ పెంగ్విన్కి అడ్డం నిలువు, పమూలగా ఉన్న పోలికలేంటో కనుక్కొండి చూడాం.

టీచర్: రీనా! 1254లో సరదాగా..

నుంచి 809ని తీసివేసి,

54నెను కలిపి, 4తో

విభజిస్తే ఏమెన్నుంది?

రీనా:

తలనొప్పి వస్తుంది టీచర్....

అయిఱజ

ఫ్లోర్, కౌణిల్ల : పారాష్లుల

ంఖల్లా పూంట్లాల్లిల్ల

స్లూషాల ఫ్లోర్, కౌణిల్ల : డ్రింగ్లు

కౌఱ్లాల్లిల్ల, ట్రైమైల్ల

ఫ్రెంచ్లుల్లా ప్రోట్రోల్లుల్లా

ఫ్రెంచ్లుల్లాల్లిల్ల, ప్రోట్రోల్లుల్లా

: ఫ్రంట్లుల్లుల్లిల్ల

ఫ్లోర్లు ఫ్లోర్లిల్ల, ఫ్లోర్లుల్లిల్ల

కౌణిల్ల కౌణిల్లిల్ల, ఫ్లోర్లుల్లిల్ల

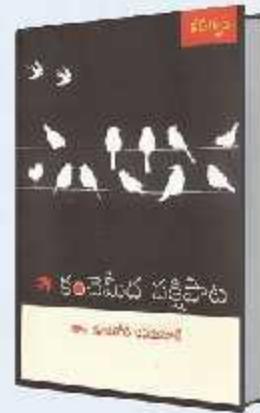
ఫ్లోర్లుల్లిల్ల, ఫ్లోర్లుల్లిల్ల

బాధాతప్త బతుకు చిత్రం

నొమాన్యుల గౌంతుకలకు ప్రతిరూపంగా జీవితంలోని ఆవేదనల్ని కళకు కడుతూ వచ్చిన కవితా సంపటి ఇది. ఇందులో మొత్తం అరషై కవితలున్నాయి. తమకంటూ ఇంత నేల లేక వెళ్లిన ప్రతిచోటూ అవమానాలు ఎదుర్కొంటూ, పేదరికంతో అలమటిస్తున్న రోహింగ్యాల వ్యధలను వినిపిస్తుంది ‘రోహింగ్యా దుఃఖం’.

నీరు ఇప్పుడు కస్టిజ్యూన్ కాదు ప్రాణాలను కూడా కోరుతోంది అంటూ పల్లెల్లో నీటికొరత గురించి చెబుతూనే, కార్బోరేట్లు పల్లెల సంపదల్ని దోచేస్తున్న తీరును నిరసిస్తుంది ‘నీశ్శు’. మాల్యా లాంటి వారు తప్పించుకుంటూనే ఉంటారు, పేదలది మాత్రం అదే దారిద్ర్యం అంటుంది ‘ఉన్నాది శాంతిగీతం’ కవిత. వలన జీవుల దైన్యం, యుద్ధం పేరుతో జరిగే మోసం, నేతల అబద్ధాలు, కరువుల వ్యధార్థ చిత్రం ఈ పుస్తకం.

- వై.ఎల్.వి.ప్రసాద్

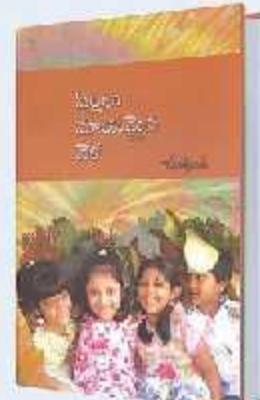
కంచెమీద పక్షిపాటు (కవిత్వం)

రచన: నూకతోచి రవికుమార్, పేజీలు: 120; వెల: రూ.110/- ప్రతులకు: ప్రధాన పుస్తక కేంద్రాలు

పిల్లల భావనా ప్రపంచంలో...

పిల్లలు ముంగిట్టో ఆడి పాడితేనే ఏ ఇంటికైనా కళ. అలాంటి పిల్లల జీవనరేఖలనూ, మానసిక స్థితినీ పందొమ్మెది కథలుగా అల్లారు రచయిత్రి. పిల్లల్ని చదువుల చట్టంలో బిగించి, ఊహాల రెక్కలు తెంపి మూసల్లాగా తయారుచేస్తే వారిలో సహజ స్వాభావికత అణగారిపోతుందని వివరిస్తుంది ‘పిల్లలు మాయమైనవేళ’ కథ. పిల్లల పెంపకంలో లింగ వివక్ష నాగరికుల్లోనే అధికంగా ఉంటోందనీ, ఆడపిల్లలు ఎందులోనూ తక్కువ కాదని, మన ఆలోచనా విధానంలోనే సమస్య ఉందని తెలియజెబుతాయి ‘డొల్ల, ఆరంభం’ కథలు. కుటుంబ విలువల తీరుతెన్నులు, పసివాళ్ళ వైతిక ప్రవృత్తి, భార్యాభర్తల అనురాగ గాఢత ఇలా అనేక అంశాలపై పరిశీలనగా సాగే కథలివి. వీటిలోని ప్రధాన సూత్రం పిల్లల భవిష్యత్తు పట్ల జాగరూకతే.

- సాహితీ ప్రవంతి

పిల్లలు మాయమైన వేళ (కథలు)

రచన: చంద్రలత్, పేజీలు: 191; వెల: రూ.195/- ప్రతులకు: ప్రధాన పుస్తకకేంద్రాలు

వైవిధ్య కథా గుచ్ఛాలు

ఇన్ను ఇతివృత్తాలతో వచ్చిన పాత, కొత్త రచయితల కథలు ఒకచోట చదవగలిగితే ఆ అనుభూతే వేరు. కథా ప్రేమికులకు అలా చక్కని కథల వైవేద్యం అందిస్తూ యాభై నాలుగు, యాభై రెండు కథలతో వచ్చిన రెండు సంకలనాలే ఇవి. కుల వివక్షకు గురై, కుటుంబానికి దూరమయిన రాజవ్య చివరికి ఆ బంధనాల్ని ధిక్కరించడం పులి అడుగు శబ్దంలో కనిపిస్తుంది. బతుకునిచ్చిన మాస్టోరికి సాయం చెయ్యడానికి మొండి

చెయ్యి చూపిన వ్యక్తిలో తన తల్లి రాసిన ఉత్తరం తెచ్చిన పరివర్తనను చిత్రిస్తుంది ‘గుండెవప్పుళ్లు’ కథ. పదవీ విరమణ తర్వాత భర్త పట్ల భార్య వింత ప్రవర్తన, దాని వెనుక ఉన్న అసలు కారణాల్ని ఆలోచనాత్మకంగా చిత్రిస్తుంది ‘శాడిస్ట్ భార్య’ కథ. పిల్లల కోసం ప్రత్యేకంగా బాలల కథలు కూడా వీటిలో ఉన్నాయి.

- శ్రీస్వామి

నాకు నచ్చిన నా కథ (I, 2), సంపాదకులు: ఎన్.కె.బాబు పేజీలు: 312, 400, వెల: రూ.200/- (బ్కోక్స్ టీ) ప్రతులకు: ప్రధాన పుస్తకకేంద్రాలు

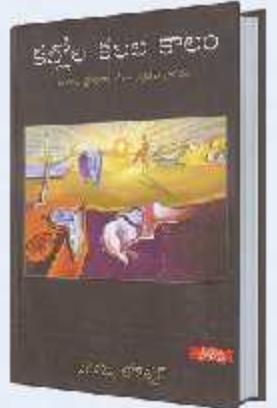
ఆరాధనా కవితా విపంచి

దీశం పట్లా, మన గత వైభవం పట్లా ఆరాధనాభావాన్ని పెంచే దీర్ఘ కవితలివి. దేశ ప్రతిష్ఠనీ, ఔన్నత్యాన్ని దెబ్బతిసే విదేశియుల యరూక్రమణాని నిరసిస్తూ.. సున్నితమైన హస్యాన్ని జోడిస్తూ రాసిన కవిత ‘నవ్యే కత్తులు’. ఆనాడు చైనా, పాకిస్తాన్లు మన దేశం మీద జరిపిన దాడులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, జాతీయాభిమానాన్ని పెంపొందిస్తూ కవిత్వం రాశారు. దేవరకొండ ప్రభువులు, పద్మనాయకుల సాహసాలనూ, వారి పరిపాలనా వైభవాన్ని కళకు కడుతుంది ‘దేవరకొండ దుర్గం’. “కంజీకటులలోనే కావలి బురుజుపై/ దగుదగ మండి నెగడులేవీ? దూరాలలో ధనాగారాలలో వెల్లు పారాదివియ లెన్నడారిపోయె” అంటూ నాటి చరిత్రని స్వరణకు తెస్తారు. భాష, భావ నిర్దేశంలో దేశియతను చాటే రామారెడ్డి కవిత్యానికి తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ పునర్వ్యాధణ ఇది.

- మనోహర్ కన్నీడి

డా॥ ముకురాల రామారెడ్డి కవిత్వం (నవ్యే కత్తులు, దేవరకొండ దుర్గం)

పేజీలు: 128; వెల: రూ.50/- ప్రతులకు: ప్రధాన పుస్తకకేంద్రాలు

సంఘర్షణల యాది

ఏ మనిషి అయినా, తన గత యాదుల్ని ఒక్కసారి తవ్వి తీస్తే, జీవన నోక ఇన్ని ఒడుగొదుకుల్ని తట్టుకుని సాగింది అనిపిస్తుంది! అలాంటి కొన్ని జ్ఞాపకాల సమాచోరమే ఈ ‘కల్లోల కలల కాలం’. గతంలో వచ్చిన సలాం హైదరాబాదు’ నవలకు కొనసాగింపే ఇది. 1970 నుంచి 1990 వరకు దేశంలో చోటు చేసుకున్న పరిణామాల్ని జ్ఞాపకాల ఒరవడిలో చెప్పుకుంటూ వెళ్లారు రచయిత. తొలి తెలంగాణ ఉద్యమం నాటి పరిస్థితులు, హైదరాబాదులో వరదలు, పాతబస్తులో కమ్యూనిస్టులు అడుగుజాడలు, ఎమర్జెన్సీ కల్లోలం, స్వద్రోధ దేవాలయం మీద సైనిక చర్య, ఇందిరా గాంధీ హత్య లాంటి ఎన్నో విషయాలు ఇందులో కనిపిస్తాయి. నాటకీయతకు, అనవసరపు వర్షానలకు తావులేకుండా జీవితాన్ని యథాతథంగా చిత్రిస్తుంది ఆత్మకథాత్మక నవల.

- మన్సుం వేణుబాబు

కలోల కలల కాలం

రచన: పరవస్తు లోకేశ్వర్, పేజీలు: 523:

వెల: రూ.350/-, ప్రతులకు: ప్రధాన పుస్తకకేంద్రాలు

గ్రిపోబులం (జూలై 19 - 25)

డా. శంకరమంచి రామకృష్ణ హాస్టె

మేషం అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

పుష్టాలు జరుగుతాయి. ఆత్మవిశ్వాసంతో పనుల ప్రారంభించండి. ఉద్యోగంలో శ్రమ పెరుగుతుంది. వ్యాపారంలో స్వల్ప ఆటంకాలు ఎదురవుతాయి. ఏకాగ్రత ముఖ్యం. ఆర్థికాంశాలు బాగున్నాయి. బంధుమిత్రులతో ఆనందం కలుగుతుంది. వారం మధ్యలో ఒక విష్ణుం వచ్చి పోతుంది. సమయసూర్యితో వ్యవహరించాలి. శుభవార్త వింటారు. ఇష్టదేవతను స్వరించండి.

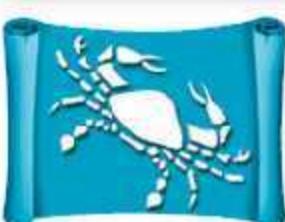
వృషభం కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు; రౌహణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

అభిష్టస్థితి ఉంటుంది. కార్యాలు సకాలంలో పూర్తి చేయండి. ఉద్యోగంలో కలిసి పన్నుంది. ఉన్నత పలితాలు సాధిస్తారు. మీ వల్ల కొందరికి మేలు జరుగుతుంది. అనుకున్న పలితం వచ్చేవరకు శ్రమించాలి. పట్టుదల అవసరం. ఒక విషయంలో లాభపడతారు. వ్యాపార లాభముంటుంది. వారాంతంలో శాంతి లభిస్తుంది. ఇష్టదైవాన్ని ద్వానించండి.

మిథునం మృగశిర 3, 4 పాదాలు, త్రిపుల్సు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆర్థికంగా బాగుంటుంది. ముఖ్య కార్యాల్లో విజయం లభిస్తుంది. ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం పనులు ప్రారంభించండి. ఇష్ట కార్యాస్థితి లభిస్తుంది. ప్రతి విషయం బాగా లోతుగా ఆలోచించండి. ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనే సామర్థ్యం లభిస్తుంది. మోహమాటం వద్దు. ఆవేశభరిత వాతావరణానికి దూరంగా ఉండాలి. సూర్యనారాయణమూర్తి ప్రార్థన చేయండి.

కర్కాటకం వునర్యసు 4వ పాదం; వృషమి, తేషేష

మిశ్రమ కాలం నడుస్తోంది. ముఖ్య కార్యాల్లో జాగ్రత్త అవసరం, అవరోదాలను బుద్ధి బలంతో ఎదుర్కొవాలి. ముందస్తు ప్రణాళికలు అవసరం. ఉద్యోగంలో శ్రమ ఉంటుంది. నిరంతర సాధనతో సమస్యల నుంచి బయటపడతారు. ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. ఎదురుచూస్తున్న పని ఒకటి అవుతుంది. వారాంతంలో మంచి జరుగుతుంది. విష్ణుమూర్తిని స్వరించండి.

సింహం మఱ, పుష్య, ఉత్తర 1వ పాదం

చక్కని పలితాలుంటాయి. ఎంతమంది చెప్పినా మీ సాంత నిర్ణయమే కాపాడుతుంది. అభివృద్ధిని సాధిస్తారు. వైపుణ్యం పెరుగుతుంది. ఆశయం నెరవేరుతుంది. పశ్వర్యం లభిస్తుంది. ప్రయత్నాలు కార్యరూపాన్నిస్తాయి. ఉద్యోగ రీత్యా కొంత ఒత్తిడి ఉంటుంది. సమయసూర్యితిని ప్రదర్శించాలి. ఆవేశపరిచేవారున్నారు. సూర్యస్తుతి మేలు చేస్తుంది.

కన్య ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు; హన్స, చిత్త 1, 2 పాదాలు

విజయావకాశాలు పెరుగుతాయి. ప్రతి పని ఏకాగ్రతతో చేయండి. లక్ష్మి సాధనలో అడ్డంకులు ఎదురైనా కార్యాస్థితి ఉంటుంది. కొన్ని విషయాల్లో స్వల్ప ఇబ్బందులుంటాయి. అవసరాలకు ధనం అందుతుంది. శత్రువీడ ఉంది. సంయమనంతో మాట్లాడాలి. సమాజంలో గౌరవం లభిస్తుంది. వారాంతంలో ఒక పనిలో లాభపడతారు. ఇష్టదైవాన్ని స్వరించండి.

తుల చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు

ఉత్తరమాలం నడుస్తోంది. సకాలంలో అనుకున్న పనులు పూర్తి అవుతాయి. ఉద్యోగంలో శుభ పలితముంది. వ్యాపారంలో స్వల్ప ఆటంకాలుంటాయి. సమస్యని స్వయంగా పరిష్కరించుకోండి. దైవబలం రక్షిస్తుంది. ఉత్సాహం తగ్గరాదు. భవిష్యత్తు బాగుంది. ప్రశాంత జీవనం కొనసాగుతుంది. ఆరోగ్యం శుభప్రదం. దుర్గాస్తోత్రం చదవాలి.

వృశ్చికం విశాఖ 4వ పాదం; అమరాధ, జ్యేష్ఠ

లక్ష్మి సిద్ధిస్తుంది. ఆర్థికాంశాలు బాగున్నాయి. ఉద్యోగంలో శుభ పలితముంటుంది. అధికారుల నుంచి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. వ్యాపారంలో ఆటంకాలున్నాయి. శ్రద్ధ పెంచండి. మిత్రులతో మాట్లాడితే సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. తగినంత విక్రాంతి అవసరం. ఏదీ ఎక్కువగా ఆలోచించకండి. వివాదాలకు దూరంగా ఉండాలి. ఇష్టదైవ స్వరణ శక్తినిస్తుంది.

ధనుసు మాల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ప్రతి పనీ శ్రద్ధగా చేయాలి. కాలం సహకరించడం లేదు. అనేక అవరోదాలున్నాయి. గతానుభవంతో పనిచేస్తే విజయం లభిస్తుంది. ముఖ్యకార్యాల్లో అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ఆత్మవిశ్వాసం రక్షిస్తుంది. ఆర్థిక సమస్యలుంటాయి. బుద్ధి బలంతో పనిచేస్తే ఉద్యోగంలో మేలు జరుగుతుంది. వ్యాపారంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. అపార్ధాలకు తావివ్వకండి. ఆంజనేయస్వామిని స్వరించండి.

మకరం ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పాదాలు; ప్రణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

విశేష శుభకాలమిది. అనుకున్న పనులు సకాలంలో పూర్తి అవుతాయి. అద్భుతం వరిస్తుంది. నిరంతర కృషితో విజయాలు సాధిస్తారు. లక్ష్మాన్ని త్యరగా చేరతారు. అనందించే అంశాలున్నాయి. ధన లాభం సూచితం. ఉద్యోగ పలితం శుభప్రదం. వ్యాపారంలో బ్రహ్మండమైన పలితాలున్నాయి. ఖర్చులు పెరగకుండా జాగ్రత్త పడండి. శివారాధన శక్తినిస్తుంది.

కుంబం ధనిష్ఠ 3, 4 పాదాలు; తెచ్చిషం, పూర్వాషాఢ 1, 2, 3 పాదాలు

ఇష్టకార్యాస్థితి, శుభపలితాలు సిద్ధిస్తాయి. శ్రమ పలితస్తుంది. విజయావకాశాలు పెరుగుతాయి. ఉద్యోగంలో మంచి జరుగుతుంది. వ్యాపారంలో జాగ్రత్తలు అవసరం. పలుమార్గాల్లో అభివృద్ధి సాధిస్తారు. బంధువుల ద్వారా అనందం కలుగుతుంది. మిత్రులతో ఇబ్బందులు రాకుండా చూసుకోవాలి. వారం మధ్యలో ఒక పని విజయాన్నిస్తుంది. ఇష్టదైవాన్ని స్వరించుకోవాలి.

మీనం పూర్వాషాఢ 4వ పాదం, ఉత్తరాషాఢ, రేవతి

ప్రయత్నాలు సప్తలితాన్నిస్తాయి. అద్భుతమైన కార్యాస్థితి ఉంటుంది. వ్యాపార లాభముంది. ధార్మిక చిత్తనతో ముందుకు సాగండి. లక్ష్మి పైనే దృష్టినిల్చండి. అనవసర విషయాల గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించరాదు. ఆర్థికంగా పురోగతి. కుటుంబపరంగా బాగుంటుంది. పూర్వ పుణ్యంతో ఒక సమస్య నుంచి బయటపడతారు. ఇష్టదేవతాస్తురణ ఆనందాన్నిస్తుంది.

పదవినీటం

కూర్చు:
బాలు

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10			11	
12			13		14		
15			16			17	
18	19	20		21	22		
23			24				
25	26	27	28		29		
		30	31	32	33		34
			35			36	
		37	38	39	40	41	
42	43		44	45			
	46		47		48		

నిలువు:

- ఆనేక, వేర్చేరు, రకరకాల (3)
- అదే పనిగా గొఱగుతుంటే - పెడుతున్నాడని అంటాం (2)
- ' - - - ఇసుమున తైలంబు దీయవచ్చు' - భర్మహారి సుభాషితం గుర్తొచ్చిందా? (3)
- గీతం (2)
- గుర్తు, స్మృతి (3)
- ముక్కలు, ఖండాలు! (4)
- స్నేహం, పాత్తు (3)

- బడికి ఇది ప్రకటిస్తే.... వెళ్కురలేదు! (3)
- పద్మ (2)
- శరీరం (3)
- ఇంకో విడ్డురం - వేరే విధంగా (2+2)
- ఆంగ్ర సంవత్సరంలో తెలుగు వారి తొలిపెద్ద పండుగ (3)
- ప్రౌదరాబాద్, విజయవాడ మధ్య ఒక టోల్గేట్? (3)
- రంభ, ఊర్యశి, మేనకల

- తరవాత? (4)
- ఖాళీ చేతులు (2+3)
- ఒక కీటకం (2)
- విడిపూలను దండకట్టడానికి ఇది తప్పనిసరి! (2)
- మీ అందరూ (3)
- పన్నెండు వస్తువులు (3)
- ఫిలిప్పీన్స్ రాజదాని? (3)
- నీళ్ళ కాయడానికి వాడే ఓ పెద్ద పాత్ర (2)
- అన్నం, పసుపు, నిమ్మకాయ,

- తాలింపు గింజలు...
- వీటితో ఘుమఘుమలాడే అల్పాహారం సిద్ధం! (4)
- గడచిపోయిన కాలం (2)
- ఒక విధమైన ఆందోళన, దిగులు, బెంగ (3)
- మట్టి (2)
- పట్టణం (2)
- ఇంట్లో, వంటలో - -, శుభ్రత పాటిస్తే ఆరోగ్యానికి మంచిది! (2)

సుఢాకు

6	4				1	3
	7	2		8	5	
8	9				2	6
	2	8	7	6		5
9	4			3		2
	6	3		9	7	
3	8				6	9

పదవినీటం

1 పం	2 అ	3 కా	4 ల	5 వ	6 రూ	7 చే	8 వ	9 మా	10 వం
7 త	8 రూ	9 మా	10 లై	11 వై	12 చే	13 వ	14 మా	15 వం	16 చే
9 దే	10 ము	11 కుం	12 వై	13 వ	14 సం	15 చే	16 లై	17 చే	18 వై
14 లై	15 చు	16 వి	17 వై	18 వ	19 రూ	20 చే	21 ము	22 దు	23 రూ
22 సం	23 లై	24 నం	25 వై	26 వ	27 చే	28 వ	29 దు	30 లై	31 చే
30 చే	31 కు	32 వై	33 లై	34 నం	35 చే	36 వ	37 దు	38 లై	39 చే
39 సం	40 చు	41 వై	42 లై	43 వై	44 వై	45 చే	46 దు	47 లై	48 చే
48 వై	49 లై	50 వై	51 లై	52 వై	53 చే	54 వ	55 దు	56 లై	57 చే

సుఢాకు

5	3	9	1	4	6	8	7	2
8	4	7	9	2	5	3	1	6
2	6	1	3	7	8	9	5	4
6	7	5	4	8	1	2	9	3
9	1	2	6	3	7	5	4	8
4	8	3	5	9	2	7	6	1
3	2	6	7	1	9	4	8	5
7	5	8	2	6	4	1	3	9
1	9	4	8	5	3	6	2	7

ఇంగ్లీషు

అడ్డం:

- అబ్బరన, విన్నపం (3)
- వివాదం, జగడం (3)
- దాయాదులు; అన్న దమ్ముల బీడ్లు! (3)
- విసురుగా నడవడం లాంటి వాటిలో ధ్వన్యనుకరణ (4)
- ఆరాటం,
- తాపత్రయం (3)
- ఓ మిరాయి పేరులో సగం! (1)
- ఆనవాయితీ (3)
- రోడ్జు నిర్మాణంలో వాడేది! (3)
- ఆలోచన (3)
- దుఃఖం, విచారం, వేదన (3)
- ఆవు (3)
- చెరి ఒక (2)
- నాన్న (2)
- ఆ సమయంలోపు (3)
- మళ్ళి (3)
- అడ్డం 11 తో మిర్చి రుచి! (1)

ఇంగ్లీషు

విరివిగా దానమిచ్చిన వాడు (2)

- గడను ఇముడ్చు కున్నది - కాచిన పోలో! (3)
- సంతానం పట్ల కన్నవారికి ఉండేది! (4)
- తోడ్చాటు (4)
- తూర్పు, వచ్చిమ భాగాలు కలిసి 1990లో ఒకటిగా ఏర్పడిన దేశం? (3)
- సేవించను! (3)
- నిక్కరు, గుంజు! (2)
- తోటను సంరక్కించేవాడు (2)
- మళ్ళించు, దారిలో ఎదురయ్యేది! (3)
- మతి (2)
- ఎద్దు అరుపు (2)
- జిత్తులమారి శక్ని ఆయుధాలు! (4)
- కారాగ్రహం, నిర్మంధం (2)

ఆస్తి పంచ పుల్లలీ!

నమ్మతారా! ఇవన్నీ వేలడంత ఉండే పంటి పుల్లలతో (టూత్పిక్స్) తీర్చిదిన కళాఖండాలంటే! 'కుక్క పీల్ల, సబ్బిజ్జల్ల.. కాదేదీ కవితకనరం' అన్నారు కదా మహాకవి శ్రీశ్రీ. అమెరికాలోని శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోకు చెందిన స్టీవెన్ జె.బ్యాక్మన్‌ది అదే సిద్ధాంతం! అందుకే వాడి పారేసే పంటిపుల్లలతో ఊషాకందని అద్భుతాలు సృష్టిస్తున్నాడు. ముపై వేల పుల్లలతో రెండేళ్ళకుపైగా కష్టపడి శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలోని గోల్డ్‌న్ గేట్ బ్యాడి నమూనానాని |3 అడుగుల సైజులో రూపొందించాడు. అదే వంతెనని ఒక్క ఒక్క పుల్లతోనూ మైక్రో ఆర్ట్ పద్ధతిలో తయారుచేశాడు! పెద్ద పుల్లల వంతెనని ఏకంగా వంద ఎల్‌శాడీ బల్బులతో అలంకరించాడు. నాలుగున్నర అడుగుల రేడియో కంట్రాల్స్ విపరి నాకనీ తయారుచేశాడు. ఇంకా ఈఫిల్ టవర్, వైట్‌పోన్, బుర్జ ఖలీఫా, లండన్ టవర్ బ్రాడ్, టైటానిక్ ఛిడ లాంటి వాటినీ మినీ మిరకిల్స్‌గా మార్చేశాడు. అంతేనా, టూత్పిక్స్‌తోనే బ్రాటన్ యువరాజు దంపతులు విలియం, కేట మిడిల్టన్, మోనాలీసా, అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు బరాక్ ఒబామా తదితరుల చిత్రరూపాలనూ ఆవిష్కరిస్తున్నాడు. ఎప్పుడో ఎనిమిదో తరగతిలో మొదలైన స్టీవెన్ కళా ఖ్యాతి జిగురూ, పుల్లల బంధంతో ప్రపంచవ్యాప్తంగా మారుమోగుతోందిప్పుడు.

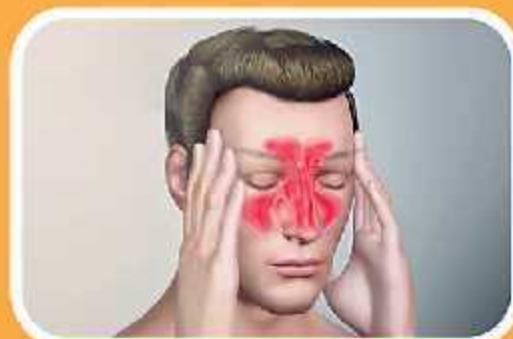
శ్వాస సుమస్యలకు స్వస్తి పలకండి

అద్యాన్వేషిక కాన్స్టిట్యూషనల్ పథ్ఫోతితో
అధ్యుతమైన చికిత్స

దాక్టర్ అపాయింట్స్ మెంట్ కొరకు:

767 200 2000

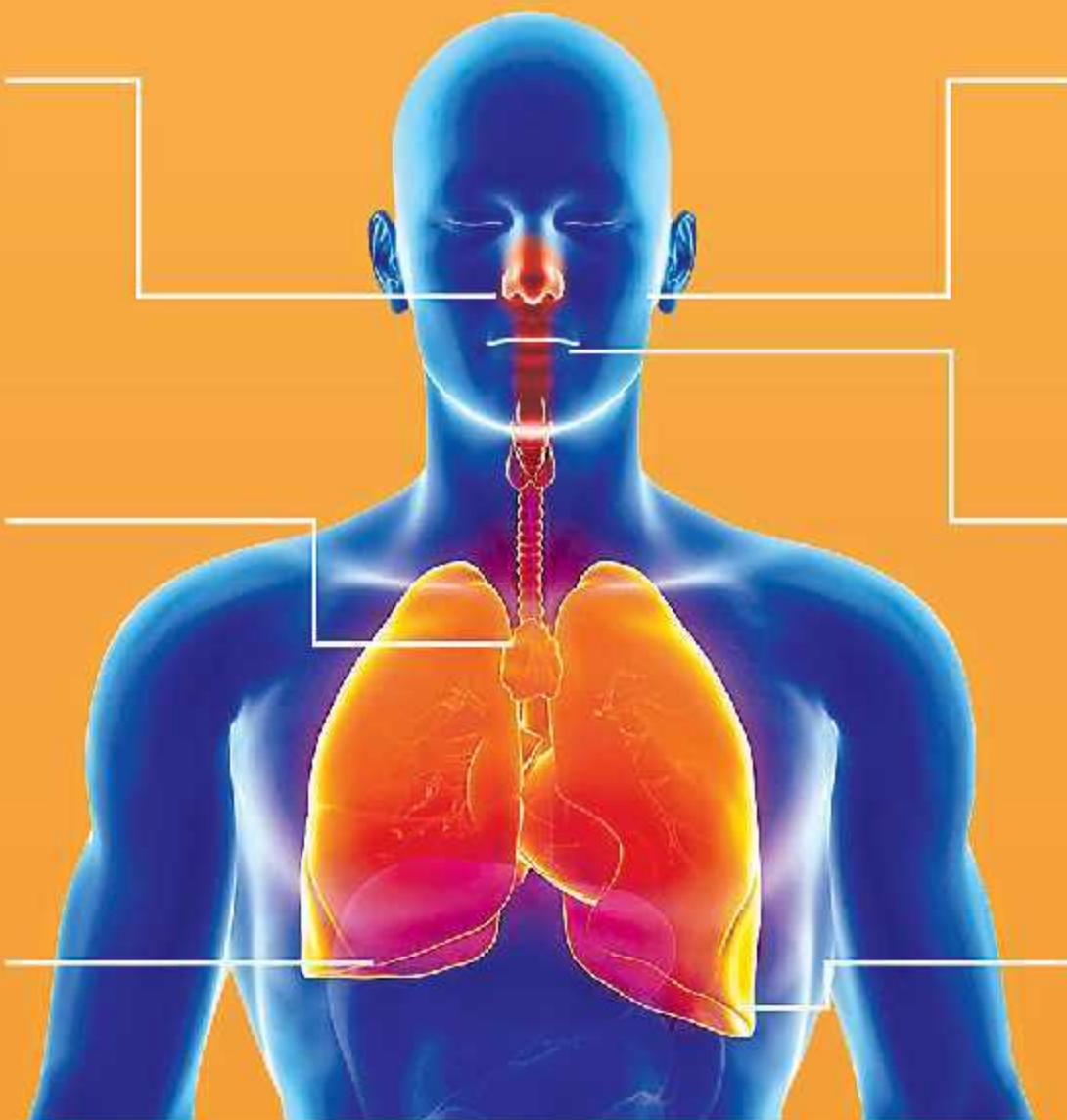
సైనసైటీస్

బ్రాంక్టైస్

అస్ట్రమా, అలర్జీ

ఇతర శ్వాసకోశ చికిత్సలు

అడినాయిడ్స్

ఫాలింజైటీస్

నిమోనియా

• అన్ని శ్వాసకోశ అలర్జీలు • లారెంజైటీస్ • COPD • మైగ్రేన్ తలనొప్పి • CSOM • టాన్సిలైటీస్

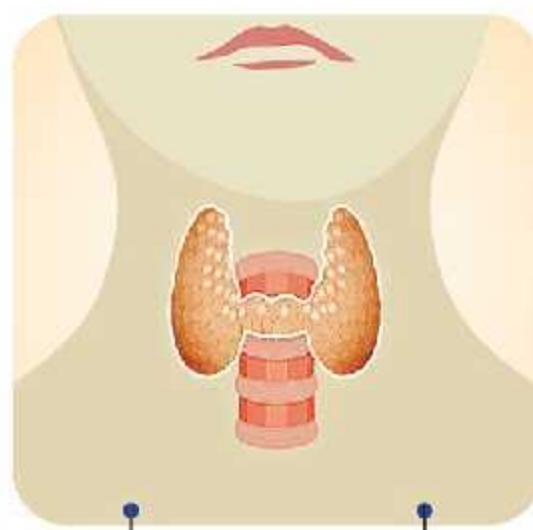
ఇతర ప్రత్యేక చికిత్సలు

కీళ్ళ నొప్పులతో
బాధపడుతున్నారా?
• మెడ నొప్పి • డిస్క్స్ సమస్యలు
• స్కాండిలైటీస్, గోట్, రుమాటాయిడ్ అర్థరైటీస్
• సయాటికా • కీళ్ళ వాపులు

డయాబెటీస్తో
సతమతమౌతున్నారా?
• కాళ్ళ మంటలు
• డయాబెటీక్ న్యూరోప్తి,
నెప్ట్రోప్తి • డయాబెటీక్ రెటినోప్తి, అల్పర్

దైరాయిడ్తో
సమస్య బాధిస్తుందా?
• అభిక బరువు • గాయిట్ర్
• గొంతు వాపు • PCOD
• స్నీ, బుతు, హర్ష్ణీ సమస్యలు
• సంతానలేమి

చర్మవ్యాధులతో
ఇబ్బందిగా ఉండా?
• సాంలియాసిన్ • ఎగ్గిమా
• బొల్లి • SLE • దద్దుర్లు
• మొటిమలు
• ఘంగల్ ఇన్ఫెక్షన్

Positive Homeopathy

An ISO 9001 - 2000 Certified

టోల్‌ఫోన్: 1800 103 1636

Chat with Doctor @
www.drpositivehomeopathy.com

మీ దగ్గర్లో మా క్లినికలు: వరంగల్ - కొత్త బస్టాండ్ దగ్గర, హాస్టల్‌కొండ | కలీంసెగర్ - మంచిర్యాల చౌరస్తూ | మంచిర్యాల - ఏ.బి. చౌరస్తూ
మహాబూబ్‌నగర్ - శెట్టి కాంప్లిక్స్ దగ్గర, న్యూ టోన్ | నిజామాబాద్ - ఎల్లమ్మ గుట్ట చౌరస్తూ | ఖమ్మం - వైరా రోడ్, బాలాజీ నగర్
జాబ్లిహాల్స్ | అమీర్‌పేట్ | బిల్సుఫ్స్‌నగర్ | మెహిదిపట్టం | KPHB | A.S.రావు నగర్ | విక్రమ్పులి | కాదిగూడ | తమిళనాడు